

నారపరాజు రామమూర్తి పంతులుగారు, బాపట్లబోర్డువద్ద పాఠశాలాధ్యక్షులు శ్రీయుత యస్. పి. పంచాపకే ఆయ్యగారు ఇంక ననేక పెద్దలు సభల కరుదించి కార్యక్రమము నందు పాల్గొనిరి. నికేతనావరణ ప్రదేశమంతయు ప్రేక్షకులచే క్రీక్కిరిసి యుండెను.

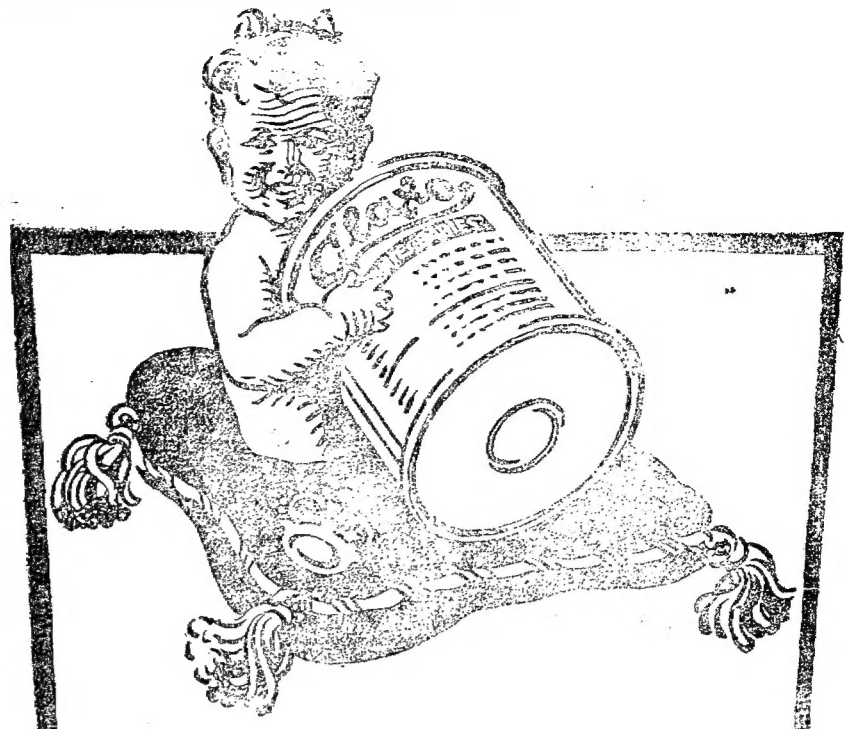
మహాసభాధ్యక్షులను నికేతనాధ్యక్షులు పుష్పమాలా లంకృతులం గావించి స్వాగతాభినందన పద్యరత్నముల సమర్పించిరి. పిదప శ్రీయుత శ్రేష్ఠిగారు నికేతన వార్షికచరిత్రను విపులముగ విశదీకరించిరి. ఇందు గమనార్హమగు ముఖ్యవిషయముల గొన్నిటి పేర్కొనెద. జగత్ప్రసిద్ధ పురుషులును, అపతారమూర్తియును మహాత్మా గాంధీగారి పవిత్రాశీర్వాదము "I hope that this library will flourish well in the new building that is being erected." నివేదిక ముఖపత్రమందు ప్రకటింపబడియున్నది. నికేతనపోషకులలో నొకరుగానుండిన శ్రీయుత ఊటుకూరు జయరామ దాసుగారు తమ కుమార్తె నామకరణ మహోత్సవసమయమున మూలనిధికి రెండవసారి, రు 251/- ల కాశ్యోత విరాళము నొసంగి రాజపోషకులుగా చేరిరి. ఈ గ్రామ యూనియన్ బోర్డువారు నికేతనాధ్యక్షులను గుర్రెరింగి, గుంటూరుజిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి యనుజ్ఞను గైకొని 1928-29 సంవత్సరమున కొక 50/- లను, 1929-30 సంవత్సరమున కొక 50/- లను విరాళము గాదయ చేసి తమ భాషాభిమానమును వెల్లబెట్టిరి. సారస్వతాభ్యుదయమునకు కృషి చేయుచుండు యిట్టి ప్రతిష్ఠాపనలకు స్థానిక సంఘము లభిమానము చూపి ధన సహాయ మొనర్చుట శుభ సూచకము. అనేక గ్రంథకర్తలు, గ్రంథవిక్రేతలు తమ, తమ ప్రకటిత గ్రంథముల నుచితముగ నొసంగి గ్రంథాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడియుండిరి. గ్రంథ సంపాదనార్థము చాలమంది ధనసహాయము గావించియుండిరి.

నికేతనస్వంతభవన మగు నుబ్రాయ మహల్ గ్రంథాలయమునకు చాలకపోవుటచే ఆయావరణమునందు మహాత్మా గాంధీ గారిచ్చటకు దయచేసిన సందర్భమున 18-4-29 తేదీని నూతన భవనమునకు శంకుస్థాపన గావించియుండిరి. కీ॥శే॥ ఊటుకూరు వెంకటస్వామి శ్రేష్ఠిగారి దంపతుల జ్ఞాపకార్థము నికేతనయాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల పీఠరాఘవశాస్త్రిగారిచే భారత విరాటపర్యవ్రేణము గత శ్రావణమాసమున నేర్పాటుచేయబడియె. ఇట్టి పకలజన నేవ్యమయిన సత్కీర్తి కాలక్షేపముల నేర్పాటు గావించి గ్రామవాసులకు భక్తిముక్తి మార్గముల జూపుట గ్రంథాలయ ముఖ్యకర్తవ్యము.

ఈనికేతనమునకు రు 7840 ల మూలధనము గల దనియు రు 17086 ల విలువగల స్థిర చరాస్తులు గల వనియు, నివేదిక వెల్లడి చేయుచున్నది. ఈ అంకెలు నికేతన స్థిరత్వమును చూపుచున్నను, నికేతన కాశ్యోత పోషకులు కాశ్యోతనిధి చాతీనంత లేదనిమాత్రము చెప్పవలసియున్నది. నికేతనము స్వయం పోషకస్థాన మధి స్థిం చవలె నన్న కనీసము 15000 ల ధనమైన యుండవలయును. అట్టిపుత్రులెల్ల రీమొత్తమును త్వరలో భర్తీచేయుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. నికేతనాభ్యుదయమునకు ప్రతిష్ఠాపకులగు శ్రేష్ఠిగారి దానశీలతయు, భాషాభిమానము, కార్యదీక్ష, స్వార్థత్యాగములే, ముఖ్యకారణము. ఇతరులువారికి తోడ్పడెదరుగాక. ఈనికేతనమున కనుబంధంగమైన శ్రీ సీతారామాంజనేయ భజన కాలక్షేపములు ప్రతి ఆదివారము జరుపబడుచున్నవని వినుట కానందమగుచున్నది. భక్తియుతమగు భాషాభిమానమును ప్రజలయందు ప్రబోధింపబడుట శ్లాఘనీయము.

తదుపరి మహాసభాధ్యక్షులు తమసహజపాండిత్య ప్రకర్షణతోను, లలితమగు భావతోను గ్రంథాలయముల ఆవశ్యకతను గురించియు, నాటికర్తవ్యమును గురించియు ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి. గ్రంథాలయముల స్థాపనకు భారతదేశమునందు ప్రాచీనకాలమున గల సౌకర్యములను పర్తమానకాలమున గల సౌకర్యములను లేటపరచిరి.

ఆపిదప జనాబ్ ఉమర్ అలీషాకవిగారు భాషాతత్వమునుగురించి ప్రసంగించుచు ప్రాచీనాధునికాంధ్రవిశ్వరూప గ్రంథములనుండి పద్యములం జరుపుచు అందుగల భాషాతత్వమును బోధించుచు, సభ్యులనందపరచు లగునటుల యావస్థ సింపిరి. ప్రాచీనాధునిక భాషాతారతమ్యమునుమాడ విశదీకరించిరి. అంతట నాణీ ముద్రాక్షరశాలాధికారులగు శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి యావస్థసింపించు యేతద్విషయమై తాము గావించిన విదేశయాత్రాసభనములను చక్కని భాషలో పూనస్రుచ్చిన్లు వివరించిరి. గ్రామగ్రామమున కొక్కొక గ్రంథాలయము ఆవశ్యకమని నిరూపించుచు, అమెరికా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రేలియా,

మీ చిన్ని బాలుడు.

రాజు. అతడు బలముగాను, ఆరోగ్యముగాను పెరుగునట్లునర్పవలెను. అందువలన మీకు పేరు ప్రతిష్ఠలు గలుగును. రాజాహారమైన - గ్లాక్సో యీవిషయములో మీకు చాల సాహాయ్యమొనర్చును. ఇతరములెవ్వియు చేయజాలవు.

2

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యవంతమైన పదార్థములు చేసిన పోషకాహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో., లీమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

7306

మొదలుగాగల పాశ్చాత్యదేశములం దీగ్రంథాలయోద్యమ మెట్లు విస్తరించి ఆయాదేశముల సాభాగ్యమునకు చేయుచున్న యపారమగు లాభములను గురించి ముద్దులొంప మాటలతో ముచ్చటించిరి. దేశీయ గ్రంథాలయోద్యమము నిర్ణీతమైయుండుటకు గల కారణ పరంపరలను వెల్లడించి నాని తరువాతాయము ప్రజల హస్తగతమయియున్నదని సహేతుకముగ బోధించిరి. గ్రంథాలయముల చక్కని మార్గముల నడుపుటకు వలయు సూచనలు గావించి సభికుల నుద్బోధించిరి.

తదనంతర మీసంస్కృత పోటీ యాటలలో గలుపొందినవారికి రజత పాత్రలను, రజతపతకములను నికేతనము వారు బహుమానమిచ్చిరి.

పండిళ్ల పల్లి శ్రీ చాడేశ్వరీ వరప్రసాద విద్యానిలయ వారికలు శకుంతలా స్వయంవర రంగమును ఆతి నిపుణతతో ప్రదర్శించి మృగుమధుర గానవిశేషముచేతను, అభినయ విశేషముచేతను, వచోనైపుణ్యముచేతను సభ్యుల యుల్లంబుల పల్లవించిజేసిరి. వారికి శిక్షణ యొసంగిన యుపాధ్యాయులు నిజముగ నభినందన పాత్రులు.

మరుదినము మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు భగవత్ప్రార్థనతో మహాసభ ప్రారంభింపబడెను. బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల పీఠరాఘవశాస్త్రిగారు రామాయణ కథ చరిత్రాత్మకమేగాని కొందరు విమర్శకు లూహించునట్లు కల్పిత కథకాదనియు, రామావతార ప్రాముఖ్యతను గురించియు విమర్శనాపూర్వకముగా న్యాసమును గావించిరి. సంస్కృతసారముగ ననేక ప్రమాణవాక్యములను తెలిపిచ్చిరి. పిమ్మట కావ్యకంఠ గౌరీ సూర్య నారాయణశాస్త్రిగారు విహంగోత్పల మను ప్రాచీన చారిత్రాత్మక మగు స్థలపురాణమును గురించి నులభితైలిలో వ్రాసిన యావస్థాసమును నడుపుచు తమ సహజ హాస్యరస పూరితములగు పలుకులంతటను పలుకుచు సభికుల మనస్సులు రంజింప

జేసిరి. పిదప జనాబ్ ఉమర్ అలీషాకవిగారు కరతాళధ్వనులు చెలరేగుచుండ లేచి బ్రహ్మతత్వమును ముద్దులమాటగట్టు భాషలోబోధించిరి. ఆస్థికనాస్థిక తత్వములను సమన్వయించిరి. శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అర్జునునికి ఆత్మనాశములేదని బోధించిన విధానమును, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య మార్గములను వివిధమతములు బోధించిన విధానమును, బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునుగురించి వివిధమతములలోని విశ్వాసమును, సహజ, నిర్గుణతత్వముల సమన్వయమును చక్కగ లేటపరచి, మనుజులను పీడించుచున్న కామక్రోధ మదమాత్మగ్యములను పోద్రోలి కాశ్యోతానందమును పొందుమార్గమును శృతిస్మృతి ప్రమాణములతో నిరూపించి వేద, యుపనిషత్తులలోని సిద్ధాంతశ్లోకములను సభ్యులకు వినిపించుచు బ్రహ్మసాక్షాత్కారము పొందుటకు ఆడంబరము లక్కరలేదనియు, నిష్కళంక భక్తి జ్ఞానములే ప్రధానములనియు నుద్బోధించిరి. వీరియుపన్యాసము సభ్యులను మంత్రకై చే వశముగా విందుకొనునట్లుండెను.

మాడవదినము మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు యధాగీతిని ప్రార్థనాధికములతో సభారంభమాయెను. కావ్యకంఠ గౌరీ సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు వసుచరిత్ర - విజయవిలాసము ప్రబంధ ద్వయమును విమర్శించుచు అందుగల కవిత్వపోషక యొక్కయు, భాషామార్మికమును గురించియు, శేషార్థములను గురించియు, గ్రంథకర్తల యాశయములను గురించియు, ముచ్చటించుచు అందెరు స్వాభావిక కవియోనిరూపించిరి. కవిశ్రయముయొక్క కవిత్వపోషకలను జూపుచు మధ్యమధ్య హాస్యరసేతిహాసముల నిమిషము నుపన్యసించి సభ్యుల నానందాభివీలలాడించిరి. వీరి వాక్పాఠ్యమము, విషయసమర్థన, భాషామూలన నిర్ధానాతీతములు. జనాబ్ ఉమర్ అలీషా కవిగారు భాగవత ప్రాశస్త్యమును గురించి ఖుష్టముగ నుపన్యసించిరి. శ్రీయుత ఊటుకూరు వెంకటరసింహం పండ్ల

లుగారు జయ జయ ధ్యానములు మిన్ను ముట్ట సభావేదిక నెక్కి ఖడ్గరసుగురించి సమగ్రముగ నుపన్యసించిరి. పామరులకు సయితము గ్రాహ్యమగునట్లు 18, 19, 20 వ శతాబ్దముల హిందూ దేశచరిత్రను సంగ్రహముగ ముచ్చటించుచు భారతావని పరరాజులు బ్రాహ్మణమైన విధానమును, అంగ్లేయులు వర్తకాపేక్షతో హిందూదేశమునకు వచ్చి దేశసాభాగ్యమును గాంచి రాజ్యమును సంగ్రహించిన విధానమును, దేశీయచరిత్రములు నాశన మగుటకు గల కారణములను, హైందవజాతి నిర్జీవమై యుండుటకు గల కారణములను సభ్యుల మనస్సులకు నాటునట్లు, నుబోధక మగు నట్లు సాదృశ్యములతో నుపన్యసించిరి. విదేశీవస్త్రములకై మన దేశ విశ్వగృహములను కన్నీళ్ళతో కలుగొట్టబడుచున్నదియు, ఉపయోగమునకు గాక కేలము వినోదార్థ ముపయోగ పడెడి పలువిధ వస్తు సామగ్రి మాలమున మన దేశ భాగ్యము పోలున కలెంత హరించి పోవుచున్నదియు జనన చరిత్రముల లెఖలన, ఆరోగ్య అనారోగ్య లెఖలన తెలియజెప్పిరి. మనదేశమునుండి ప్రతి మొదలగు ముడివస్తువులు ధాన్యము వినయ్యము యెగుమతి యగుచుండుటను గురించి తేటపరచిరి. సేత పరిశ్రమకు ముఖ్య స్థానమగు యీ జేటపాలెమున బహు సంఖ్యాకుల విదేశీ వస్త్రములు ధరించియుండుట జూచి ఉపన్యాసకులు విచారమున వెలిబుచ్చిరి. ఖడ్గర సాటిముల ప్రాముఖ్యతను విశదీకరించిరి. ఖడ్గరను ధరింపుడని ప్రోత్సహించిరి.

అంతట మహాసభాధ్యక్షులకును, సభ్యులకును, ఉపన్యాసకులకును సందనము లభించి జాతీయ గీతాగానముతో పురుషుల సభ లంతమయ్యెను.

ఆ మరునాడు మధ్యాహ్నము మాడు గంటలకు స్త్రీల ప్రత్యేక సభ, సభామంటపమున సమావేశమయ్యెను. రాజమహేంద్రవర వైశ్యసేవాసదన విచారణకర్తరియగు విద్యాబత్తుల కామాక్షమ్మగారి రధ్యక్షత వహించిరి. ఈశ్వరారాధనలతో సభ ప్రారంభింపబడెను. చిల్ల సోల అన్నపూర్ణమ్మ యను దేవాంగ బాలిక స్త్రీ విద్యను గురించి మాట్లాడెను. వైశ్య సేవాసదన బాలికలు వికమత్యమును గురించి మాట్లాడిరి. ఈ స్త్రీలసభకు గ్రామములోని వారేగాక ప్రాంతీయ గ్రామవాసుల సేవలు దయచేసిరి. సారీముఖులలో కూడ గ్రంథాలయోగ్య మాఖిలాప యంతురించినదని చెప్పవచ్చును. గ్రంథాలయములోని గ్రంథముల గైకొని చదువుట, వార్షికసభలలో పాల్గొనుట యిరుగుట తారాగ్రామము. సభాధ్యక్షురాలు స్త్రీవిద్యావశ్యతను గురించియు, శిశు పోషకాదికమును గురించియు, గృహవైద్యమును గురించియు, దేశక్షేమమునకు స్త్రీ పురుషు లేకరితినీ సహాయ మొనర్చునలిన యావశ్యకతను గురించియు, ప్రసిద్ధి పడెనన వీరవినిత చరిత్రలను, విదుషీముఖుల చరిత్రలను, పతివ్రతల చరిత్రలను, స్మరణకు దెచ్చుచు నుపన్యసించెను. గ్రంథాలయావశ్యకతను సభ్యురాలిందే తెరింగించెను. వార్తాపత్రికా పత్రములను స్త్రీలకు కలుగులాభములను జెప్పెను. స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమును గురించి విస్తరించెను. గృహిణుల కుండవలసిన లక్షణములను విశదపరచెను. పండిత్యపల్లి బాలికల కళాంతలాస్యయంవర నాటకరంగ ప్రదర్శనముతోడను అందలి పాత్రల ధరించిన బాలికలను ఆంధ్రగ్రంథములతో బహుకరించుటతోను సభ ముగింపబడెను.

వై స్త్రీల సభ జరుగుకాలముందే గొల్లపూడివారి ధర్మ సత్తమునందు ఖడ్గరను గురించియు, భీమా కంఠెనీలగురించియు కీర్తయిత చెరుకువాడ వెంకట నరసింహము పంతులుగారు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. భీమా కంఠెనీలవలన ప్రజలకును, తద్వారా దేశమునకును కలుగు లాభపరంపరలను విపులముగ ముచ్చటించిరి.

ఇవిధమున నికేతన వార్షికసభలు జయప్రదముగ నిర్వహింపబడినవి. గామిగురుల కొక విధముగ ప్రోత్సాహము గావింపబడినది. నికేతనము దినదినాభివృద్ధి జెంది పరిలుగాక.

పూ. ఆం. గుప్త.

శ్రీకృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతచరితములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా కులభక్తిని వరుసరూపమున వ్రాయబడును. సంకేయములు తొలంగునట్లు శాస్త్రీయసహధానములు వ్రాయబడును. ప్రోత్సములతో ముద్రంపబడును. 350 పుటలకు దక్కవగాకుండ జక్కని బైండుచేయించి 3 సెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పి. పి. గారి బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 10 వరకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి

51

జనమంచి కేషాద్రశర్మ

ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,

మునిసిపల్ హౌస్కులు, కడప.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా

రైల్వేకంవెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నో టీ సు

బజారునందు విక్రయించునట్టి వారలకు 3 వ తరగతి టిక్కెట్లు

1-11-1929 తేదీనుండి పండ్లు, కూరగాయలు, తమలపాకులు, రొట్టె, పాలు, పెన్న, పెరుగు, చేపలు, కోళ్లు, బాతులు, గ్రుడ్లు వగైరాలను బజారు నందు విక్రయించునట్టి వారలకు రెండింతలు సాధారణ సింగిల్ తరగతి టిక్కెట్లను చేల్లించుటచే 3 వ తరగతి రిటరన్ టిక్కెట్లు యివ్వబడును.

నుండి

వరకు

1. పెరంబూరు అందు మున్నల్ స్టేషనుల మధ్య నుండు స్టేషనులనుండి (రెండు స్టేషనులు చేరి)
2. తిరుపత్రియూరు అందు తడ స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)
3. బెంగుళూరు తూర్పు అందు మారికుప్పం స్టేషనులకు మధ్య (రెండు స్టేషనులు చేరి)

మద్రాసు స్టేషనులకు పెరంబూరు లేకుండా

డిటో

బెంగుళూరు కన్టోన్ మెంటు అందు బెంగుళూరు సిటీ

నిర్ణయముగా తెలుపబడిన తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగు ప్రయాణము పూర్తికావలెను.

2. ఈ రిటరన్ టిక్కెట్లతో మెయిలు, ఎక్స్ ప్రెస్సు బండ్లలో ప్రయాణముచేయ వీలులేదు.

3. ఈ టిక్కెట్లు గలవారు ప్రత్యేకముగా చార్జిని చెల్లించకనే పైన తెలుపబడిన బజారునందు అమ్మబడునట్టి వస్తువులను 20 నేరులవరకు గొనిపోవచ్చును. దఫా ఒకటికి 20 శేర్లకు మించిన 2 మణులకు పైచెప్పినవిరువులకు మణుల 151 మెయిలు ఒక పైనుచొప్పున చార్జి చేయబడును. సదరు చార్జి 2 అజాలకు మించక యుండవలెను. 2 మణులకు పైచెప్పగా గల సరకు లకు మామూలు రేట్లకి ధరల చొప్పుననే చార్జి చేయబడును.

తిరుగు ప్రయాణమునందు 15 శేర్ల లగ్జరీ ఇనాముగా మంచు గడ్డ 10 శేర్లతో సహా నాపను చేయబడిన కాళి గంపలు, డబ్బాలు వగైరాలు తీసుకొనిపోవచ్చును.

సారూప్య పథ శాస్త్రము

అను

హోమోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు-క్యాలికోరైండు-వెల రు. 3-0-0

ఈ గ్రంథము యీ శాస్త్రముందు కాకినాడలో ఎక్కువ ప్రఖ్యాతి వహించిన డాక్టరు లంక రామరావు హెచ్. ఎం. బి. గారిచే మిగుల కులభక్తిని వ్రాయబడినది. ఇందు యీ శాస్త్రముయొక్క మూలసంగ్రహమును, 101 మూలకలు, 12 లవణములయొక్క తత్త్వమును తెలియజేయు వస్తుగుణాదీపికయు సాధారణముగా వచ్చు అన్ని రోగములున్ను, వాటియొక్క ఔషధములు, అన్ని అవయవములయొక్కయు రోగలక్షణములు వాటి చికిత్సావిధానమును తెలియజేయు సముదాయమంజరియు విపులముగా వ్రాయబడినది. ఇందుతో యీ గ్రంథములో వ్రాసిన 118 జ్వేషధములు వీరి సిద్ధావధములు 7 ను మెరసి 120 జ్వేషధములు ఒక చక్కని పేకు పెట్టెయం దమర్చబడినవి. ఖరీదు రు. 19-0-0 లు. పుస్తకముతో సహా ఒకే సారి కొనువారికి రు. 21-0-0 లు. 60 జ్వేషధముల పెట్టె రు. 10-0-0 లు. పుస్తకముతో కొనువారికి రు. 12-0-0 లు. పుస్తకముఖరీదు రు. 8-0-0 లు. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

వలయువారు:-

డాక్టరు లంక రామరావు, హెచ్. ఎం. బి.

హోమోపతిక్ మెడికల్ హాలు,

మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం. అక్టోబరు నెల 23-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తా

గుసుమ తెనాలి	,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నల్లారిపి	,, డిటో 42	,, 18 8 0	14 0 0
ధిల్లి	,, డిటో 46	,, 18 8 0	16 8 0
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0	12 0 0
నువ్వులు	,,	,, 21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0	17 0 0
సెనగలు	,, డిటో	,, 16 8 0	20 0 0
పెసలు	,, డిటో	,, 18 0 0	16 8 0
మనుములు	,, డిటో	,, 17 8 0	18 0 0
ఉలపలు	,, ర 195	,, 9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,,	185 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,,	46 0 0	47-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115	మ.క.నూనె 100		
అముదము బా 1-కి		108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		119 0 0	120 0 0
కూరపసుపు	,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి		105 0 0	122 0 0
ధనియాలు	,, బా 1-కి	82 0 0	45 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలీమందు మణుగు 1-కి రు		40 40	50
బెల్లము బా 1-కి		రు 28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,,	25 10 0	25 14 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	80 0 0	40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,,	82 8 0	88 0 0
చదరం	,,	26 8 0	27 0 0
రవుండు	,,	88 8 0	88 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూ టె		రు 7 12 0	
నెం 6 ,, కటారి		,, 4 12 0	
నెం 24 ,, లాకి		,, 5 10 0	
40 జమ్మరు 10 పా		,, 10 0 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి		,, 7 0 0	
నెం 40 రాణి		,, 10 0 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు		,, 4 8 0	
44 నాండో		,, 10 18 0	

7. లోహములు

వెండి 100 కులం 1-కి		రు 58 12 0	రు 56-4-0
బంగారు కులం 1-కి		,, 21 4 0	21 12 0
పవరను 1-కి			18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	252 0 0	256-0-0
రాగి బా 1-కి	,,	828-0-0	880-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు స్వీట్లరూండు అలిజరయిక్ సింహంయూర్

పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు		47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రతి		1 10	
,, 14 రతులు		1 10 6	
,, 28 రతులు		1 9 0	
,, 56 రతులు		1 0	
,, 1 అందరు		1 8	
రప్పెట్టు పొద్దుపొగ్గలెక్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)		8 4 0	
కాంగో 3 డి		1 0 0	
సదరు 4 డి		1 2 0	

ద్వితీయ వైశ్యవ్యాయామ సంఘవార్షిక మహోత్సవము గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, 19 ఆక్టోబరు:—గుంటూరునగరమున వైశ్యవ్యా యామసంఘము శ్రీ యుగ గర్భ వీరరాఘవయ్యగారి యాజమా న్యమున నద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది. శ్రీ వీరరాఘవయ్య గారు, యీ వ్యాయామశాస్త్రమున వారి తేరిన బంటు. విశుద్ధ వర్తనుడు. శిష్యులకు, కవతు, కుస్తీ, కత్తిసాము, బరోడా కసరతు నేర్పి బాలర దేహవార్ధ్యమును బాగుజేయుటకై తన జీవితము సర్పించిరి. వాగు వివాహమును జేసికొననని దీక్ష బూని వైశ్యభివృద్ధి బిరుదును పొందిరి. గండ పెండేర మొకటి వారి కొసంగబడి సత్కరింపబడిరి. ఈసంఘము స్థాపింపబడి, రెండుసంవత్సరములకాలమే యయ్యును విభ్రమును జనింపజేయు కృషిని జేసెను. పట్టణమునగల వైశ్యపుంగవుల ధర్మమునకు గురి యై దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది.

ఈవార్షికోత్సవము మొన్న విశాలముగ నిర్వహించబడి సేత్రోత్సవముగ నలంకరింపబడిన పందిరిలో జరుపబడెను. రాజమహేంద్రవరము వాస్తవ్యులగు శ్రీయత పుష్పల సత్య నారాయణగారధ్యక్షత వహించిరి.

బెజవాడలో హనుమత్ వ్యాయామ కళాపాఠశాలా చార్యులగు శ్రీ యశ్వంత శింహగారు సభను ప్రారంభించిరి. వారి యువ వ్యాసమున వారు దేహబలమునుగూర్చి ముప్పటిందిరి. తదుపరి అధ్యక్షులు, శింహ గారు ప్రవచనాలంకృతులుగా జేయబడిరి. శ్రీ శింహగారు, వారిని సభను ప్రారంభించుటకు బిలచినందులకు శ్రీవీర రాఘవులు గారికి నందనములు దెల్పి, శ్రీవీర రాఘవులుగారు తనువద్ద విద్య నభ్యసించి యవియే చిరకాలములో తనశిష్యబృందమునకు నేర్పి నందులకు సంతసమయ్యెననిజెప్పిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు తమ యువ వ్యాసమును జదివరి.

తదుపరి తత్వవంద స్వామిగారు దేహబలము, మనోబ లమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. పాఠశాలలోని బాలురు పలువిధ ములైన ప్రదర్శనముల గావించిరి.

కార్యదర్శిగారగు శ్రీవైశ్యభివృద్ధి, వ్యాయామవిభూ మణి, మల్లకేసరి ప్రాధేవర్ గారై శ్రీవీర రాఘవులు గారు నిజేదికనుజదివరి.

సంఘమునందలి బాలురు పలువిధములైన పనులు, దండు బైజ్జ్, సూర్యనమస్కారములు, గొలుసుతెంపులు మున్నగునవి ప్రదర్శించిరి. సేత్రాపధానము, బరోడాకసరత్. కత్తిసాము, మున్నగుపనులు యెంతయో చురుకుగను, సేత్రానందముగను జరు పబడెను. శ్రీవీరరాఘవులుగారి కొక సన్మానపత్రము సమర్పిం పబడెను. మురికిపూడి వెంకటరంగ నాథకవిగారు శ్రీవీర రాఘవు లుగారిని గూర్చి పద్యములు జదివరి. పట్టణమునగల వైశ్యబృం దమంతయు నీవేడుకల జూచుటకై వచ్చెను. సభరాత్రిప్రాద్దుషో యి ముగిసెను. శ్రీవీర రాఘవులుగారు 82 షేటలతో షేవినత్రా డును తెంచుటకుమందు, 64 మంది సంఘములో చేరిననాత్రా డు తాను కరీరములో అంతస్వస్తగా లేకపోయినను తెంపెద నని దెల్పిరి. దానిపై పలువురు శాశ్వత చందాదారులుగా చేరిరి. వారు అత్యధునికముగ నాత్రాడును తెంచిరి. అధ్యక్షులు 116-0-0 లు యిచ్చుటకు వాగ్దానము చేయించెదమనిరి. రాజమండ్రివచ్చిన యింకను సహాయము జేయుచుందుమనిరి. సంఘమునకు గృహము లేదు. దానికై పలువురువిరాళముల నొసగిరి. సభజయప్రదము గ ముగిసెను.

TEXACO

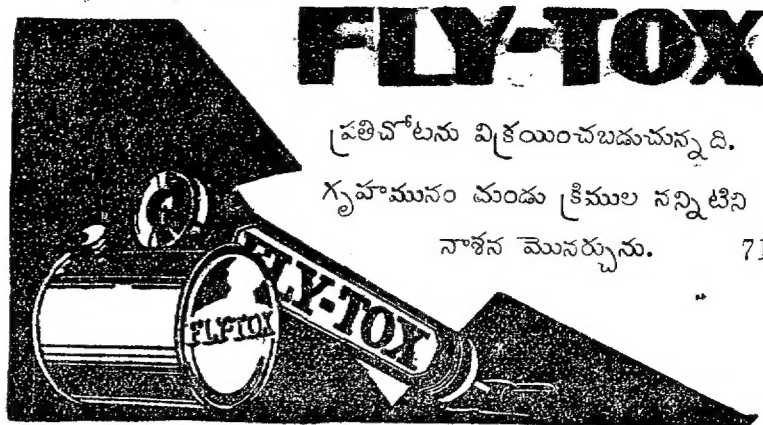
మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచము రులు, జిన్నింగ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తుపేటి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,

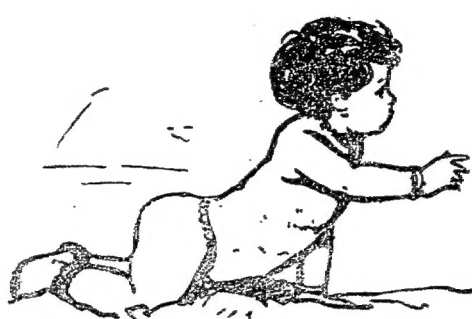
టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరసర్కారులకు సోల్ ఏజంటు.

ప్రతిచోటను విక్రయించబడుచున్నది.
గృహమునందు క్రిముల నన్నిటిని
నాశన మొనర్చును. 71

సోల్ రిజెన్ టెటివ్:—డాడ్డి & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:—సి. సోముమొదలి & కో, ఎన్. దేశాయి గాంధర్ & కో, దాదా & కో, రాజాడిమానె & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ సుబ్బన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. రంగయ్యకెట్టి & సన్సు, సి. మహమ్మదు సాలెయ్య సాహెబు & కో, చిల్లరగా నమ్మరలనాను ఉపయోగించువిధమును తెలుపజోరుడు.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ (రిజిస్టర్డ్) చేయబడినది

బిడ్డకు రక్షణోపాయము

పశుబిడ్డలను పోలి శిశువులను తోవ్వకును. వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని తగిలించెయ్యును. మిక్కిలి సుగంధమైన లాగికు. పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికని ఇది నిరహాయకరమైన నుండు. ఉపయోగించుట కడు సులభము.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది

మిగత వివరములకు ఈజిరున విలాసమునకు వ్రాయుడు.—

260, China Bazaar Road,

DADHA & Co., Chemists & Druggists,

MADRAS.

Mr. Shukur Haji Abdulla, Afrieaan Shop, Bezwada.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
నంవత్సరాదాయము	„ 5,16,395
లైపు ఫండు	„ 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	„ 1,00,00,000 కు పైగా
చెల్లించిన షైమ్ము	„ 8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రు. 1000 కి రు. 36 చొప్పున, ప్రీమియము కేట్లు బహు చౌక—పాలసీ షరతులు— సరసమైన—శాశ్వత అంగవైకల్యమునకు, పాలసీదాహనికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాకుండుటకు, తగిన భద్రములు, నూ పాలసీ లాసంగును.

ఆంగ్లదేశము నన్నితావుల మంచినీరుకుబడి, అనుభవము, సమర్థతగల ఏజెంట్లు కావలెను మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు.

బ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం.

ఇ సా నా ఫె లి మ లే రి యా,

వరుసజ్వరములకు అమోఘమైన నివారణ

కెమిస్టులందరియొద్దను దొరకును.

హెచ్చరిక:—పశువునన్నె పెట్టెలపై SPECIAL FORMULA FOR INDIA (ఇండియాకు

ప్రత్యేక ఫారంలా) అను పదములు అడ్డుముగా ఎటువైపులో నుండుదానినేమాచితి యుడు. ఇతర లేబిలుగలవాటిని తీయవద్దు

సోల్ ఏజెంట్లు:—

మెసర్స్. గోరియా, లిమిటెడ్,

పోస్ట్ బాక్సు నెం. 159, హోట్టు, బొంబాయి

పద్యములేదు
పిచికారీ
పని లేదు

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేనింప
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలతో గుణము కలుగును
అనేక యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. వెల డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం డౌన్సు 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, నవాయికి రాజౌషధము. నీసా 4-0-0
గంధర్వఘృతం, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

*****

మేము ప్రచురించిన కొన్ని ముఖ్యగ్రంథములు

శ్రీ రామరాజభూషణ ప్రణీతంబైన

వ.సు.చ.రి.త్ర.ము

సవ్యాఖ్యానము, చక్కని బైండు, గిట్టుపేరు రూ. 4-0-0
కంకంటిపాపరాజ ప్రణీతంబైన,

శ్రీ మదుత్తర రామాయణము మేలుప్రతి రూ. 2-0-0

స్వారోచిష మనుచరిత్రము

టీకా తాత్పర్యసహితము రూ. 2-0-0
శ్రీనాథ మహాకవి ప్రణీతము

శృంగార నైషధము

టీకా తాత్పర్యసహితము, చక్కని గిట్టుపేరు రూ. 3-0-0
ఇతరపుస్తకముల సట్టి వలయువారికి వంపబడును

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో. ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాస్.

*****

ఇది ఎల్లప్పుడు నన్ను సంతోషపెట్టును

పంతుల

కొముది

తలనూనె

కెమిస్టు లందరివద్దను, స్టేషనరీ వర్తకులవద్దను దొరుకును.

R. C. SEN & Co., Ltd.,
259, UPPER CHITPUR,
CALCUTTA.

మహమ్మదీయవిద్యామహాసభ

గౌ. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారి ప్రారంభోపన్యాసము

పూనా, అక్టోబరు 21:— నేటిదినము సాయంకాలము మహమ్మదీయ విద్యామహాసభ అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన అబ్దులు రహీంగారు, మహాసభ ప్రారంభ మహోత్సవము జరుప ఆహ్వానింపబడిన గౌ. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారు ప్రముఖులగు ప్రతినిధులు పూనా చేరిరి. గౌ. జాదవుగారు, సర్ ఇబ్రహీం హరూనుజాఫరుగారు, ముల్తుస్ సాఫి దావూదిగారు, ఫజల్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లాగారు మరొకొందరు ప్రముఖులు స్టేషనువద్ద వీరికి స్వాగత మొసగిరి. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారు ఫజల్ రహీంతుల్లాగారి అతిథులుగ నున్నారు.

గౌ. ఫజల్ హుస్సేనుగారి ప్రారంభోపన్యాసము

పూనా, అక్టోబరు 22:— బొంబాయి మహమ్మదీయ విద్యాసభ 15-వ సమావేశము నేటిదినము హరూనుజాఫరుగారి ప్రారంభమయ్యెను. భవనమంతయు ప్రతినిధులతోను ప్రేక్షకులతోను క్రిక్కిరిసిపోయెను. సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారు మహాసభ ప్రారంభ మహోత్సవము జరుపుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

మన సంఘమున విద్య వ్యాపింపనందున ఆర్థికపు టిబ్బందు లెన్నియో ఏర్పడుచున్నవి. మన సంఘములో కొందరు విద్యా విషయములందును భౌతిక విషయములందును అభివృద్ధిగాంచుటకు వీలులేనివారై యున్నారు. ఇందుచే సంఘమునందు వివిధ మలగు తరగతులు విభేదములు ఏర్పడుచున్నవి. ఈ హెచ్చుతగ్గులను రద్దుపరచి సంఘమును అభివృద్ధికి తేవలయు ననిన మన లో విద్య వ్యాపింపవలెను. ఏకేశ్వర ఉపాసన మానని సామ్రాజ్యత్వము, మానవ జీవిత పవిత్రత ఇస్లాము మత సిద్ధాంతము లందు ప్రధానమైనవి. మనము మనజీవితమునందు ఈ సిద్ధాంతముల ననుసరించి ప్రవర్తించవలెను. ఇతర సంఘముల వారిని రూపుమాపు ప్రయత్నములందు మహమ్మదీయులు జోక్యము పుచ్చుకొనుట వారి మతసాంప్రదాయము లగు విరుద్ధమని గుర్తెరుగవలెను. తోడిమానవుల అభివృద్ధికిని దేశాభివృద్ధికిని గావించు కృషియే ఉత్తమమైనది. ఈ అధ్యక్షులు మనబాలరయందు వ్యాపింపజేయుటకు తోడ్పడిన వాట అధికమగు సంతోషము కలుగును.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు లకు రాయి నవాబుగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగిరి.

కలకత్తా వాస్తవ్యులగు అబ్దులు రహీంగారు అధ్యక్షత వహించి ఉరుదులో ఉపన్యసించిరి. భౌతిక, నైతిక, విజ్ఞాన విషయములందు మహమ్మదీయ సంఘము వెనక చిక్కియున్న దనియు మహమ్మదీయులు తమ నిప్రసంగి మేల్కొని జాతీయ జీవితమున గౌరవస్థానమును ఆక్రమించవలయునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

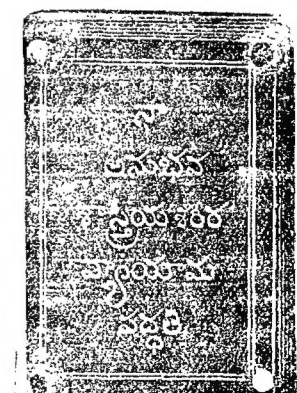
మహాసభ విజయమును కోరుచు బొంబాయి గవర్నరు, జనగాధ నవాబు పంపిన తంతిచార్త్రలు చదువబడెను. మహాసభ ప్రారంభ మహోత్సవము జరుప కల్పింపబడిన వచ్చిన సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారికి నందనము లర్పించుచు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. రెపటిదినములకు సభ ఆపుడల చేయబడెను.

(అ. ప్రెస్)

ఉచితము. ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులు విషయములు పూర్తిగచర్చింపబడినవి. ఇందు నాయుక్కుయు, నాశిష్టులయొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించు ఛాయాపటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని నావ్యాధులు పద్ధతి మీకు బాగుగా బోధపడగలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీరవ్యాధులనుండియు కలిగి తీరును. తపాలా ఖర్చుకు మాత్రము రూ. 0-2-0 రెండుతాళులు పంపితేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మితీవయాత్రయందు నిష్ఫలకాయముగ మార్చు గలిగితిరును. ఈసమయము పొగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీది త్రమనందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల ననుభవించుటగాక ప్రాఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధులమార్గదర్శి, పోస్టుబసకొనుడి, బెంగళూరు సిటి

కృష్ణజిల్లాబోర్డు మీటింగు

ఈ నెల 28-వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి కైకలూరులోని బోర్డు హైస్కూలు విల్లింగులో కృష్ణజిల్లాబోర్డుమీటింగు జరుగవని తెలియుచున్నది. ఆ సందర్భమున తాలూకా ప్రజలు తమ స్వయముగాగాని తమ ప్రతినిధుల ద్వారాగాని తమ తాలూకాలో గావలసిన రోడ్లు, వంతెనలు మున్నగు వానినిగూర్చి శ్రీ ప్రెసిడెంటువారికిని, బోర్డువారికిని విన్నవించుకొనుట అత్యవసరము. మరియు కైకలూరులోని బోర్డు హైస్కూలుకు తగు విల్లింగు చెంటునే నిర్మించవలసినదనియు కోరవలెను. పంచాయతీలు తమ జేయుచున్న రోడ్ల వంతెనలు నీటివసతుల పనులకయ్యే ఎస్టిమేట్ల మొ

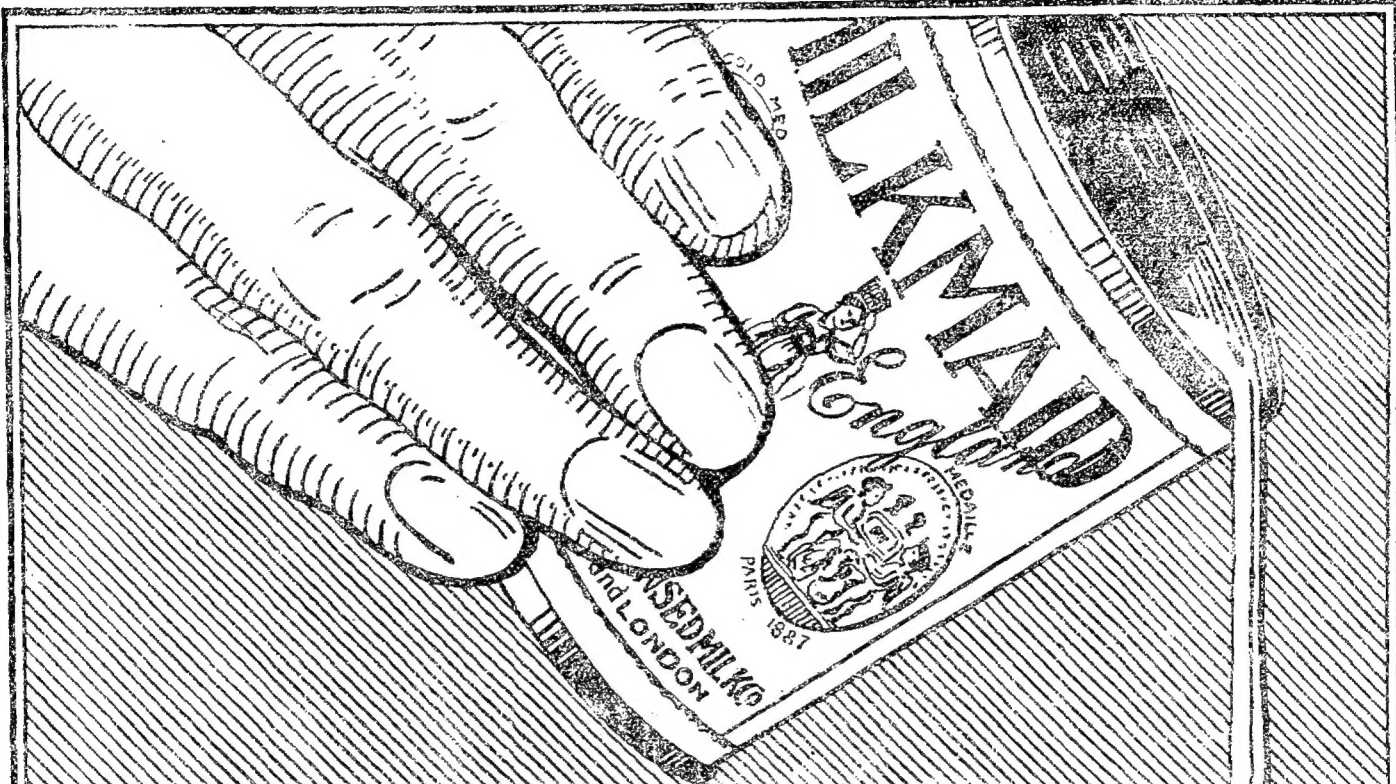
త్తములలో సగము రాష్ట్రీయదోరతనమువారు ఇచ్చుచున్నారనియు మిగతా సగము యీ వీధి తాలూకాలోని పంచాయతీలు భరించుట మిక్కిలి కష్టముగా నున్నదనియు అందువలన ఎస్టిమేట్ల మొత్తములలో నాలుగవంతు సామ్రైతనము జిల్లా బోర్డునుండి పంచాయతీలకు విరాళముగా నిప్పించవలయుననియు కోరవలెను. ఇట్టివిషయములు ఇంకా జిల్లాబోర్డువారు మన తాలూకా ఆభివృద్ధి నిమిత్తము చేయదగిన విషయములనుగూర్చి విన్నవించుటకు తాలూకా ప్రజలు మిక్కిలి శ్రద్ధ వహించు రని నమ్ముచున్నాను.

(ఒకవిలేఖరి.)

బరంపురం

ఖారామసాలా స్వర్ణ కేతకి

బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రకృష్టమైనది. సువాసన, రుచి, పరిశుభ్రతలకు గ్యారెంటీ యివ్వబడును. పొగాకు పరిశుభ్రముగా శాస్త్రోక్తముగా శుభ్రపర్చి యున్నాము. తు 40 లు పాను 1 కి రూ 1-0-0 ఎక్కచూర, ముగంధస్నానపాడి, మిశామసాలా. మా ఎద్ద దొరుకును. ఎర్తెరులకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును. కాళ్ల సీతారామస్వామి. స్వర్ణ భండారము, బరంపురం. (గంజాం)

**అదివరిశుద్ధమైనదని
మాకు తెలియును**

ఏలననగ, గడనిండిన అప్పటమైన ఆవుపాలనుండి తయారు
కాబడిన

**గొల్లభామగుర్తుగల
గడ్డ
పాల**

నీలుపేయబడిన శుద్ధమైన డబ్బీలలో మీకు నేరుగ వచ్చుచున్నది. తయారగునపుడు అది చేతితో ముట్టుకొనబడలేదు. దీని ప్రతి బిందువును సత్తవ నిండినదనియు కరిశుద్ధమైనదనియు రూఢిపరచబడినది.

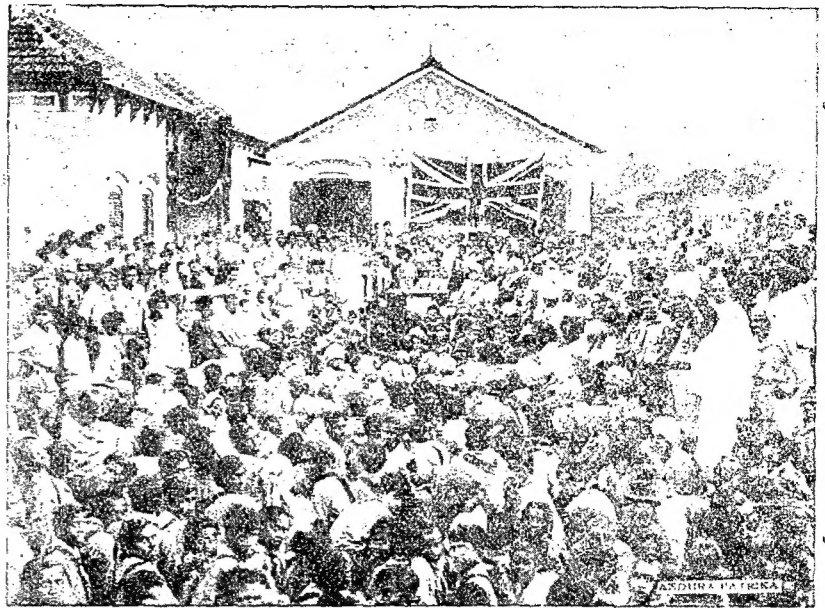
PURE

బ్యాంకరుల వార్షిక సమావేశము

గౌ॥ రామదాసు పంతులుగారి ఆధ్యక్షతన శనివారమునాడు మదరాసు సెంట్రలు ఆర్బునుబ్యాంకు భవనమునందు జరిగెను. అధ్యక్షులు, కో-ఆపరేటివు రెజిస్ట్రార్లు హాజరుగారు, ఉత్తర దక్షిణమండలముల ప్రతినిధులు ఇందు గలరు. (పె. ఫో. బి.)

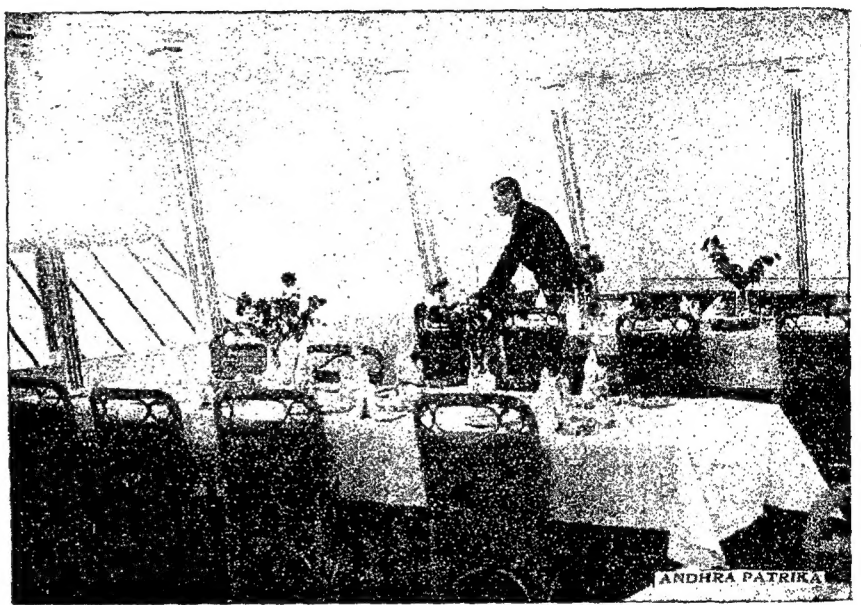

బాలభటులకు సన్మానము

ఇంగ్లాండువధకు బోయివచ్చిన చెన్నరాష్ట్ర బాలభటులకు మదరాసు జెన్లకుపార్కులో సన్మానసభ జరిగెను. న్యాయ. వెంకటసుబ్బారావుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభాద్యక్షులు. (పి. ఎస్. ఎ.)

విమానము ప్రయాణము చేయుచుండ మేజరు స్కాట్ గారు తొంగి చూచుచున్నారు. ఈ విమానమునందే బ్రిటిషుమంత్రి తామ్మనుగారు ప్రయాణము జేయుచునే తమ ఆఫీసుపని గూడ చేసికొనిరి. (సెంట్రలు న్యూసు)

ఆర్. 101 విమానము

క్రాత్రిక నిర్మింపబడిన విశాలముగు ఈ విమానమునందు ప్రయాణికుల భోజనమందిరము. ఇంజనీరు సౌకర్యములు గలవు. (సెంట్రలు న్యూసు)

పల్లాకిమిడి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పల్లాకిమిడి 20-10-29: కాంగ్రెసు కమిటి:—మాపట్టణ కాంగ్రెసు కమిటి కార్యనిర్వాహకసభ నేడు ఖద్దరు స్టోరులో 3 గం. సమావేశమైనది. ఈ వత్సరముకు శ్రీ జి. సత్యనారాయణ ఎం.ఎ. గారు అధ్యక్షులుగాను, శ్రీహరి బంధుపండా, శ్రీహరి సత్యనారాయణగారు సయ్యుక్త కార్యదర్శులుగాను, ఎన్నుకొనబడిరి. ప్రత్యేకముగా పదకొండుగురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా ఏర్పరుపబడిరి. జిల్లా పథులగూర్చి జిల్లాకార్యాలయముతో సంప్రతించుటకు, పాపాలూచందాదారులను విరివిగాచేర్చుటకు తీర్మానించిరి. గతసంవత్సరపు జమాఖర్చులు సరిచూడబడినవి. ఈకమిటిలో 150 పాపాలూ చందాదారులు గలరు.

మనవి

24-9-29 తేదీ గల ఆంధ్రపత్రికలో “శ్రీ కృష్ణచైతన్య చరిత్ర” ఉచితముగా బంపబడునని ప్రకటింపిని. అందుపైమాకు 200 ఆర్డర్లు వచ్చినవి. ఇప్పటికి మాకుచేరిన 200 ఆర్డర్లుకు మాత్రమే వచ్చేసెల 15 వ తేదీలోగా పుస్తకముల బంపుచున్నామని వినయపూర్వకముగా విన్నవించును.

ప్రహరాజు సన్యాసిరాజు, పల్లాకిమిడి.

ఘనసారచందిని

3

సెగరోగములకును, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకును, శ్రేష్ఠమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు సెగరోగములను, స్త్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మూలము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు సుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్బులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-వెరిజేపి, నెల్లూరుజిల్లా

బ్రిటిషు ప్రధాని పయనము

రామ్మే ముగ్గునాల్లుగారును, వారి కుమార్తె మిస్ ఇస్మెలు ముగ్గునాల్లుగారును బెరంగేరియానాపై ప్రయాణము చేయుచున్నపుడు లైఫ్ బెర్టు (ఈతకు తోడ్పడు గాలిదిండ్లు) డ్రెస్సునకు గంటకొట్టగ నే సర్వముగ చనిరి. (సెంట్రలు న్యూసు)

బందరు నోబిలుకాలేజి యూనియను లీడరు

సంచాదకుడు శ్రీయుత సి. కె. వి. ప్రసాదరావు గారు మచిలీపట్నం

1929 సెప్టెంబరు నెలలో నెలవసిన 15 వ సంపుటము మొదటిసంచికను కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. ఇందు ఆంగ్ల భాషలోను ఆంధ్రభాషలోనుగూడ చాలవ్యాసములు ప్రకటింపబడెను. ప్రిన్సిపాలు రెవరెండు ఏ. బి. జాన్సను ఎం.ఎ గారివారికను ప్రకాశకులు. కళాశాలపటములు రెండును స్వర్ణీయ మహాపాఠశాలయ కళాప్రపూర్ణ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిల వారిపటమును దీనియందుకలవు. మొత్తము 72 పేజీలున్నవి.

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

“వనంత కాలములో చెట్టు ఏలూగున చివురించునో మీ జీవామృతము ఏ యొక్కరు నేవీంతురో వారి శరీరములో నున్న బలహీనత జబ్బులువగై రాలి పోయి క్రమేపి నాడులకు వరములకు బలము నిచ్చి పై చెప్పిన చివురింతువలె ఒక నూతన శక్తిని గలిగించును” అని యొక్కరు యోగ్యతాపత్ర మంటిరి.

నెల సీసా 1-కి రు. 3-4-0

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందప్పనాయకవిధి, మదరాసు.

లాహోరు కుట్ర కేసు

ముద్దయిలు చేతికి జేడిలు వేయరా దనుట

పోలీసువారి నిర్బంధచర్య

లాహోరు అక్టో 22—కుట్ర కేసునందుగొప్పచిక్కు వాటిల్లెను. ఇక ముందు ముద్దయిలును రెండుచేతులు బంధించి యుంచవలెనని మేజిస్ట్రేటుగారు నిన్నను ఉత్తరువు జేసియుండిరి. ముద్దయిలు చేతిబిడిలతో జేయిలునుండికోర్కెను రానిరాకరించిరి. పోలీసువారు వారిని బలవంతముగ మోటారు లారీలపై వేసి మధ్యాహ్నము కోర్టువద్దకు తెచ్చిరి. అప్పట్నుగాడ వారు బిడిలతో బయటకు రామని పట్టుబట్టిరి. వారు చేతులకు బిడిలు వేయించుకొనుటకు నిరాకరించినపుడు వారిని పోలీసువారు డెత్తు మ్ములతో కొట్టిరని ఫిర్యాదుజేసిరి. ముద్దయిలులో నొకడగు రఘునాథుగారికి తెలివి తప్పిపోయెను. వరికొండరకు రక్తము కారెను. భగతుశింగు, దత్తుగార్లకుగూడ డబ్బులు తగిలెను. వీరిద్దరితో బాటు మరి యిరువురు జేయిలులోనే యుంచబడిరి. ప్రేమదత్తు చెప్పు వివరములకు మూడునెలలు పీకటిపైదు విధించుటదేనని లారీలో వచ్చిన ముద్దయిలు చెలిపిరి.

ముద్దయిలు లారీలోనుండి రాకుండుట చే వారిని కోర్టు లోనికి డబ్బుట సాధ్యము కాదని మేజరు బ్రిగ్సు గారు మేజిస్ట్రేటుగారికి చెలిపిరి. అందుచే కేసు రేపటికి వాయిదా వేయబడెను.

రెండు చేతులకు జేడిలు వేయరాదని మాత్రము ముద్దయిలు కోరుచున్నారనియు, ఒక్కచేతికి వేసినచో వారికి అభ్యంతరము లేదనియు డిఫెన్సు నేతిలు చెలిపెను. (అ. ప్రె)

శ్రీ మణిశోకమాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచిఖ్యాతి వహించిన గొప్ప శోకమాలయములే స్థాపించబడినది. ఇందు గొప్ప బహుమతులు, స్పృహకేటన్, కప్పు పొందినవారుగలరు. వీరి ప్రశ్న ఫలములూ ఆమోఘములు. మహారాష్ట్రముల నిర్దుష్టములు, జాతకముల వివరములు, నిరాశూటములు, లగ్నములు, గ్రహములు, భావములు, పాడకవర్ణ, అవకవర్ణ, వడ్డలాది సాధనలతో కాస్త్రసమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేటులు:— 3 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ 1. మహారాష్ట్రములకు రూ 2. టూకీ జాతకములు నాడిమాదిరివి రూ 5. పుట్టిగాని జన్మకోటినిబట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ 8. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారీ రూ 20. అంతర్దేశ వారీ రూ 80. విదేశవారీ రూ 60.

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపాడి

గాటు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈడుకానిది

ధర నెం 1. పిక్ 1-కి 4-0-0. నెం 2. 8-4-0.

(120 కులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపాడి

బాటలు డజన్ 1-కి 4-0 24 కులం టిన్ను 1-కి 1-12-0

రైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో, 44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

అచ్చయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము

జె. ఎం. సి.

మాతవమా డెవ్

డబుల్ రెయి

లీన్, అండు డబుల్

కాగ్ చక్రములు,

పైకి ఎత్తునట్టి

సిలిండరు, అమెరికన్

అచ్చయంత్రములు,

నిప్పుపై టైలు చేయు

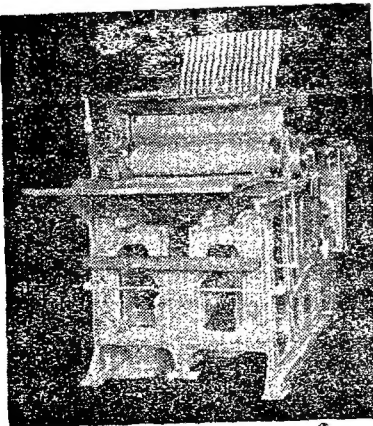
మెషినులు దయచేసి

వచ్చి పరిశీలించ కో

రెదము.

పదార్థనగదులు, నెం 123/124 మూర్ వీధి

న్యూ మద్రాసు మాచ్ ఫ్యాక్టరీ, జి. టి. మద్రాస్

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ శక్తులు ఆటంకపరచబడిన దయచేసి

కామశాస్త్రమును

పఠించు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు చాలా మోపును.

ఇనాముగా తపాలుఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి ఒకకార్డును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆటంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 25 బ్రాడ్వే, న్యూ యార్క్

అపూర్వమైన రకము

సీమకమలములకు, పుణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖుష్టున మీరే దయచేయుడు.

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ ఓనన్

కలెరినిలసము "హివత్"

ఫోను నెం 8477

పార్కు రోడు, మద్రాసు.

మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

ఆభరణములు

దొంగకు నిమ్మకమ్మైన దుకాణమేదీ? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుచు చక్కగా రిండి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలభావము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నంటే చేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేరిన ఈదిగువవర్ణలమునకే దయచేయుడు.

ఉమ్మడి రాంయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

9

నగలవర్తకులు, 25, చైన్మార్కెట్, న్యూ యార్క్.

భిషగరత్న శాశ్వతు వెంకటాచల వంశీకుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

కోకామయహార కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో ఆశేవకరవస్తువు ద్రవ్యయు చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను కొంచులుతుతోగాని నిడిగాని క్రిందికాదు ఉపయోగించితిమని ఎటువంటి కఠినతరాహరమునైనను తీర్చికరించి, నాటి వీళ్లవృత్తా నము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు మనశికారీ వరకు అందరి కుండును, ముఖద్వము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్లలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపురోగి, తక్కుల యందు నొప్పి, అనరదీర్ఘకాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, స్థూన ఇళ్లప్పుడంటా ఇంకా ఆశే వ్యాధులను గుణవరి పును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను 2-3 కనులపావుల నమతి వ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో సంబంధమునవాడు, ఇతడు 1-2 మాత్రలును సేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు లోదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనూనవత్రవము చూడుడు. 500 మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అంకంతున ప్రతిపావులోపలను దొరకును. పోస్టుములకముగా 8 సీసాలు రు 1-8-0. 12 సీసాలు రు 2-0-0. 25 సీసాలు రు 3-8-0.

సేరన్వతానం

మొదలుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞానకక్షికి పుష్టిచేయును గావున, మొదట చిట్టలములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను కరివారింది నరములకు నుంచికొనెను. 4 ప్రస్ఫుటిని కలగజేయును. సంగీత బతుల కంతస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదను పాదను పుష్కలము నింపును. జలకాశితన శ్రుతిల నెత్తినడు (నెత్తినడు చాలా మెత్తగా పుండుటవలన) మాట్లాడను సమయం కాచిల్లిలకు సంగీతంబిడి. 6 కొమ్ముల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతా రామ వైద్యశాల, మైసూరు.

సంసార సౌఖ్యమును పొందుగోరు వారేమి చేయవలెను?

వైల్సన్ లేహ్యం

3

4 గంటలలో వీర్యమును గట్టిపరచును. సింహమునకు శిల్పమైన బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. స్త్రీ పురుషులకు ఉల్లాసమెక్కువజేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. సుఖజాడ్యములు చేరనియక ఆటంకపరచును. మహారోగ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్నచిటికీ. హిమాలయపర్వతమునమూలి కలు, అంబర, శిలాజిత్తు కస్తూరి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే సిద్ధపరచితిమి, రసవివగంధకాదులు చేరియుండ లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమేఆధారము. అదిచేడిన అనేకరోగములకు లోవిచ్చును. స్త్రీపురుషులువాడి, దీనిలోనున్న మహా ప్రభావమును ఆదరింతుమగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్ణింప సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్ణించుట అనవసరము. గుణము లేదన్నవారి డబ్బు వాపసుచేతుము, 80 దినములకు రు 80 డబ్బా రూ 8 పత్రములేదు 2 డబ్బాలకైన పోస్టేజీ ఉచితము. Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహదాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, స్త్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రు 2-8-0.

ప్రౌఢశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభతైలిని వచనములో కథావలె వ్రుడిత, పామర, స్త్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-కి రు 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రు 4-8-0. 208 ఈదర వెంకయ్యపంతులు ప్రొవైటరు రామా అండు కో, ఏలూరు.

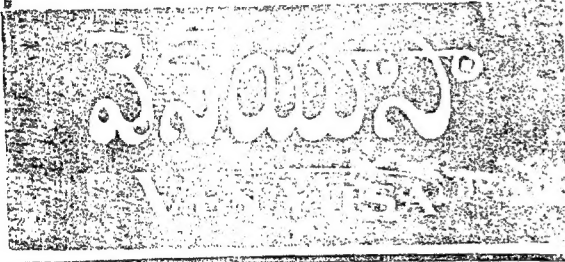

వేన్ - యూసా క్రిముతో

యశావంత సాంధ్యమును వృద్ధిచేసుకొనుడు

తనకు గాన, పన్ను ప్రేమించెడి వారికొరకును ప్రకృతిచే ప్రసాదించ బడిన యశావంత సాంధ్యమును పోషియకనుంచు కొనటకు ప్రతి ప్రయత్నము చేయుచున్నాను. చర్మమును వృగువుగాను, లేదా ప్రాయము గాను నుంచుటకు జూరారుగా సహాయపడునది వేన్-యూసా క్రిము. ప్రత్యేకముగా జిడ్డు లేక తయారు చేయబడినది. పరిశుద్ధమైన ప్రాణవా యువును నిర్మములలోనికి స్వేచ్ఛగా ప్రవేశ పెట్టుచున్నది.

వేన్-యూసా క్రిముల ఆరోగ్యమును, జీవితక్రిని వృద్ధిపరుచును. నిర్మలమైన ముఖకాంతిని కలిగించి దానికి నున్నితమైన యశావంత సాంధ్యమును గలిగించును. దినము నందు అనేకసార్లు ఈ మహాసగల వేన్-యూసా క్రి మును నిర్మములలోనికి పోవునట్లు కొంచెము కొంచెముగా రుద్దురు. ధర. ఓపర్ బార్ 1-కి రు. 1-0-0.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.
Bangalore.

A First Class Indian Life Office offering Maximum Benefits at minimum cost. Increase of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms & other particulars:
V. RANGASAMY Esq.,

F.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore.

Messrs. P. K. CAU & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency
24, Veeraswamy Pillai St, Egmore, Madras.

NOTICE.

Auction Sale of Cotton Mill

The Bezwada Spining and Weaving Mills Ltd., now under Voluntary Liquidation will be sold by auction by the Liquidators commencing from 3 p.m. on Saturday the 16th November 1929, at the premises of the Mill near Kistna Canal Railway Station (3 miles south of Bezwada.)

The property to be sold by auction includes, the Free-hold site of 10-33 cents with the mill buildings, out-houses &c., and the Machinery consisting of 450 I. H. P. Compound Condensing steam engine and boiler, 100 looms and preparatory machinery and also the then available stock of cloth and stores.

The upset price will be Rs. 1,75,000- The Liquidators reserve the right of accepting or rejecting the highest bid.

The mill will be working from the 14th November 1929, and intending bidders may inspect the mill.

For further particulars and conditions of sale please write to:-

GUDUR LAKSHMANA RAO,
Liquidator, Bezwada Spinning
and Weaving Mills Ltd.,
Bezwada.

తూర్పు గోదావరిజిల్లాసభలు

డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి అధ్యక్షతను
26, 27 వ తేదీలయందు జరుగును

కార్యదర్శి ప్రకటన

సామర్ల కోట, అక్టోబరు 23:-తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాసభ కార్యదర్శి యగు డి. కాంతయ్యగారు ఈ క్రింది తంరి వార్తపంపుచున్నారు:- 26, 27 వ తేదీలయందు జరుగు జిల్లా మహాసభలకు ఏర్పాటులన్నియు ముగిసినవి. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య, దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావుపంతులు, భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు, విశ్వనాథదాసు, మారెన నరసన్న మున్నగు ప్రముఖులు మా ఆహ్వానములను అంగీకరించి సభకు వచ్చుటకు అంగీకరించియున్నారు. ఇంతేకాక ఆంధ్రదేశమునందలి నాయకులందరకు ఆహ్వానము లంపబడినవి. ఆరిక విచారణ సంఘపు సభ్యులు కూడ మహాసభకు వచ్చుటకు అంగీకరించియున్నారు. ఎన్నియో కారణముల ననుసరించి ఈ మహాసభలు మిగుల ముఖ్యమైన వగుటచే ఈ సభకు ప్రతినిధులు అధికముగ వచ్చెదరని సన్మానసంఘమువారు నమ్ముచున్నారు. 26 వ తేదీ గొప్ప ఊరేగింపు జరుగును. సభలతోపాటు ఖద్దరు ప్రదర్శనమును వ్యవసాయ ప్రదర్శనము జరుప ఏర్పాటులు చేయబడినవి. రైతులు ఈ మహాసభకు అధికముగ వచ్చి మహాసభ విజయమునకు తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాము. ఖ్యాతిగాంచిన డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి అధ్యక్షతను సభ జరుగనుండుట చేతను, లాహోరు కాంగ్రెసు జరుగుటకు పూర్వము ఈ సభలు జరుగ నున్నందునను, రాజకీయకార్యక్రమము, వ్యవసాయ సంస్థలు మున్నగు విషయములు ఈ సభయందు చర్చింపబడ నున్నందునను జిల్లావాసు లందరు ప్రతినిధులుగ సభకు రావలయు నని సన్మానసంఘమువారు కోరుచున్నారు. (తంతివార్త)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా జమిందారీరైతుల మహాసభ
సామర్ల కోట, 18-10-29.

ది 27-10-29 తేదీ ఉదయం 7 1/2 గంటలకు మ. రా. రా. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు సి. వి. యి. గారి అధ్యక్షతక్రింద తూర్పుగోదావరి జిల్లా జమిందారీ రైతుల సమావేశము సామర్ల కోటలో జరుగును. నుప్రసిద్ధులగు మ. రా. రా. వి. విశ్వనాథదాసు యమ్. ఎల్. సి. గారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగెదరు.

చందలాడ పద్మరాజు,

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు

చంద్రు సత్యనారాయణమూర్తి,

విశ్వా పాపారావు,

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు,

తూర్పు గోదావరిజిల్లా సభలు

చామర్ల కోటలో అత్యుత్సాహకరమైన యేర్పాట్లు

(పబ్లిసిటీ బీరో)

చామర్ల కోటలో 26, 27 తేదీల జరుగబోవు తూర్పు గోదావరిమండల మహాసభల యేర్పాట్లు అత్యుత్సాహకరముగా నున్నవి. సన్మానసంఘ అధ్యక్షులు కార్యదర్శులు జిల్లాప్రజలు ను యితరజిల్లాల ప్రేక్షకులను బహుసంఖ్యలుగా రా గోరుచున్నారు. 21 వ తూర్పుగోదావరిమండల మహాసభ సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగా శ్రీ. యార్లగడ్డ నారాయణ అప్పారావు గారు ఎన్నికొనబడిరి.

శ్రీ. దుద్దుంపూడి ఆచ్యయ్యగారు జిల్లా రైతుల మహాసభా సన్మానసంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నిక గాంచిరి.

మహాసభలకు ప్రతినిధిటిక్కెటు ఒక రూపాయయ్యను, ప్రేక్షకుని టిక్కెటు నాలుగరూపాయల వీర్యపడమైనది.

* * * * *

తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభలకు విజ్ఞప్తి

ఈ నెల 26 వ తేదీన తూర్పుగోదావరిజిల్లా మహాసభ యు, 27 తేదీ ఉదయం జమిందారీ రైతుల సభయు, మధ్యాహ్నము జిల్లారైతుల సభయు యీ సభలసందర్భమున 26 వ తేదీ ఉదయం జాతీయపతాకోత్సవమును, ఖద్దరు ప్రదర్శనమును చామర్ల కోటలో జరుపనిశ్చయింపబడినది. ఈసభలు యీసం||రము సర్వవిధముల ప్రాముఖ్యతను వహించి యున్నవి.

1930 సం||రం లో స్వరాజ్య సంపాదనకై అవలంబింప వలసిన కార్యవిధానము, రీనెటివ్ మెంటు సందర్భమున విధింపబడిన పన్నులు పోగొట్టుకొనుటకు అవలంబించవలసిన మార్గములు, పన్నులవిధానమును నిర్ణయించు ప్రజామోదకరముగు కాసనమును ప్రవేశ పెట్టుటకు గవర్న మెంటును యొత్తిడిచేయుటకు ప్రయత్నములు, యెట్లేలులాగ్డు ఆక్రు సవరణచేయుటకు జమిందారీ రైతులు మొదలుగాగల ఆసక్తివిషయములను గూర్చి యీసభలో చర్చించి తీర్మానించవలసియున్నది. ఆంధ్ర ప్రముఖులును, ఆరిక విచారణ సంఘమువారును యీసభలకు విచ్చేయుచున్నారు. సభకు హాజరగు యావన్నెందిమహాసభలను తగువిధముల సత్కరించి భోజనాది సౌకర్యములను సమకూర్చుటకు సన్మానసంఘమువారు యేర్పాటులను చేయుచున్నారు. తూర్పు గోదావరిజిల్లావా రందరును యీ సభకు విచ్చేసి యీ సభను దిగ్విజయముగ జరిపించెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

వెన్నేటి సత్యనారాయణ,

జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

కళా వెంకట్రావు,

మల్లిపూడి పల్లంరాజు,

కార్యదర్శులు

దంతుర్తి శాంతయ్య,

సన్మానసంఘ కార్యదర్శి

స్త్రీల దుస్తులలో నవీన మాదిరీలు

వచ్చే దీపావళి పండుగకు ప్రత్యేకముగా బెనారెస్, బెంగుళూరు, మధుర, నేలంబీరెలు వింతవింత రంగులలో చక్కనిమాదిరీలను తయారొనర్చి తెప్పించియున్నాము. అందరు విచ్చేయప్రార్థితులు.

బెంగుళూరు ఫిల్టర్ సిల్క్ చీరలు 6, 8, 9 గజములలో నక్షత్ర పట్టె, డబుల్ నాగముడి పట్టె అంచులు గలిగి, పైట అంచు పూనామాదిరి గల్గి, సాదా లేక గీరలు గలది. రు. 35 నుంచి 60 వరకు.	బెనారెస్ మృదువైన పట్టుచీరలు 6, 8, 9 గజములలో లేస్ బార్డర్లు, పైట అంచు ప్లాకెట్ డిజైనులు గలవి. అందమైన రంగులలో గలవు. రు. 50 నుంచి 120 వరకు గలవు. చక్కని సన్నని లేసు బాడీలు పువ్వులుగలది. 95 నుంచి రు. 170 వరకు.
బెంగుళూరు ట్విస్టెడ్ సిల్క్ పొడుకార్డు బార్డర్లుగలిగిన చీరలు 6, 9 గజముల పొడుగులలో లేసు అంచులలో నుధ్య వంకీపట్టెలు, పైట అంచు డబుల్ బెంగుళూరు, ఫాఫ్ బిస్కెయిరురంగు, పింక్, గ్రే, స్టూప్, పావో రంగులలోగలవు. రు 55 నుంచి 75 వరకు.	మధుర నూలుచీరలు 6, 8, 9 గజములలో చక్కని గీత అంచులు గలిగినవి. రంగు గ్యారంటీ, వెల 1 కి రు. 8 నుంచి 15 వరకు. ఇరూకల్ పాటర్న్ చేరలు నలుపు తెలుపు రంగులు. రు. 8 నుంచి 16 వరకు.

ప్రత్యేక మైన ఆఫర్

సుమారు రు 20,000 విలువగల బెనారెస్, కరాచి, బెంగుళూరు చీరలు, వివిధరకములు దీపావళివరకు నూటికి 25 నుంచి 65 వరకు తగ్గింపుధరలలో అమ్ముట కేర్పరచియున్నాము.

అవకాశమును పోగొట్టుకొనకుడు. ధరలజాబితాకు వ్రాయుడు. ఉచితముగా పంపబడును.

ఆర్. పయణియాండ్ విల్లే అండు సన్సు,

నెం. 4, లక్మడూస్ ఏజి, మద్రాసు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా రహితులమహాసభ

ఈనెల 26 వ తేదీన చామర్లకోటలో జరుగబోవు తూర్పుగోదావరి మండల మహాసభతోపాటు ది 27-10-29 తేదీ (ఆదివారము) మధ్యాహ్నము రహితుల మహాసభ కూడ జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

ప్రస్తుతపరిస్థితులలో యిట్టిరహితులమహాసభ ఆవశ్యకతనుగూర్చి కేరగా వ్రాయ నక్కరలేదు. ఇదివరకే పన్నుల భారముతో కృశించియున్న రహితులకు తిరిగి హెచ్చుపన్ను కట్టుటనుగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుటయును, అందుపై ప్రజలఅందరినీనయను, బాణ్ణోలిరహితు త్యాగ దీక్షయును, గమనించి మద్రాసుకానసభవారి వుపపాదనపై ఒక ఆర్థికవిచారణ సంఘమును ప్రభుత్వమువారు యేర్పాటుచేయుటయును మనకెల్లరకు తెలిసినవిషయమే. రాబోవు రహితుల సమావేశమునకు ఆర్థికవిచారణ సంఘ సభ్యులు ను యి తర ప్ర ము ఖు లు ను కూ డ హ జ ర గు ట కు యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

ఈ సమయమున మనజిల్లాలోని రహితులందరు ఒక్కచోట సమావేశమై మనకుగల యిబ్బందులను గూర్చియు, ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుపన్నులు కట్టుకుండావుండుటకు రహితులు అవలంబించవలసిన కార్యవిధానమును గూర్చియు, మనము కార్యక్రమమును నిశ్చయించవలసియున్నది. సభకు వచ్చేరహితుసోదరులందరకు భోజనాదివసతులు యేర్పాటుచేయుటకు సన్మాన సంఘమువారు నిశ్చయించియుండిరి. కాబట్టి రహితుసోదరులందరును ఈ అవకాశమును బారవిడువక విరివిగా సభలకు హాజరై సభలను జయప్రదముగా జరిపించవలెనని హెచ్చరించుచున్నాము.

చలికి కృష్ణమూర్తి

చింతలపూడి వెంకట్రావు

రహితు మహాసభ సన్మానసంఘ కార్యదర్శులు.

రైతులమహాసభ - నెల్లూరు

తేదీ 27-10-1929 ఆదివారమురోజున వెంకటగిరిరాజాగారి కళాశాలభవనమున మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు జరుగునటుల నిర్ణయించడమైనది. ముఖ్యముగ నీటిపారుదలవసతిని, పన్నులగురించిన సదుపాయములను, ఫారెస్టుడిపార్టుమెంటువలన కలుగవలసిన మార్గానుకూలములను గురించి ఈసంఘము పాటుపడ నుద్దేశించియున్నది. కావున ఈవిషయమును ఎల్లరకు తెలియజేసి సభలో పాల్గొనుటకు ఉత్సాహంతులగు వారిని ప్రోత్సహించి పంపప్రార్థన. ఇదేరోజున నెల్లూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగువారి మహాసభయున్నా వుదయమున జరుగునని నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ప్రెసిడెంటుగు కె.వి. రాఘవాచార్యులు, బి. ఎ. బి. యల్. గారునూ, గూడూరుతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు పెల్లెటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారునూ, నెల్లూరుమున్సిపల్ వైసుచేర్మనుగారైన అన్నదేవుల గోవిందురెడ్డిగారునూ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ కో-ఆప్టెడు మెంబరుగారైన వావిలికొలను నరసింగరావు, బి. ఎ.బి. యల్. గారునూ ప్రకటించుచున్నారు.

గిద్దలూరు శేషరాజశర్మ,

ప్రెసిడెంటు, నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘము, గిద్దలూరు.

ఏలూరు మునిసిపాలిటీ

అధ్యక్షుడు ఆరోగ్యశాఖకు

మోటారులారి కొనియిచ్చుట

ఏలూరు, అక్టోబరు 21:—ఏలూరు మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షులగు జమీందారు క్విమెలే నరసింహారావుగారు ఒక పెద్ద చివరలు మోటారులారిని స్వంత డబ్బుతో కొనియిచ్చారు. మునిసిపాలిటీ హెల్త్ డిపార్టుమెంటునకు ఈ లారిని ఉచితముగ పీరు ఇచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

వాతనొప్పులకు అద్భుతనివారిణి

వాతనొప్పులవల్ల గత 3 వత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బాధ అపారముగా నుండెడిది. అందువలన ఆకలిరచి లేకుండా పోయి రాత్రిభు నిద్రపట్టెడిదికాదు. శరీరము చాల క్షీణించెను. ఎమకలు కనబడుచుండెను. బాధపడుటకన్న చని పోయినను బాగుండు నని తలంచుచుంటిని.

బి. యమ్. యస్. డాక్టరు అనేకమందివద్ద చికిత్సపొందితిని. అాధము కనబడలేదు. ఇప్పుడు ప్రస్తుతం ఎగ్మూరు లెవెల్ క్రాసింగున కెదుట ప్రాన్ పెక్ట్ కాశిజిలోనున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారివద్ద సలహాపొంది వారిచికిత్సలో చేరితిని. అప్పటినుండి 20 రోజులలోపలనే నాబాధ నంతటిని అతడు తొలగింపగలిగెను. ఇప్పుడు శరీరమునకు బలము చేహారి మనస్సి మారిపోతిని. శరీర దార్ఢ్యము గలిగెను.

9-8-1924.

(నం) యు. హాలండ్.

మంచి
పాంపు నువ
యోగించుట
వలన లాభ
ముందును

రైట్లు పాంపు పొడరును క్రమముగా నువయోగించి అద్దములో మీ ప్రతిబింబము చూచుకొనినచో మీ సౌందర్యమున కది యెట్లు తోడ్పడెనో తెలియగలదు.

రైట్లు పాంపు పొడరు లద్భుతమైన సువాసన గలిగియుండి, మృదువైన నురుగును రప్పించి శిరోజములందుండు నూలిన్యమును తొలగించి వానికి నవభావసిద్ధమైన కాంతి నొసంగును. ఈ పొడర్లు శిరోజముల యభివృద్ధికి తోడ్పడి అమితముగ వేడిమియును, శీతోష్ణస్థితిగతులవలన యసౌఖ్యమును శిరోబాధివృద్ధికి సాధారణముగా విఘాతము కలిగించు హిందూదేశములో, నాదేశవాసులు వాంఛించు క్రొత్తదనమును నొసంగును. చెడిపోకుండ జేయు రైట్లు పాంపు పొడర్లయొక్క ప్రధాన లాభమును హిందూదేశవాసు లెల్లరకు గుర్తెరింగి, ప్రశంసించియే యున్నారు. రైట్లుకోల్టారు నబ్బయొక్క సద్గుణములు కలిగియున్నది.

హిందూదేశము, బర్మా, సింగపూరు
ముఖ్యప్రతినిధి:—

టి. యస్. ఆర్.

గిల్లెట్ 17 ఏ.

ఆక్రీవి.జును వీధి,
మదరాసు.

WRIGHT'S
COAL TAR
SHAMPOO POWDER

కరాచి హోర్బరుపనివారి సమ్మె

ఉదేకపూరితు లగు కార్మికులను

పైనికులు చెదరగొట్టుట

కరాచి, అక్టో 22:—హోర్బరుపనివారు సమ్మె కట్టి కేటికి 6 దినములైనది. సేటిదినము పోలీసువారి కాపలాతో కొంతమంది పనివారు, సమలుచేయ హోర్బరునకు తీసికొని పోవుచుండ, సమ్మె కట్టినవారు వారిని ఆడ్డగించిరి. హోర్బరులో గుంపు అధికమయ్యెను. పోలీసువారు ఏమియు చేయజాలక పైనికులను పిలిపించిరి. పైనికులు గుంపును చెదరగొట్టిరి. నెలదినములవరకు హోర్బరు ఆవరణమున ఎవ్వరు లాటిలు వుచ్చుకొని తిరుగ గూడదని జిల్లా మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును ప్రకటించెను. పనిచేయు గంటలను తగ్గించుటకు పోర్టుట్రస్టు అధికారులు అంగీకరించిరిగాని పనివారు ఇంకను సమ్మె మానలేదు.

గౌ॥ సర్ జార్జి స్కూటరుగారు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లెదరు

నూతనధిల్లీ, అక్టోబరు 22:—గౌ॥ సర్ జార్జి స్కూటరుగారు సేడుఉదయమున డిల్లీకివిచ్చేసిరి. వీరు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లి కొద్దికాలము అచట నుండునపుడు సర్. సెసిల్ మాక్వార్టర్సుగారు ఆర్థికసభ్యులుగా పనిచూచెదరు. సర్ జార్జి స్కూటరుగారు మరల భారతదేశమునకు డిసెంబరు నెలలో వచ్చెదరు.

ప్రధానమంత్రి గారి ప్రకటన

తిరుతరేంఘండి, అక్టోబరు 21:—గౌ॥ ప్రధానమంత్రి డాక్టరు సుబ్బారాయుగారు నిన్నటిదినము మాళనల్లూరుకు వచ్చిరి. తాలూకాబోర్డు నూతనభవనముల ప్రారంభమహోత్సవము జరుపుచు లోకలు బోర్డుల సవరణ బిల్లుల ననుసరించి తాలూకాబోర్డులన్నిటిని రద్దుచేయ ప్రభుత్వమువారుద్దేశించుట లేదనియు తాలూకాబోర్డుల స్థానమున సర్కిలు బోర్డులను ఏర్పరుచుఅధికారమునాత్రము ప్రభుత్వమువారి కుండుననియు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయపు

పట్టప్రదానోత్సవ ఉపన్యాసము

మహామహాపాఠ్యాయ

గంగానాథ్ జాగరొనంగెదరు

ఆగ్రా, అక్టోబరు 22:—మహామహాపాఠ్యాయ డా॥ గంగానాథ్ జాగరొనంగెదరు వై వై ఛాన్సలరుగారు నవంబరు 23 వ తేదీన ఆగ్రాకళాశాలమున ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయక పట్టప్రదానోత్సవ ఉపన్యాసము చేసెదరు. (అ. ప్రె.)

మైసూరు: మద్యపాననిషేధము

(సం.)

మైసూరు రాష్ట్రమునందు మద్యపానపు రాబడి యతిశయము జూపుచున్నది. స్వదేశసంస్థానములు, మద్యపాననిషేధముకై పాటుబడుట కవకాశములు పెక్కులుగలవు. కాని, సంస్థానములు వీనిని వినియోగింప కుండుట శోచనీయము. మైసూరు దివానుగారు, శాసన సభాసభ్యులను గావించిన ప్రసంగమున, మద్యపాన నిషేధము విషయమై ముచ్చటించిరి. వీరు చెప్పిన హేతువులు, మామూలుగ బ్రిటీషు ఇండియా అధికారులు దెలిపెడి హేతువులనే అనుసరించుచున్నవి గాని, నూతన మేమియు గావు. ప్రభుత్వమువారు నిషేధాశయమునకు విముఖులు కారణము, ప్రజలు బాగుపడుట వారి కిష్టమేనియు, దివానుగారు పలికిరి గాని, ప్రయోజనమేమి? వీరి సానుభూతి ఆచరణలోకి వచ్చినపుడే, ప్రజలకు లాభముగలుగును. కొటి రూపాయలు రివిన్యూను కోల్పోవు తెలులో విచారింపవలయునని, దివానుగారు గోరిరి. రివిన్యూపై నాశదోలగనంతవరకు, మద్యపాననిషేధము కొనసాగజాలదు. ప్రజల శారీరక, మానసిక నష్టముకన్నను, రివిన్యూ ఎక్కువ ముఖ్యమని ఎంచుచో, ఈ సంస్కరణమును ప్రవేశపెట్టుట కవకాశముండదు.

అటుగాక, తాత్కాలికనష్టము ననుభవింప ననుకట్టుచో, ప్రజాభ్యుదయము పెంపొంది, రాష్ట్రమునకు మితిలేని లాభము కలుగును. అమెరికా యిట్టి నష్టమును మొదట భరించి, పిమ్మట వెనుకటికన్న నెక్కుడు ఐశ్వర్యముతో తులదూగుచున్నది. ఇంగ్లండులో మద్యనిషేధసమస్యను విచారించుట కొకవిచారణసంఘమేర్పడెను. త్రాగుడు మతనియమములకు భంగకరమని ఎంచెడి హిందూదేశములో నిట్టి చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట కెట్టి యభ్యంతరముండజాలదు. చట్టమువలన, త్రాగుడు దురభ్యాసము తొలగునా యని దివానుగారు రుజువుచున్నారు. తప్పకదొలగుననుటకు సందియములేదు. మద్యపానాకర్షణమును తొలగించుచో, ఈ దురభ్యాసము తొలగును. అక్రమమద్యవ్యాపారము నాపుటకు అమెరికాలోవలె హిందూదేశమున పీలు లేదనుట, నిరర్థకవాదము. అమెరికాలో చట్టము నతిక్రమింపగలసమర్థులు పలువురు గలరు. హిందూదేశమునందు ప్రభుత్వచట్టముల నతిక్రమించి తప్పించుకొనెడివారరుదుగ నుండురు. దివానుగారు, ప్రచారమువలన ఎక్కువమేలు గలుగునని భావించుచున్నారు.

చెన్నరాజధానిలో నిటుల ప్రచారము నలుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. కాని పికటింగునవలంబించిన పీలు లేక, కల్లుపాటల పాడువారిని ప్రబోధింప వీలు

లేక, రివిన్యూను తగ్గింపవీలులేక, ప్రచారమును కొనసాగించుటదుర్లభము. ఇట్టిమార్గమునే మైసూరునందుగూడ అవలంబింపనెంచుచో, అయ్యది నిష్ఫలమగుట సహజము. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు ఏదియో నొకప్రదేశమున గంజాయిపావులను తీసివైచినను లాభము గలుగలేదు గాన, మద్యపాననిషేధము ప్రయోజనకరము గాదని, దివానుగారు సూచించిరి. కాని, ఒకప్రదేశమునమాత్రము తీసివైచిన ప్రయోజనముండదు. విశాలమగు ఆచరణమునందు నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుట లాభకరము. గంజాయిపావులు కల్లంగడులంత విస్తారముగ నుండవు. అందుచే, లెక్కకు మిక్కిలియైన కల్లంగడులను నొకజల్దానుండి యైనను దీసివైచి, ఫలితమును కనుగొనవలయును. కేవలము పరీక్షనిమిత్తము గాక, మద్యపాననిషేధము నేతిరున నయినను సఫలము గావించు నుద్దేశ్యముతో మనఃస్ఫూర్తియగుప్రయత్నములను సాగింపవలయును. రివిన్యూ తగ్గగనే భీతి జెందు స్వభావమును మానుకొనవలయును.

అసహాయోద్యమదినములలో, కాంగ్రెసు ప్రచారకుల ప్రబోధమువలన, మద్యపు రాబడి తగ్గిపోయెను. ప్రభుత్వప్రచారకులు గూడ, ఇందుకు సంసిద్ధత జూపవలయును. ఏకాగ్రమును అవలంబింపకముందే, రాబోవు యిబ్బందుల గూర్చి గోరంతల కొండంతల గావించుట మామూలయినది. అటు గాక, దృఢవిశ్వాసముతో బనికిబానుచో, అనుకూలఫలము గలుగకమానదు. మద్యపాన నిషేధమువిషయమై గాఢాభిలాష మైసూరుప్రజలలో గలదని, ప్రజాప్రతినిధిసభలో జరిగిన ప్రసంగములు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. ఇట్టియభిలాష నాధారపరచికొని యైనను, మైసూరు ప్రభుత్వమువారు పాటుబడుట కవకాశ మొత్తేని గలదు. ప్రజాప్రతినిధులింతటితో నూరుకొనక, మద్యపాననిషేధ సంస్కరణము సఫలమగువరకు నాందోళనము నలుపుచుండుట యవసరము. ప్రజాభ్యుదయమునకు వలయు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుటకు, శాస్త్రతగల పరిపాలన మేర్పడుట యవసరము. మైసూరు ప్రజలలో వ్యాపించిన ఈ వాంఛ విషయమై, దివానుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందుగాని, అంత్యోపన్యాసమునందుగాని, ఏసంగతిని కెప్పకుండుట, భావ్యముగ దోషదు.

రాండుటేబిలు సమావేశము

స్వదేశ సంస్థాన సమస్యను, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసమస్య కడ్డుగ బెట్టుట, పరిపాటియైనది. సంస్థానసమస్యను పరిష్కరింప వీలు లేదుగాన, హిందూదేశమునకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నొసగ వీలులేదని, ప్రతిపక్షులు దెలుపుచుండురు. నెహ్రూ రిపోర్టు భావిస్వరాజ్యవిధానమునందు సంస్థానాధీశుల కర్హస్థాన మొనగెను. ఇంతియగాక, 'సంస్థానాధీశులు తమ ప్రతినిధులను బంపి, రాండుటేబిలు సమావేశమునందు, ఈ విషయముగూర్చి బ్రిటీషు ఇండియా ప్రతినిధులతో చర్చింపవచ్చునని, నెహ్రూగారు ఆహ్వాన మంపియుండిరి. బట్లరు కమిటీ రిపోర్టు సంస్థానాధీశులకు ముక్తి నొసగదని, తేటతెల్ల మయ్యెను. బ్రిటీషు ఇండియా ఆభివృద్ధికి మాత్రమిది అడ్డుపడ జాలియుండును. సంస్థానాధీశు లయినను, కేవలము బ్రిటీషు

ప్రభుత్వానుగ్రహమునే నమ్ముకొనక, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజల సఖ్యము నాశించుట మేలని గ్రహించుచో, తమకును సంస్థాన ప్రజలకును గూడ పేలానర్పగలుగుదురు. 25 వ తేదీని జరుగు నరేంద్రమండలిసభలో, నెహ్రూగారి ఆహ్వానముగూర్చి విచారించెద రని తెలియుచున్నది. వీరి ఆహ్వానము నామోదించుచో సంస్థానాధీశులుదేశాభివృద్ధికి తోడ్పడినవారయ్యెదరు. బి కెనీరుమహారాజుగారు, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలతో సఖ్యమును పెంపొందించుకొనవలసిన యవసరమును గుర్తించుచు ప్రసంగించిరి. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము బడయుట, తమ కిష్టమే నని, వీరు జెప్పిరి. రాండుటేబిలుసమావేశపు ఏర్పాటును వీ రామోదించిరి. సంస్థానాధీశులు ప్రజాశయములపట్ల సానుభూతి తెలుపుటతో తృప్తిజెందక, అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కెట్టి విఘ్నములను గలిగింప కుండుట యవసరము. ఇది సంస్థానాధీశుల పరీక్షాసమయము.

వితంతుదావాహచట్టము

వితంతుదావాహ చట్టమును మైసూరులో గూడ ప్రవేశపెట్ట వలయునని, చెన్నప్పగారు మైసూరు శాసనసభలో దెచ్చిన తీర్మానము ఆమోదించబడుట సమంజసముగ నున్నది. బ్రిటీషు ఇండియాలో చాలకాలము క్రిందటనే యిట్టి చట్ట మేర్పడియుండెను. దీనివలన ఇతరులకు నష్టము గలిగి యుండలేదు. పునరుద్వాహ మయినవారి నంతటికి ఆస్తికి సంబంధించిన హక్కు లీ చట్టము వలన సంక్రమింపగలవు. ఇది నిర్బంధచట్టము గాక, వితంతుదావాహము చేసికొనినవారికి మాత్రమే సౌకర్యముల నొసగగలదు. అయినను, ఈ చట్టము పనికిరాదని చెప్పినవారు లేకబోలేదు. వితంతుదావాహము నిషిద్ధముగాన, దీని కొడబడువారు మతాంతరులవలె ఆస్తిని కోల్పోవలయునని, కొందరుసభ్యులు వాదించిరి. కాని, ప్రభుత్వసభ్యులగు సి. యస్. బాలసుందరము అయ్యరుగారు, చట్టపు అవసరము నంగీకరించిరి. శృంగేరిప్రతినిధి యగు రామేశ్వర శాస్త్రిగారి వాదమునకు వీరు తగినజవాబిచ్చిరి. నల్లు రయినుగారు మాత్రము చెన్నప్పగారి తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేయగ, మిగిలిన సభ్యులందరును అనుకూలముగ వోటుచేసిరి. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు త్వరలో వితంతుదావాహ చట్టమును నిర్మించి, వితంతువుల దుర్గతిని నివారించెద రని నమ్మెదము. మైసూరు రాష్ట్రము, సాంఘిక చట్టముల విషయమై చాలకాలమునుండియు ముందడుగు వైచుచున్నది. ఇకముందుగూడ సాంఘికాభ్యుదయమునకు వలయు చట్టములను నిర్మించి, మైసూరు ప్రభుత్వము రాష్ట్రాభ్యుదయమునకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము.

సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెము

వేటపాలెములోని సారస్వత నికేతనపు ఏకాదశ వార్షికచరిత్ర, ఈ సంఘమువారి సేవాపరతంత్రతను చక్కగ విశదపరచుచున్నది. సారస్వత నికేతనపు మూలనిధి పెరుగలేదని, ధర్మకర్తగారు తెలుపుచున్నారు. దీనికి తోడ్పడుట సారస్వతాభిమాను లెల్లరవిధి యగుచున్నది. వేటపాలెయూనియను బోర్డువారు ఏబది రూపాయల సాం

వత్సరిక విరాళము నొసగిరి. బాపట్ల తాలూకా బోర్డువారు గూడ ధనసహాయము జేయవలయునని, నికేతనమువారు గోరుచున్నారు. వీరికోర్కె త్వరలో నెరవేరునని నమ్మెదము. నికేతనమునకు స్వంత భవనమును నిర్మింప దలచి, గాంధీ మహాత్మునిచే శంకుస్థాపన జేయించిరి. భవన నిర్మాణము త్వరలో ప్రారంభ మగు నని, నివేదికము దెలుపుచున్నది. వ్యాయామపు పోటీ లీ నికేతనము తరపున జరుగు చున్నవి. నికేతనయాజమాన్యమున పురాణ శ్రవణ మేర్పాటు చేయబడెను. నికేతనగ్రంథాలయ ములోనిగ్రంథములను పురుషులే కాక స్త్రీలుగూడ నుపయోగించుట ప్రోత్సహకరము. పాఠకులలో గుంటూరు మండలమున కంతకును సంబంధించిన వారు గలరు. పదునెనిమిది గ్రంథములకు, ఈ నికేతనమువారు చందాదారులుగ నున్నారు. ఇరు వదియేడు పత్రికలను వీరు దెప్పించుచు న్నారు. వీనిలో కొన్ని పత్రికలు వీరి కుచితముగను, మరికొన్ని తగ్గుధరలకును చేరుచున్నవి. పురాణ, హరికథా కాలక్షేపములు, ఉపన్యాసములు, ఉత్సవములు మున్నగునవి నికేతనభవనమునందు తరుచుగ జరిగియుండెను. సారస్వతనికేతనమువారిక గ్రంథ మాలను ప్రారంభించి, ప్రథమ కుసుమమును వెలువడజేసిరి. నికేతనమువారి సత్ప్రయత్నములకు ఆంధ్రమహాజనులు తోడ్పడి, సారస్వతాభివృద్ధికి సాయపడ గోరెదము. సారస్వతనికేతనము దిన దినాభివృద్ధి గాంచుగాక!

బరకాహం ప్రభువుగారి సందేహము

పైమరుకమిషను సభ్యులగు బరకాహం ప్రభువు గారు, యిటీవల ముచ్చటించుచు, హిందూదేశ మునందు గణపబడు విద్య గుమాస్తాపనులలో ప్రవేశించుటకే తోడ్పడుచున్నదని, తెలిపిరి. విద్యయొక్క నిజ లక్ష్యమును భారతవర్షము తిన్నగ గ్రహింపక, పరీక్షలనే పరమావధిగ బెట్టుకొనుచున్నందుకు, వీరు నిరసనభావము జూపిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములలో స్వల్పసంఖ్య మాత్రమే, విద్యాధికులకు లభించుచున్నవనియు, మిగిలినవారందరును నిరుద్యోగులై యున్నారనియు, వీరు తేటపరచిరి. కాని, ఇట్టి దుర్గతికి బాధ్యులెవరు? ప్రజలుగారని తెలుపనక్కర లేదు. ప్రభుత్వమువారు వీరికి అనుకూలమగువిద్యను గణపినయెడల, నిరుద్యోగ మింత యధికముగ వ్యాపించి యుండదు. సాహిత్యవిద్యతోపాటు పారిశ్రామికవిద్యను నేర్పుట కింతవరకు ప్రయత్నములు జరుగలేదు. విద్యావిధానము మార్పు జెందవలయునని, దేశ మంతకాలమునుండియో మొరబెట్టుకొనుచున్నది. కాని, వీరిమొర లరణ్యరోదనములయినవి. అందుచే, స్వరాజ్యము లభించినగాని, విద్యావిధానము మార్పుజెందదని ప్రజలు భావించుచున్నారు. విద్యావిధాన మనుకూలముగ లేదను కారణము జూపి, హిందూదేశము స్వరాజ్యమున కర్హురాలుగాదని, బరకాహం ప్రభువుగారు పైమను కమిషను రిపోర్టులో వాదించెదరని, వారి ప్రసంగము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

కీ॥ శే॥ సర్ వెలంటయిన్ ఛిరాలుగారు

ఛిరాలుగారి నామమును విననివారుండరు. లోకమాన్య తిలకు కారాగృహమున నున్న సమయమున, వారిని దూషించుచు, "హిందూదేశపు

అశాంతి" అను గ్రంథముగ్గో ఛిరాలుగారు వ్రాసిరి. తిలకుగారు కారాగృహవిముక్తు లైనపిమ్మట మాననప్తమునకు వీరిపై ఇంగ్లండులో వ్యాజ్యము దెచ్చిరిగాని, అయ్యది కొట్టివేయబడెను. ఛిరాలుగారు చాలకాలము లండను టైముస్ పత్రికలో విదేశ సంపాదకులుగ నుండిరి. వీరు టైముస్ పత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసములే, హిందూదేశపు అశాంతి యను గ్రంథరూపమున ప్రచురింపబడెను. వీరు పబ్లికు సర్వీసు కమిషను సభ్యులుగ బనిచేసి యుండిరి. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు బిమ్మట, వీరు భారతీయాశయములపట్ల పెనుకటి యంత ప్రతికూలభావమును కనుబటపరయిరి. వీరు 1852 సంవత్సరమున జన్మించిరి. చనిపోవునరికి వీరికి డెబ్బదిఏడు సంవత్సరములు గలవు. వీరు తూర్పు దేశములందు పర్యటనము సలిపి, తమ యభిప్రాయములను దెలుపుచు, ప్రాచ్యదేశీయులు స్వపరిపాలనార్హులుగారని చూపుటకు చాల తంటాలు పడుచుండిరి. వీరు చక్కని తైలిలో వ్యాసములను వ్రాయగల నేర్పరులు. ఇక్కాలమున వీరి యభిప్రాయముల నాదరించువారు, అంతగ గనుపింపరు.

శ్రీ సచ్చిదానంద గోరక్షణసంఘము

చెన్నపురి రాయపేటలోని శ్రీ సచ్చిదానంద జ్ఞానపురీశ్వర గోరక్షణసంఘమువారి ఆశయములు మిగుల విశాలవంతముగ నున్నవి. గోవులను కటిక వారిచేతులనుండి దప్పించుట, గోవులకు నీటివనతుల నేర్పరచుట, గోశాలను నిర్మించుట, మార్గశాల నిమిత్తము చలిసేంద్రను నిర్మించుట, యీ సంఘమువారి ముఖ్యాశయములు. వధశాలకు గొంపోబడు గోవులను కాపాడి తమకు బంపవలయునని, వీరు విన్నవించుచున్నారు. మానవసేవతోపాటు, జంతుసేవగూడ నవసర మని వీరు భావించుచు, అహింసనే ఆదర్శముగ నైకొనుచున్నారు. గోవును దైవసమానముగ నెంచి పూజించుటయందే, హిందూమతప్రాశస్త్యము గల దనియు, అహింసాదర్శము ఇందు మూలమున వ్యక్తమగుచున్నదనియు, గాంధీమహాత్ముడు చాటి యుండెను. ఇట్టి ఆదర్శముతో బని చేయుచున్న గోరక్షణ సంఘమువారి విజ్ఞప్తిని గ్రహించి, వారు గోరిన ధనసహాయమును హిందువు లెల్ల రొనర్చుట యవసరము. ధనసహాయము జేయ నెంచువారు రాయపేటలోని, పుదుపాకమునందలి చెల్ల పిల్ల యారు కోపేటపీఠిలోని 51 వ సంబరు గృహమందలి శ్రీ సచ్చిదానంద జ్ఞానపురీశ్వర గోరక్షణ సంఘ కార్యదర్శిగారికి పంప ప్రార్థితులు.

క్రొత్త ఎన్నికలు

1930 సంవత్సరమున, మైసూరు శాసనసభకు క్రొత్తఎన్నికలు జరుగనున్నవి. ప్రాతశాసనసభల కాలవరి మితి ముగిసినది. క్రొత్త ఎన్నికలకు పిమ్మట నేర్పడు శాసనసభలకు, తగిన యధికారములు సంక్రమించినగాని ప్రయోజన ముండదు. బ్రిటీషు ఇండియాలో నూతన సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడ నుండ, మైసూరు రాష్ట్రమునందు అనకూల సంస్కరణముల నేల ప్రవేశపెట్టగూడదో తెలియదు. మైసూరు కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు పి. సుబ్బరామచెట్టిగారు, శాసనసభాధ్యక్షు లగు దివానుగారు సక్రమచర్య జరుగకుండ

ఎటుల జోక్యము కలిగించుకొనుచున్నారో తేటపరచుచు, తమ యసమ్మత్తిని దెలిపిరి. కె. టి. భాష్యమయ్యంగారు ప్రభుత్వచర్యను విమర్శించుచుండ నిలిపివైచి, వారి ప్రసంగమునకు శాసనసభాధ్యక్షుల డ్డుపడిరి. బ్రిటీషు ఇండియాలోవలె, ప్రజాప్రతినిధి సభవారు అధ్యక్షు నెన్నికొను ఏర్పాటు నేల ప్రవేశపెట్టగూడదో తెలియదు. మైసూరు శాసనసభవారు తగిన అధ్యక్షు నెన్నికొనలేరని తలచుట కాధారము గనుపింపదు. క్రొత్త ఎన్నికలు, నూతనవిధానముక్రింద జరిగినగాని, ప్రజలకు ఎంచదగిన లాభము గలుగదు.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వపు రాజీనామా

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వములు వరుసవెంబడి మారి పోవుట, చాలకాలమునుండియు ఆచారమైయున్నది ఇటీవలెనే కొంత విరామము గలిగెను. కాని, బ్రయండు మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. విదేశవిధానమును నిర్ణయింపకముందు, ప్రజాప్రతినిధి సభలో దీనిని చర్చింపవలయునని తీర్మానించుటచే గిసిసి, బ్రయండుగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. బ్రయండుగారు కడు సమర్థులును, రాజనీతికోవిదులు నని ప్రసిద్ధి పహించిరి. లండను నౌకానిర్ణయసమావేశము జరుగనున్న సమయమున, వీరు మంత్రులుగ లేకపోవుటవలన, ఫ్రాన్సుకు తీరని కొరత ఏర్పడక మానదు. భావిమంత్రు లెవరగుదురో, చూడవలయును.

పైమను కమిషను : ఆర్థికసమస్యలు

పైమను కమిషనువారు ఆర్థికస్థితిని విచారించుటకు లేటనుగా రను నొక నిపుణుని నియమించియుండిరి. వీరు విచారణ సలిపి, తమ యభిప్రాయమును కమిషనువారికి దెలిపియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యు లగు షువ్వరుగారు ఇంగ్లండుకు బోయి పైమను కమిషనువారితో ఆర్థికసమస్యను చర్చించెదరని తెలియుచున్నది. చివరదినములలో, ప్రభుత్వ సభ్యులు దెలిపెడి యభిప్రాయములే, పైమను కమిషను రిపోర్టును ప్రేరేపించు నని యూహింపవచ్చును.

జంతుబలులు

దేశవతలకు జంతుబలుల నిచ్చుపద్ధతిని నిషేధింపవలయునని, మైసూరు శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వముతరపున ముచ్చటించుచు, జంతుబలులను జూచి నహింసలేని వారి నిమిత్తము, వీని నొక మూసివేయబడిన ఆవరణములో జరిగించుట భావ్యమగునని, బాలసుందరమయ్యగారు నుడివిరి. మైసూరుప్రభుత్వమువారింతవరకు తోడ్పడినను, దుస్సహ మగు ప్రదర్శనములు ఎల్లర కంటబడకుండ నయినను నివారించ వలగును.

విమానాభివృద్ధి

జర్మను వాయువిమాన మొకటి నూటయేబది మంది ప్రయాణికులతో పయనముజేసినటుల, విదేశీ వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇట్టివి దూరప్రయాణములకుగూడ ఉపకరించుచో, విమానసౌకర్యములు విస్తరింపగలవు. త్వరలో విమానములు రైల్వేల స్థిమదుల స్థాన మాక్రమించుటయగాక, వానికన్న త్వరితగతినీ ప్రయాణము నలుపగలవనుటకు సంభవము లేదు.

విదేశీవార్తలు

శ్రీ॥ శే॥ సర్ వాలంటైను

చిరాలుగారు

ప్రతికా రచయితలలో ప్రముఖుడు

లండన్, అక్టో 23:—సర్ వాలంటైను చిరాలుగారు చనిపోయిరి. (రూటరు)

బ్రియాండు ప్రభుత్వపు

రాజీనామా

ఫ్రాంసులో కొత్త పరిస్థితులు

విదేశాంగ విధానముగూర్చి చర్చ

బ్రియాండు మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చినట్లు పార్లమెంటులో తెలుపుచున్నది. దీనివల్ల గారు రాజీనామా సంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి విదేశాంగ విధానముగూర్చి నవంబరు 15-వ తేదీన చర్చింపవలె ననుతీర్మానమును అతివాదులను సోదలిస్తు పక్షపు డిప్యూటీ నాయకుడు ప్రతిపాదించగ తీర్మానవారు బలపరచి 288-277 ఓట్లతో ఆమోదింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుచున్న విధానము ఫలింపకమున యీ విషయము చర్చింపవలెననియు, నైనులాండు విడచిపెట్టుటకు గల మరణలగూర్చి చర్చింపవలెననియు వారు కోరిరి. వివిధ దేశములనుండి రాయబారములు జరుగుచున్నందున అవిమగియనిది యీ విషయము చర్చింపరాదనియు, పోగుసనూ వేళము ముగియులోపల రిపరేషన్ (ముగియుల)గూర్చి చర్చించవలదనియు, అట్లు చర్చింపదలచినచో తన ప్రభుత్వముపై సభవారికి విశ్వాసము లేనట్లు యెంచెదననియు బ్రియాండుగారు తెలిపిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడినందున రాజీనామానిచ్చిరి. (రూటరు.)

బెర్లినులో ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు మంత్రి

(వైరెస్)

బెర్లిన్, అక్టోబరు 15:—ఈవారము బెర్లినులో జర్మను రిపబ్లికు ప్రభుత్వవ్యవస్థను ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు మంత్రి తనయధికార పత్రము నందజేయును. డబ్లినులోయున్న జర్మను కాన్సులును మంత్రి యనెదరు. ఫ్రాంసులోయున్న ఐరిషు ప్రతినిధినిగూడ మంత్రియనీ పిలచెదరు. డబ్లినులోయున్న ఫ్రెంచి కాన్సులును గూడ మంత్రి యనెదరు.

ఇండియా సర్వనైన్యాధిపతి

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 22:—సర్ ఫిలిప్ చెట్స్ వుడ్ నేనాని ఇండియా సర్వనైన్యాధిపతిగ నియమింపబడిరి.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 22:—సార్వభౌముడు సోమవారము క్యాండ్రెగువోముకు నేటాడ బోయెను. నవంబరు కొంతభాగమును లండనులో గడవ నెంచెను.

చిచిరకగారి అస్వస్థత

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 23:—1925లో రషియా విదేశాంగ మంత్రి యగు చిచిరకగారికి ఆతిమాత్రవ్యాధి పుట్టిల్లెను. దానివలన ఇతర వ్యాధులు ప్రాప్తించెను. చికిత్సార్థము జర్మనీకి వెళ్లెను. అతడికిను వీళ్ళ డ్రనులోనే యున్నాడు.

ఫ్రెంచి ప్రధానామాత్యుడుగ నుండిన పోయింకేరుగారి ఆరోగ్యమునకు భయము లేదని వైద్యులు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్లో అమెరికను ఒడంబడిక

(వైరెస్)

లండన్, అక్టోబరు 15:—ఆంగ్లో అమెరికను ఒడంబడిక ఇతరులపైన వారు చేయుటకుగాదనియు, అట్లు తలంచు వారు ఇతరులపై సవారిచేయదలంచి రనుకొన్నచో అయ్యది తప్పనియు న్యూక్యాసిలులో నాకాదళాధికారి అల్జాండ్రు గారు దెబ్బతున్నార. ఆయుధములను ఇంతకంటె ఎక్కువగా యుండరాదని నిర్ణయించి కాంతి సేర్పరుచుటకు చేయు ప్రయత్నములలో ప్రపంచములోయున్న ఏజానివారికిని శాంత మురకుండ చేయవలెననిరి.

ఆంగ్లో-సోవియటు వ్యాపారము

రాజ్యాంగ సంబంధములు

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 22:—ఆంగ్లో-సోవియటు రాజ్యాంగ సంబంధములు ఏర్పడినచో బ్రిటనుకు ఎంతయో వ్యాపారము రషియాలో లభించునట.

ఆస్ట్రేలియా మంత్రివర్గము

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 23:—మితవాదులకు, కార్మికపక్ష మునకును జయము కలిగెను. స్కాట్ లిక్ గారు ప్రధానామాత్యుడు. విదేశాంగ మంత్రిగూడ ఇతడే. వర్తకములకు ముంద్రగ పెంటు గారు నియమింపబడిరి.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

(వైరెస్)

అమెరికను ప్రతినిధులు

బెర్లిన్, అక్టోబరు 22:—ప్రెస్బ్యుర్ గారి నాయకత్వమున నెనటరుడిడు, రాబిన్సన్ గార్లు మున్నగువారు నలుగురో ఆయిదుగురో ప్రతినిధులు లండన్ నాకాదళ నిర్ణయసభ కేగెదరు. జపాను ప్రతినిధులు నవంబరు 30 తేదీని యునై టెడ్ స్టేటుస్ గుండ బయలుదేరి వాషింగ్టనులో కొద్దిరోజులుండి లండను కేగెదరు.

సర్ శంకర నాయుడుగారు 21 తేదీని ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

డ్రమ్మండుపిల్లంగారును వెడ్జిక్ గారి తరపున ఒకరును నాయకులగారిని ప్రేమనుదగ్గర దిగబెట్టిరి.

స్కాట్లండు తూర్పు తీరమును క్లయిడుతో కలుపుటకు నాకలు పోవుకాల్వ సేర్పాటు చేసెదరు.

ప్రభుత్వ బుర్రాభారమును తగ్గించుటకు సర్ అల్జాండ్రు రైలుగారు 10,000 పౌనులను విరాళముగ నొసగిరి.

మద్రాసు పోలీసు యుద్ధోగములు

ప్రభుత్వవిధానము

(బీమునర్విసు)

లండను, అక్టోబరు 22:—పోలీసు, వ్యాయశాలలయందున్న యుద్ధోగల శీతముల యభివృద్ధి విషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గావించిన నూచలను ఇండియా కార్యాలయమువారు ఆలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. అంతకంటె వివరములు తెలియవు. ఈ నూచలను పూర్తిగ పరిశీలించి ఈ శాఖలయందను, పబ్లికు సర్వీసునను, అధికారులను పై పెట్టుకు నియమించు విషయమై కొన్ని ప్రధానమంత్రముల నవలంబించవలెనని ఇండియా కార్యాలయమువారు తీర్పును జారీ చేసెద రనుకొనుచున్నారు.

మగ్డనాల్డుగారు రెండురోజులు విశ్రాంతిగొనుటకు క్యూబెకు కేరిరి.

Onway Stewart

కాన్ వే
స్టూ వార్డు

అంతయు బ్రిటిష్

DURO

“డూరో వెన్”

దీనితో వ్రాయుటకు

సంతసముగా నుండును

ప్రత్యేక నడు పాయములు

1. మిక్కిలి మేలైన సరకు, అద్భుతముగా తయారుచేయబడినది.
2. 14 క్యారట్టు బంగారు వాడియైన నిబ్బితో అమర్చబడినది ఆస్తి ఇరేడియమ్ గలది
3. లోన రబ్బరు నక్కు లేక అధికమైన సిరా పట్టును.
4. అతి న్యాయమైన ధర
5. ప్రతియొక్కరి స్థితికి తగిన రకములు పలు ధరలలో గలవు. వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు.

చిత్రములుగల మా నూతన క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు

Sole Distributors
for Madras Presidency
ORIENTAL MERCANTILE AGENCY,
Dept. A. P.
19/20, Lingha Chetty St.,
MADRAS

B. A. & Intermediate Examination of the Andhra University.

Success at home! Golden Opportunity!

Tuition by correspondence } The Postal courses Institute, Vizianagaram.

Correspondence courses of instruction in English for the B. A. and Intermediate students of the Andhra University, 1930, are organised by an experienced educationist and distinguished Master of Arts. These are easily the best courses in the field, prepared with a special view to the needs of Andhra University Examinations.

Success guaranteed to those who take up our courses.

For prospectus apply to:—

THE DIRECTOR,
‘The Postal Courses Institute’
Vizianagaram.

హిందీ
వ్యాపకము గొనిపోవు
మీకేమి కావలసినను ఆ
గా కెమరా, ఫిల్మ్, ప్లేట్
లేక ఇతర యే పరికరము
ఫోటో గ్రాఫికి కావలసిన
ఎప్పుడును మావద్దకు రా
ప్రార్థితులు.

AUTHORISED AGENTS
MAHOMED IBRAHIM & CO.
Stationers, Paper Merchants,
Photographic Dealers,
25-27, Rattan Bazaar, Madras.

సానిక వార్తలు

విదేశవిమాన తపాలా:—19-10-29 తేదీ రాత్రి 7-15 గంటలకు కరాచిచేరెను. 24 వ తేదీ గురువారం ఉదయం 9-15 గంటలకు మద్రాసునందు బట్వాడా చేయబడును.

సహకార పంచాయతీదార్ల కౌన్సులు:—రీపును భవనముందు 24, 25 తేదీల సాయంకాలమున 6 గంటలకు రెండు ఉపన్యాసములు శ్రీయుత జి. కుందరం (రాష్ట్రీయ సహకార యూనియను మేనేజరు) గారిచే నొనగబడును.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య:—19-10-29 తేదీతో ఆంధ్రమయినవారములో 1000 కి 48 గురు మరణించిరి. మహా చికమావలన 1, మలేరియావలన 10, యితర జ్వరములవలన 49 మరణములు సంభవించెను. గతసంవత్సరము యీ వారములోనే 1000 కి 54 గురు మరణించిరి.

సవరణ:—21-10-29 తేదీన 11 ఫుటలో ప్రచురించిన టి. నరసింహదాస్ గారి నోటీసువందు యీ క్రిందివార్తలను చదువువారు గ్రహించుటగాక. టి. నరసింహదాసునకు బదులు టి. నరసింహరావు అని ఉండవలెను. ఓ.ఎస్. 249/29 నకు బదులు ఓ.పి 49/29 అని ఉండవలెను, చిక్కల అనుటకు బదులు చిక్కాల అని ఉండవలెను.

వర్ష పాతము

పూనా, అక్టోబరు 28:—బర్మా ఉత్తర భాగమునందు అంతటను, కాష్మీరులో అప్పటప్పటను అస్సాము దక్షిణ మన రాసులందు కొద్దిగను వర్షము పడెను. కొలత:—మైసూ, బేసి ను, మింబు, భామోగావ్, లాషిమోలందు 1 $\frac{1}{2}$ మాండలే, మా నూరు 2, పంబం 1, మధుర 1 $\frac{1}{2}$ అం.

భావిమాన: బర్మాలో వర్షము తగ్గిపోవును. (అ.ప్రె.)

మోటారుబస్సు ట్రాముబండితో డీకొనుట:-

శేటిమధ్యస్థము 12-30 Xell సమయమున మూడుస్ట్రీటులో జి. కన్నయ్య శేటిమధ్యస్థుల నొక మోటారుబస్సు బ్రాజ్మేకు బోవుచు అచట పునకే పోవుచుండిన యొక ట్రాముబండితో డీకొనెను. సాలేపునకు మోటారుబస్సును ట్రాముబండినుండి తేరుచేయుటకు సాధ్యపడనందున ట్రాము లైను కిరువైపులను రాకపోకల కాటంకము కలిగెను. మోటారు బస్సులోను, ట్రాముబండిలోను ప్రయాణము చేయుచుండినవారు అదృష్టవశాత్తూ గాయములేమియును పొందకుండ తప్పించుకొనిరి. ట్రాఫిక్కు పోలీసువారు విచారణ గావించుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

రాకపోకలు:—గొల్ల నాల్గ వాలరుగారు గతరాత్రి

మద్రాసు విడిచి బొంబాయి కేగిరి.

ఆర్. కె. వణ్సుగంకెట్టి ఎం. ఎల్. ఏ. గారు గత రాత్రి మద్రాసు విడిచి కోయంబత్తూరు కేగిరి.

అరక్కల్ రాజాగారు మలబారు టెన్సెన్సీ బిల్లుసందర్శనను జమ్మిల రాయవారవర్గముతో గలియుటకు నేడుదండు మద్రాసు వచ్చిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను శ్రీయుతులు, వి. ఎం. ముత్తుఅచారి, ఎల్. కుబ్జురాయను, వి. గోవిందస్వామి, ఎం. లాల్, ఎస్. ఫిలిప్ప, మాణిక్యచారిగార్లు భారతదేశ యాత్ర సలుపుటకు దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చి, గతమాసముతయును ఉత్తర దేశసంచారము గావించి, కలకత్తా మొయిలుబండి ద్వారా నేడుదయం మద్రాసువచ్చిరి. డా॥ పి. వరదరాజులు నాయడు గారియింట బసచేయున్నారు.

నోటీసు

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 470/1929.

వాది:—కొప్పల సుబ్బయ్యగారు.

ప్రతివాది:—దొడ్డిగర్ల జ్ఞానప్రకాశరావు.

ఈ సంబంధ వాదాలో ప్రతివాది వ్రాసియుచ్చిన ప్రాంతినోటు బాకేగిగాను రు. 466-8-9 ల వాది వాదాబాధులు చేసివాడు. సదురు వాదాలో ప్రతివాది హాజరయ్యే నిమిత్తం ది 29-10-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. సదురు వాయిదాకు హాజరు కానియెడల ప్రతివాది ఎక్కుపార్టీ చేయబడును.

ఏలూరు } దుగ్గిరాల రామరావు.
18-10-29 } వాదినకీలు.

ఈ ప్రకటన
నడుంకొ
పుద్గేశము
పెనునగా,

“కోకోబమే” వంటకు అత్యుత్తమమైన
పెరుదటసాధన మనుటను రూఢిపర్చుటయే

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

మునిసిపాలిటీ ఆక్టు సవరణబిల్లుపై చర్చ

నైనిటాల్ పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు అధికారిగా నుండవలెనని తీర్మానింపబడుట

అక్షుణ్ణపురము, అక్టోబరు 22:— సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ నేడు సమక్షమై ప్రస్తుత మునిసిపాలిటీల చట్టమును సవరించు బిల్లులను చర్చించి రెండు అసభికార బిల్లుల నామోదించెను. 1922 సంవత్సరము చేయబడిన జిల్లాబోర్డుల ఆక్టును చర్చించుచుండగా సభవారు అనాటికి లేచిరి.

మునిసిపల్ బోర్డులకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు చేయు నామినేషనులను నియమించుటకు మొదటిసవరణబిల్లు ఉద్దేశింపబడినది. నైనిటాల్ మునిసిపాలిటీయొక్క అధ్యక్షుని ప్రభుత్వము వారు నియోజించు సభికారమును తీసివేయుటకుగానె బిల్లు ఉద్దేశించెను. ప్రస్తుతపు ఆక్టు ప్రకారము ఆన్నిమునిసిపాలిటీలకు ఇద్దానిని ప్రభుత్వమువారు నియోజించు అధికారము గలిగియున్నారు. ఒకడు నిమ్నజాతుల ప్రతినిధిగాను, మరియొకడు వెనుకబడిన జాతుల ప్రతినిధిగాను ఉండవలెనని సవరణకోరెను. వెనుకబడినవారనగా వెస్టరై నను కావచ్చునని చాలమంది సభ్యులు సవరణప్రతిఘటించిరి. ప్రతిపాదన వోటుకు పెట్టబడగా 42 ప్రతిపాలురు గారు 40 గురు అనుకూలముగాను వోటుచేయుటవలన సవరణ వీసిపోయెను. అధికార సభ్యులందరు ప్రతిపాదనకు అనుకూలముగా వోటుచేసిరి.

నైనిటాల్ మునిసిపాలిటీ

ఇప్పుడు ఆమలులోనున్న ఆక్టుప్రకారము ప్రభుత్వము నైనిటాల్ పట్టణ పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని నియోజించు సభికారము కలిగియున్నారు. రాష్ట్రము లో 85 మునిసిపాలిటీలు గలవు. అందులో నైనిటాల్ తప్ప తక్కిన పట్టణములన్నియు అసభికార ఎన్నికాధ్యక్షులను గలిగియున్నది. ఒక్క నైనిటాలుకు మాత్రము జిల్లామేజిస్ట్రేటు అధ్యక్షుడుగా నున్నాడు.

మంత్రియొ, స్థానికస్వపరిపాలన కార్యదర్శియ సవరణను ప్రతిఘటించిరి. నైనిటాలులో ప్రభుత్వమువారు యొండకాలము బసచేయుదురని వారు కారణముగా చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారికి 51 వోట్లు వచ్చెను. ప్రతిపాలుగా 32 వచ్చెను. సవరణ వీసిపోయెను.

చెరసాలకు పోయినవారు ఎన్నికదారులుగా నుండుట

ప్రస్తుతము 6 నెలలకుమించి చరసాలకు ననుభవించిన వాడు వోటుగా నుండుటకు వీలులేదు. సంవత్సరమునకుపైగా చరసాలలోపడినవారు వోట్లగుండుటకు వీలులేదను సవరణ సభలో నామోదించబడెను.

ఇంతటితో సభ విరమించెను. కేపు మరల మునిసిపాలిటీల చట్టముపై చర్చ ప్రారంభమగును. (అ.ప్రె.)

కన్యాలో మానే లంబావారాష్ట్రములందున్న తెగల వారు ఒకరితో ఒకరు కలహించి కొట్టుకొనుటచే అచటనున్న విదేశీయులకు ప్రాణాపాయము రాకుండ కన్యాగర్వరుగారు ఏర్పాటు చేసిరి.

లండను వీధులలో మోటారు బస్సులు కబ్బము లేకుండుటకు బండ్ల నిర్మాతలు తోడ్పడుచు అట్టికబ్బము లేని బండ్లనే కట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

దొనమోరు కమిషను సిఫార్సులు

(బీముసర్వీసు)

లండన్, అక్టోబరు 22:—దొనమోరుకమిషను సిఫార్సులను ప్యాన్టీలుప్రభు నామోదించుటచే తల్పరింగు కార్మిక పక్షమువారికి చాల అశాభంక మైనది. దొనమోరుకమిషనులో అక్షేపణీయులని సిలోనప్రజలు చేసినఆక్షేపణ లన్నిటిని ప్యాన్టీలుప్రభువు తీసివేయలేదు. శాసనసభ కిచ్చిరిమన్న యధికారము నామనాత్రమే, ఇచ్చిరినన్నా వాయనము, పుచ్చుకొంటినమ్మ వాయన మనురీతి ప్రభుత్వమునకు సర్వాధికారము నిచ్చిరి. గవర్నరునకు అసాధారణాధికారము నిచ్చిరి. ఈవియమై ఈ ప్రభువు గత కన్సర్వేటివుప్రభుత్వ విధానము సాగించుచున్నాడు. ఇట్లమైన స్వీకరింపును. లేదా సర్వము పూజ్య మనుచున్నారు. ఈ పాలును ఇదివరలో కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము పాడినవారే. సోషలిస్టు విధానమునకు ఆదిలోనే నాంసపా దన్నటుల ప్రతిపాలుముగ ప్యాన్టీలుప్రభువు ప్రస్తావించుచున్నా డనుచున్నారు.

నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, ప్రధాన కార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియా ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ
ఆస్తులు రూ॥ 13500000
భీమాలు చెల్లించబడినవి 5700000
అమలులోనున్న పాలీసీలు 50000000
నెల ర ఆదాయము 2500000

1928 యివ్వబడిన నూతన పాలీసీలు ఒక కో
టి రూపాయలకు పైగానే గలదు. పిల్లల విద్యకు
లేక వివాహమునకు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రత్యేక
పద్ధతులు గలవు.

ప్రాప్తికృత్య, ఏజన్సీ పరత్తులకు ఈ దిగువ
విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్యగారు,

కార్యదర్శి, మద్రాసు బ్రాంచి,

101

లోక్ మోర్చర్ బ్రాడేవ్, మద్రాసు.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అసూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

(బ్రిటిష్ సెటిల్డ్ మెంబర్స్) (ఇంగ్లాండులో
ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీసీని రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.

ధారాశ్రమై పథులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,

రిటర్ డక్ హౌస్, వేపేరి, మద్రాసు

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ పేట, ప్రొద్దుటూరు

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

జంతు, శైలుగుట్టలకు గణపతిమొదటిపిల్లి,

తిరువల్లి క్లెడి, మద్రాసు.

ముఖ్యమనిషులు :—శ్రీ యు త కె. సౌందర్యరాజు
యత్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొదలుపెట్టినారు.
వారికి వుత్తరము ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/1
జిల్లామునిసిఫ్ కాకినాడ.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోనపు పుస్తకములను కొని మోనపోకుడు.

సతీపతికుమార రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాండ్రభావలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థశ్రమధర్మము సతీపతుల నోవ్యక్తమై
తో పర్థిలగల విధము, శ్రేయతత్వము, స్త్రీవాతులు, పురుష
వాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, వాతుల పాఠనములు,
వానియొక్క అభిప్రాయము, శిష్యాగృహపాఠ్యములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతులకై పుత్రకామము గలుగునను విష
యము, గర్భనివహములు, గర్భప్రేక్ష లనుసరించవలసిన విధు
లు, గర్భవతుల యోగ్యోగ్యావశ్యకత, కిమరక్షణ, అల్లకోడల
ద్రవై రములకు గల కారణములు, వానిని కనిపజేయు మహా
యములు, వారికుండవలసిన స్నేహపూర్వకత, మున్నగు 280 విష
యములతోను, సుందర్యానుసారముగ 12 ఛాప్టర్స్, లక్షణా
ములు 25 తోను గల 310 పేజీల పైబడిన సీత కావ్యోత్సాహము
చక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తత్వక
రచించు తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు.

రెండుపుస్తకము తొకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు

హా దిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.

19 తాండవరాయ మొదటిపిల్లి, తిరువల్లి క్లెడి, మద్రాసు.

మీరటు కేసు

విచారణకు ఆటంకములు తొలగింప జేయుగారి

అర్హి

అలహాబాదు, అక్టోబరు 22:—అలహాబాదు మోక్షో
ర్షులో నా॥ బోయిసుగారి యెదుట లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారి
అర్హి దాఖలుచేసిరి. మీరటు కేసు ముద్దాయిలగు డాంజి మిరా
జకరు, అధికారిగారు విచారణకు ప్రతిబంధకము కలిగించుటకే
అర్హిలు పెట్టుచున్నారగావున మేజిస్ట్రేటుగారి రొసంగినవారము
రోజులుగడువు సరిపోవునగాన అక్టోబరు 26 వ తేదీనుండి తిరిగి
కేసు కొనసాగించుటకు జడ్జిగారు ఉత్తరువు జేయవలసినదని
జేమ్సుగారు కోరిరి.

సామాన్యపరిస్థితులందు 26 వ తేదీని కేసు తిరిగి విచా
రణ ప్రారంభింపబడవలె ననియు, ఈలోపుగా ముద్దాయి వా
యిదా కోరుచు యికోర్టువారికి అర్హిపెట్టుకొన్నచో ఆ అర్హి
తీర్పునుబట్టి తేదీ మారితే మరచుచున్నగాని లేకున్నచో కేసు
యథాప్రకారము 26 వ తేదీని విచారింపబడవలెనని తీర్పు
జెప్పిరి. ఈతీర్పును జేమ్సుగారికి అందజేయగా వారు మరునాటి
లోపున ముద్దాయిలకు అందజేయుదు మనిరి.

ముజఫరు అహమ్మదుగారి ఆరోగ్యము సత్వరముగ చెడు
చున్నందున జామీనుదరఖాస్తు త్వరలో విచారింపవలె నని డా॥
కట్టుగారు దరఖాస్తు దాఖలు జేసిరి. (అ. ప్రె.)

నిఖిల భారతవర్షియ

ఆర్య మహిళాసమావేశము

వర్సాటులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి

లాహోరు అక్టోబరు 18:—రాబోవు నిఖిలభారతవర్షియ
ఆర్యమహిళాసమావేశ యేర్పాటులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి.
కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుటకుగాను సన్మానసంఘమువారి
సభ అక్టోబరు 24 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 1 గంటకు లాహో
రునందు గురుదయత భవనమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు యీ
సభకు రావలెనని ప్రార్థింపబడెను. శ్రీమతి ద్రౌపదీదేవి సమా
వేశ తాత్కాలిక కార్యదర్శినిగారు ఆర్యవిదుషీమణు లెల్లరు
సన్మానసంఘమున చేరవలెనని విన్నవించిరి. మహిళామణులు
వాలంటీర్లుగాను చేరవలెనని వీరు కోరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

భారత సైన్యాధిపతి నియామకము

నూతనడిల్లీ, అక్టోబరు 22:—ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లు
తెలియజేయుచున్నది. భారతసైన్యాధిపతి ఫీల్డ్ మార్షల్ సర్
విలియం రిడెల్ బర్డువుడ్డు బార్డుగారిస్థానే జనరల్ ఫీల్డ్ వాల్
హాన్ చెట్ వోడ్ బార్డుగారిని భారతసైన్యాధిపతిగ నియమిం
చుటకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

సౌందర్యము

కాంతామణుల ముఖ్యమైన అస్తి. ఇతరమైనవాటి కన్నీటికంటెను సౌందర్యమును
గలిగియుండుటచే, స్త్రీకి ముఖమును తృప్తియు గలుగుచున్నది. ఆమె కంటుంబురుపులకు
సంతసమును గలిగించుచున్నది.

లక్షలకొలది

నారీమణులు ప్రపంచముందు ప్రతిభాగమందును ఓటైన్ క్రీమును, ఓటైన్ స్నోను
ఉపయోగించుటచే వారియొక్క సౌందర్యమును కాపాడుకొనగలిగియు, అభివృద్ధిపరచియు
నున్నారు. ఓటైన్ క్రీమును ప్రతిరాత్రియు చర్మములోనికి ప్రవేశించునట్లు చక్కగా రుద్దుటచే
ప్రతి స్త్రీయందును చర్మమునకు దిగువ దాగియుండు సౌందర్యము బయటపడుచున్నది. పగటి
పూట ఓటైన్ స్నోను ఉపయోగించిన తీతోష్ణశీతులనుండి ముఖవర్చస్సును కాపాడును
ఓటైన్ ను యింటికి తీసికొనిపోయి మిసారీమణులను సౌఖ్యవంతులుగాను, తృప్తివంతులుగా
నొనర్చును. కొంతకాలము ఓటైన్ ను ఉపయోగించిన వారిసౌందర్యమును హెచ్చునను, మీకు
అపరిమితానందము గలుగును.

ఓటైన్

మిశ్రమములందు ఏమాత్రము జంతువులక్రోవ్య చేరుటలేదు. వీటిని తయారుచేయు
నప్పుడుగాని, లేక ప్యాకుచేయునప్పుడుగాని ఇవి చేతితో తాకబడరా లేదు. న్యాయవై: 57
ప్రకారము కెమిస్టలవద్దను, స్టోరు డిలీవర్లవద్దను దొరకును.

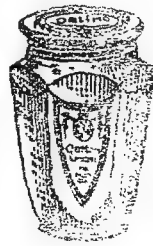

ఓటైన్ క్రీమ్

రాత్రులందు రుద్దుటకు

ఓటైన్ స్నో

పగటిపూట వాడుటకు

ఈ దిగువ కాపనును నింపి మాకు పంపి ఓటైన్ మిశ్రమములను వాడి, పరిశీలింపుడు.
కాపన :—పరిశీలనార్థమై ఓటైన్ క్రీము, ఓటైన్ స్నో, ఓటైన్ సబ్బు, ఓటైన్ గుండ
పూర్తివైతా ఓటైన్ పాంపుపాడరు వగైరా నమూనాలను నాకు పంపుడు. వాటికై రి అణాలు
తపాలబిళ్లలను ఇందువెంబడి పంపియున్నాను. M. A. 1.

పేరు

విలాసము

THE OATINE CO.—Prinsep St., Calcutta.

గర్భాధానవయోనిర్ణయ సంఘ నివేదిక

రజస్వలానంతర వివాహములు

హిందూమతసమ్మతములు కావా?

రజస్వలానంతర వివాహములు సేవనవయోనిర్ణయము లని శాస్త్రదాఖలు ఆమోదించబడిన నాటినుండియు, భారత దేశము లోని పండితప్రకాండలును, పూర్వార్చారపరాయణులను గట్టిగా పెట్టుచున్నారు. రజస్వలానంతర వివాహము లే వేదసమ్మతము లనియు, శ్రుతియొక్క ఆర్థమును అనుసరించ బడిన స్మృతులు భేదించుచున్నవనియు, శ్రుతిస్మృతులకు విపర్యాసము కలిగినప్పుడు శ్రుతియే ప్రమాణముగా నుండదుననియు వివరించుచు గర్భాధానవయోనిర్ణయ సంఘ నివేదికలో శ్రీయుత పండిత కన్యాశాల్గారు వ్రాసిన వ్యాసమును మా పాఠకుల యువయోగార్థమై యాంధ్రీకరించుచున్నాము:-

(1) హిందూమతసమ్మతములు వేదమంత్రము మిదన, స్మృతులమిదన ఆధారపడి యున్నవి. వేదమంత్రములు పరమ ప్రమాణములు. స్థిరములు. స్మృతులుకాదు. వాటి యర్థము ననుసరించియు, సందర్భమును, ఉద్దేశ్యమును, దేశకాలపాత్రముల ననుసరించియు, స్మృతులు మారుచుండును. భవిష్యత్పురాణము స్మృతులను 5 భాగములుగా విభజించుచు నిట్లు వివరించుచున్నది. "కొన్ని దృగ్గోచరములను పదార్థములను వివరించుట కేర్పడియున్నవి. కొన్ని అతీంద్రియ విషయములనుగురించి వివరించును. మాదేశికము దృగ్గోచరమును యింద్రియాతీతమునునగు పదార్థములనుండినిగూర్చి వివరించును. నాల్గవది కేవలము ధర్మముమీదను న్యాయముమీదను ఆధారపడియున్నవి. వివరవిభాగము యితరత్రా వివరింపబడిన యర్థమును విపులీకరించుటకే యువయోగపడుచున్నవి. దృగ్గోచరములను పదార్థములనుగూర్చి వివరించు స్మృతివిభాగములనుతప్ప తక్కినవన్నియు వేదములే మూలముగా కలిగియున్నవి."

వేదకాలమున వివాహములు

(2) వేదమంత్రములు వివాహమునకు నిర్ణయించుటలేదు. వివాహ వేదకాలమున ప్రాథమికస్మృతిలకును యవ్వనలగు పురుషులకును మాత్రమే వివాహములు జరుగుచుండెనని యవి నూచించుచున్నవి. తమతల్లిదండ్రుల గృహములందు నివసించుచు పతిసమాగమముతోడ వృద్ధకన్యలనుగూర్చి వేదమంత్రము లచ్చటచ్చట తెల్పుచున్నవి. (బుగ్యేదము 2-17-7) యవత్రైలము తన తండ్రియింటిలోనుండుకన్య అమృతాని పిలువబడుచుండెను. ఆమెబ్రదుకుటకు తండ్రిపితృత్వములో కొంతభాగము. వినియోగింపబడుచుండెను. (మాగ్ధానో కీర్తీకారల వేదిక ఇండెక్సు 1 సంపుటము 474, 475 పుటలు).

(3) వేదకాలమున యువకులే తమపతులను పరించుకొనుచుండిరి. చాలమందిలో నొకని యాకాలపుస్త్రీకొడుకొనవలసియుండెను. తగినపతి యామెకు లభింపనియెడల యింకొకొకకాల మామె యవివాహిత్వము యుండవలసివచ్చెను. (బుగ్యేదము 1, 27, 12)యవ్వనమురానిది వేదకాలమున స్త్రీలెవ్వరును వివాహము చేసికొనుటలేదు. తల్లితండ్రుల యింటిలో నెదిరి నిండుజవ్వనియునగునా నామె వివాహము తలపెట్టుటకే నీలులేకపోయెను. (దాసుగారి బుగ్యేదవిజ్ఞానము 250 పుట) తమతండ్రులగృహములందు పెరుగుచున్న వృద్ధకన్యలను రక్షించు బుక్కలు బుగ్యేదములో కలవు. (బుగ్యేదము 1. 117, 7; 10, 89, 8.)

(4) వేదకాలమున వివాహములలో పతింపబడుచున్న వేదమంత్రముగ్న 'గూడ సవితృనికుమారితమను, చంద్రునికని, వివాహము జరుగునట్లు వర్ణింపబడుచున్నది. సవితృనికుమారితమనగా ఉషఃకాలమో, సూర్యకిరణములలో యొ యుండవలెను. భర్తను కలియజేయుచున్న కుమారితమగాంచి సూర్యుడిట్లు చెప్పుచున్నాడు.

"పునాను నిన్ను పుచ్చుకొని తీసికొనిపోవుగాక; అశ్వినీదేవతలు రథముపైనిడుకొని నిన్ను గొంపోవుదురుగాక; నీ గృహమునకు రాణినిగుటకు బోయి నిన్ను అహ్వనించుటకు చేరియున్న బంధువులతో మాట్లాడుము; నీవు సుఖముగా నుండువుగాక. నీ సంతానముతో నిచ్చట నిల్చియుండువుగాక; అతని గృహములో నీ కుటుంబమును ఆశ్రయత్రస్తే దిద్దుకొనుమా. నీకీరీరమును నీ ప్రభువగు ఈ తనికీరీరముతో గాఢముగా పెనవేయుము. అనేకసంవత్సరములు గలదానవై నీవు యిట్లు నీ బంధువులను ప్రభోధింపుము."

(బుగ్యేదము 10, 85, 26-27) చంద్రుడామెను జూచి యిట్లు పలుకుచున్నాడు:-

నీ భర్తయగు నాతో వాగ్ధక్యమువరకు సుఖముగా కాపుగము చేయగలదులకై నిన్ను పాణిగ్రహము చేసితిని. ఆర్యమా, భగ, సవితృ, పురంధీదేవతలు నిన్ను నా గృహమునకు రాజిగా దయచేసియున్నారు.

అంతట పునానునుద్దేశించి, నాతో సుఖములనుభవించు సహధర్మిచారిణిని, మంగళవ్రతముగా పంపుమా; ఆమె

దోష్యగమును నా పై పెనవేసి, నా ప్రేమను, నా సంక్షేమణములను ఆహ్వనించు యువతిని పంపుమా; (బుగ్యేదము 10, 86, 36-37.)

(5) పురోహితుడు నూతనవివాహితుల నీక్రిందివాక్యములతో దీవించుచున్నాడు:-

"సంపూర్ణముగ వైతన్యముతోడను తేజస్సుతోడను అగ్నిదేవుడు వధువును తిరిగి యిచ్చినాడు."

ఆమె ప్రభువు చిరకాలము జీవించుగాత : అతడు శతవత్సరములు జీవించుగాక.

మొదట సోమ డామెను పొందెను; తరువాత గంధర్వ డామెను పొందెను అన్నిదేవు డామెను తృతీయవతి యయ్యెను. ఇప్పుడు యోనిజాతుడొక డామెను పరిణయమైనాడు.

(బుగ్యేదము 10, 85, 39-40.)

వై బుక్కయందు మూడు అవస్థలయందు ముగ్గురు భర్తలమెకుగలని చెప్పబయొక్క అగ్గమును గ్రహించవలెను. స్త్రీయొక్క మాడనలలోను ముగ్గురు దేవత లామెను కనిపెట్టి యుండి ఆమెకు సోదర్యమును, వాక్సోగ్యమును, బలమును, తేజస్సును, యత్యోధిగము లీడ్చెదరని తలపబడుచుండెను. స్త్రీకి యీ మూడు అవస్థలుగడచినంతవరకు ఆమె పురుషుని వివాహము చేసికొనుటకు తగదని యీ బుక్కయొక్క అగ్గముగా గ్రహించవలయును. స్త్రీకులుగూడ నీమూడు అవస్థలను వివరముగాచెప్పుచున్నవి.

(6) "సోమడు గంధర్వన కిచ్చెను, గంధర్వడు అగ్నికిచ్చెను. అగ్ని నాకు భాగ్యమును, సంతానమును, నాభార్యయగు నీమెను ప్రసాదించెను;

నీవునన్ను విడకుము; యిచ్చటనే వసింపుము; శతాయు పరిమితిని బొందుము. పుత్రులతోడను, పౌత్రులతోడను నీనివాసమునందు సంతోషింపుము" (బుగ్యేదము, 10, 85, 41-42) భర్తగృహమున వధువునుగూర్చి యీక్రింది మంత్రము పఠింపబడుచున్నది.

"నీభర్త తండ్రియైనను, భర్త తల్లియైనను సంపూర్ణాధికారమును నెరపుము. నీప్రభువు అప్పచెల్లెండ్రుమీదను అన్నదమ్ములమీదను సంపూర్ణాధికారమును నెరపుమా."

ఆకాలమున కన్యలు ప్రాథమికమున సత్సంతానమును పొందుటకు యోగ్యులను కాకపోయినచో నిట్టి వాక్యములు చెప్పబడియుండవు. స్త్రీలు వివాహము జేసికొని భర్త కుటుంబనిర్వహణము చేసికొనుటకు సమర్థులై యుండిరని యీ బుక్కలవలన తేలవడగలదు.

(7) బ్రహ్మచర్యమునుగూర్చియు, ఆత్మసంనియమును గూర్చియు అధర్వవేదములో నొక బుక్కగలదు.

"ఆత్మసంయమమువలనను, నిగ్రహమువలనను, రాజాధూపరిపాలనము జేయుచున్నాడు. నిగ్రహమువలననే అధ్యాపకుడు శిష్యునకు విద్యాదానము చేయగలుగుచున్నాడు. ఇంద్రియనిగ్రహమువలననే కన్య తన ప్రభువును పరిణయమాడగలుగుచున్నది. ఇంద్రియనిగ్రహమువలననే ఆశ్వగజాదులు తమ యాహారమును సంపాదించుకొనగలుగుచున్నవి. (అధర్వవేదము, 11, 5, 17-18)

యవ్వనలగువరకు బాలికలు వివాహము చేసికొనుటలేదు. కనుక గురుకుశ్రావచేసి వేదవేదాంగముల నభ్యసించి నురలి వచ్చిన యువకులలో నొకనిని భర్తగా బడయూటకు స్త్రీలు యింద్రియనిగ్రహము చేయవలసివచ్చెను.

(8) వివాహసంస్కారముయొక్క అర్థము:-గర్భనిర్వహణమును అపత్యముద్వారా సంకల్పద్ధిచేయుటయు వివాహసంస్కారముయొక్క ఆభిప్రాయములు. అనగా గృహస్థధర్మములను నిర్వర్తించు పతికి సహాయధూతముగా నుండగలిగినట్టియు, నిత్యకర్మలయందు సహధర్మిచారిణియు, ప్రకాశతియు నగుటకే వివాహము యేర్పడియుండెను. వివాహసమయమున పతియ మంత్రములవలనను, కర్మకాలాపమువలనను ఆకాలము నాటి స్త్రీలు పసిమనలై యుండగా వివాహము చేసికొనుచుండుట లేదని తెల్పుముకాగలదు. గృహస్థమాత్రములలో వివాహసమయమున జరుగు కర్మకాలాపముతయు విధింపబడియున్నది. ఆసమయమందు పతింపబడుచుండిన మంత్రములు త్వరలో రానున్న కాయకసంయోగమున, పతిగృహమున నామె నిర్వహించవలసియున్న ప్రభుత్వమును వివరించుచున్నవి. అగ్నికి ఏడుసార్లు ప్రదక్షిణము చేసినతరువాత భర్త భార్యతో నీవిధముగాచెప్పుచున్నాడు:-

"నాతో నేడుసార్లు ప్రదక్షిణము చేసిననూటల నీవు నా సహచారిణివిగము; ఈఏడడుగులతోనే మనము స్నేహితులమై పోతిమి. నీస్నేహభాగ్యము నాకు ఎడతెగక నుండుగాక. నీవద్దనుండి ఎన్నడును నేను విడిపోకుండుగాక! మన మెల్లప్పుడు కలిసియే యుచుగాక! పరస్పరము సలహా పుచ్చుకొననిది యేవనియు మనము చేయకుండుముగాక! మనము పరస్పరము ప్రేమించుకొనుచు, కలసియున్నప్పుడు ఆనందము పొందుచు, మన మనస్సు లెప్పుడును కలసియుండుముగాక! మనబలము, తేజస్సు, సుఖము వృద్ధియగుచుండుముగాక! మన ఆత్మములయందును, మన ప్రమాణములయందును, మన ఊహలయందును ఏకీభావముండుముగాక! నీవు బుగ్యేదపు. నేనుయజుర్వేదమును, నేను ఆకాశమును, నీవువృద్ధిని,

నేను యింద్రియమును, నీవు తేత్రమును, నేను మనస్సును, నీవు జిహ్వపు. మనకు సౌభాగ్యమును, సత్సంతానమును గలుగగలందులకై విశ్వాసముతో వెంటసంటిగము.

(9) భర్తగృహములో భార్య గృహమునుండి తెచ్చిన హోమాగ్నిని ప్రతిష్ఠించుకొని భార్యభర్తలు యింకొకొన్నివిధులను నెరవేర్చవలసియున్నది. సత్సంతానముకొరకును, దీర్ఘాయుస్సు, బలము, తేజస్సుకొరకును వారు ప్రార్థించవలసియున్నది. అంతట వారు తమచునోదార్థిత ననుసరించి మూడురోజుల నుండి సంవత్సరము వరకు యింద్రియనిగ్రహము గలిగి తరువాత సత్సంతానము నకై కూడవలసియున్నది. ఎంతకాలము భార్యభర్తలు నిగ్రహము చూపిన నంత సత్సంతానము నారిగలుగునని బోధాయుండు వ్రాయుచున్నాడు. గర్భాధానసమయమున భర్త భార్యతో నిట్లు నునున్నాడు:-

నీవు ప్రజానతిని కావలెనని నీహృదయములో చాలకాలమునుండి కోరుచున్నావు. సత్సంతానము వాంఛించు యువతీ నన్నుగూడి నీ యభిప్రదినించుము. (బుగ్యేదము 10, 183, 2.)

ఈవైబుక్కలవలన భార్యభర్తలు యువతీయవ్వనలై, సంతానకామలగునాకై యుండవలెనని గృహమునున్నది.

స్మృతులలోని యర్థము

వేదములట్లు ధోషించుచుండగా, వేదార్థప్రతిపాదకములుగా నుండవలసిన స్మృతులు రజస్వలాపూర్వవివాహముల నభిమానించుచున్నవి. అనగ్నికకు వివాహము చేయదననని జైమిని వ్రాయుచున్నాడు. అనగ్నికయనగా లజ్జాపతియున కన్యక. నగ్నిక అనగా చిన్నపిల్లయే వివాహయోగ్య గోవిలడు వ్రాయుచున్నాడు. కాని ఆమె ప్రాథమికమున పూర్వము గర్భాధానముకూడ దని యతడు నిశ్చయించుచున్నాడు.

గౌతముడు రజస్వలాపూర్వవివాహములనే యభిమానించుచు రజస్వలయగుటకు పూర్వమే వివాహము చేయని తండ్రిని ఖండించుచున్నాడు. మనువు యిట్లు చెప్పుచున్నాడు:-సరియగు సమయమున బాలికకు వివాహముచేయని తండ్రిచర్య గర్హింపదగియున్నది. సరియగు బుటువులో తన భార్యను కలియని భర్త గర్హింపదగియున్నాడు. తండ్రి చచ్చిపోయిన తరువాత తల్లిని రక్షింపని దుర్మార్గుడు గర్హింపదగియున్నాడు. మనువు చెప్పినది తప్పక అనుసరింప దగినదో, సలహా పూర్వకమైనదో తెలిసికొనుటకు చాల దూరము పో నవసరములేదు. ఏలననగా అతడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. "సరియగు భర్తదొరకనిచో రజస్వలయైన తరువాత యావత్కాలము బాలిక బ్రహ్మచారిగానున్నను మంచిదే కాని, సుగుణాంతుడు కాని భర్తను ఆమె పరిణయమాడరాదు. రజస్వలయైన మూడేండ్లవరకు బాలికతండ్రి బాలికకు వివాహముచేయనిచో ఆమె స్వయముగా భర్తనుసాంద హక్కుగలిగి యుండును. బోధాయుండుగూడ యిట్లే చెప్పియున్నాడు. రజస్వలయైన తరువాత బాలికకు వివాహము చేయనితండ్రికి పాపము సంభవించు నని యాజ్ఞావల్క్యుడు వ్రాయుచున్నాడు. కాని రజస్వలయైన తరువాత మూడేండ్ల వరకు పిల్ల తండ్రి యామెకు పెండ్లిచేయనిచో స్వయముగా భర్తనుబడయు బాలికకుగాని, ఆమెను వివాహముచేసికొని యువకునకుగాని పాపముసంభవించదని మనువు తెల్పుచున్నాడు. కాని రజస్వలయైన తరువాత మూడేండ్లకు వివాహముచేసికొనిన యువతీయువకులు పతికులనియు నారితో భోజనప్రతిభోజనములు చేయుట నిషేధమనియు, పరాశరదును, యితరస్మృతికారులును వ్రాయుచున్నారో, కాని వారు యిట్టి వివాహము చేలదని చెప్పుటలేదు.

(11) వివిధకాలములయందలి మార్పులు

వివిధస్మృతులలో వివరింపబడిన వివిధములగు ఆజ్ఞలకు మతసంబంధముగా యెంతవిలువగలదని మనము విచారించవలెను. రజస్వలయగుటకు పూర్వమే బాలికలకు వివాహము చేయదననని యవి నిస్సందేహముగా నుండువుచున్నవి. కాని యవి వేదకాలమునాటియో, నూత్రకాలమునాటియో ఆచారములకు విరుద్ధముగానున్నవి. వేదకాలమునందును, నూత్రకాలమునందును యువకులు విద్యాభ్యాసమునకై గురుకుల వాసము చేయవలసియుండెను. విద్యాసంపూర్తియైనతరువాతనే వారు వివాహమాడి గృహస్థాశ్రమమునందు ప్రవేశించవలసియుండెను. బాలికలకు వివాహముచేయున్నను దొరకు బాలురు లేకుండిరి. కాని పౌద్గమతప్రాబల్యమువలన మనుపటియాశయములకును, క్రొత్తఆశయములకును భేదము పొడనూపెను. పౌద్గయగమునందు గృహస్థాశ్రమమునెడల ఒకవిధమైన అసహ్యమును, సన్యాసాశ్రమమునందు ముక్కువయ్యు ప్రజలకుబాడమెను. నిర్వాసిధికి బ్రహ్మచర్యము నవలంబించుటకు ప్రజలెక్కుడు ప్రాముఖ్య మొసంగుచుండిరి. పూర్వము బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వాప్రస్త, సన్యాసాశ్రమములను పాటింపక బాల్యమునుండి సన్యాసాశ్రమమునే ప్రజలు అభిమానింప జొచ్చిరి.

(12) అకాలసన్యాసమునకు ప్రతిక్రియ

ప్రజలు చిన్నప్పటినుండియు బ్రహ్మచర్యము నభిమానించి, సన్యాసస్థితి నవలంబించినచో వివాహములు కావి కన్యకాస్థితి దుర్భరముగా నుండును గదా! కావున దీనిని నివారింపటకై ఒక ప్రతిక్రియ యవసరమయ్యెను. ఎక్కడజూచిన సన్యాసీనులను, సన్యాసిలను లెక్కకు ఎక్కువగా నుండిరి. బాల్యముననే బాలబాలికలకు వివాహముచేయుట యొక్కటే ఉపాయము గలదు. అప్పటి స్మృతికాండలను, పూర్వవిజ్ఞానమును పొంది ప్రజలకు చెప్పగలవారు యిట్టి ఉపాయము ను కనుగొని గ్రంథములలో వ్రాసియుండును.

(13) మతమును పవిత్రతనమును యీ యాచారములు కడు శీఘ్రముగా ప్రబలెను. గురువుకడ విద్యాభ్యాసము చేయుట కేగిన బాలరసు రక్తింది వివాహములు చేయుచుండిరి. దీనికి తోడు దేశములోనికి విదేశీయులు రావెందులదీని తరువాత ఈ ఆచారము మరింత ప్రబలముకా జొచ్చెను. బౌద్ధప్రాబల్యము తగ్గి పోయినను ఆ కాలమున ఆచారమైన బాల్యవివాహ దురాచారము అంతరింపలేదు. జాతియొక్క కాయక, మానసిక క్షీణత్యమునకు కారణభూతమైనది యింకను నున్నది.

(14) స్మృతులకు శ్రుతులకు పరస్పరవిరుద్ధ భావము

వేదకాలము నాటి ఆచారములను మార్చుటకు కారణము లేదనెను (ఈ కారణములు కేవలము ఊహలపై నాధారపడవలసినదే. సత్యము మనకు తెలియదు) వేదములే హిందూమతమునకు పరమప్రమాణమనియు, వేదములకు స్మృతులకు విరుద్ధభావ మేర్పడియున్నప్పుడు వేదములే పరమప్రమాణమనియు నిస్సంశయము.

(15) బాలిక స్మృదియగుచుండగా మొదట సోమడును తరువాత గంధర్వుడును, తరువాత అగ్నియు నాపె ననుభవించు రనువేదముక్కులను గూర్చి అత్రి యిట్లు చెప్పుచున్నాడు:— స్త్రీలను సోమడు, గంధర్వుడు, అగ్ని పరసగా ననుభవించును. పురుషు లామెను తదనంతర మనుభవించును. మొదట మగ్గురు దేవతలు ఆమెను అనుభవించుటచేత బాలికలు చెడిపోయి, మొదట బాలిక మొయిదీగవీడదోడగినప్పుడు సోమ ధవించును. బాలికకు స్వకుడ్యలము లేర్పడుచున్నప్పుడు గంధర్వుడనుభవించును. రజోదర్శన మగునప్పుడు అగ్ని యనుభవించును. ఇది ధ్రువము. సమవర్తడుగూడ నిట్లేచెప్పుచున్నాడు. దీనికి వ్యాఖ్యానముచేయుచు సోమడు బాలికకు పరికుర్రతయు గంధర్వుడు కిన్నెరకంతమును, అగ్ని యజ్ఞకర్తలయందు పాణ్డను నధికారమును యిత్తురని వసిష్ఠ బోధాయన, యాజ్ఞకల్పి మహామునులు వచించుచున్నారు.

యన్వన మేర్పడనట్టియు, అంగసౌత్వమేర్పడనట్టియు బాలికతో సంగమముకూడదని గోవిందుని నిషేధించుచున్నాడు.

(16) ఈ ప్రవచనములు వేదకాలమునాటి ఆచారములతో నేకీభవించుచున్నవి. ఇతర స్మృతికారుల ప్రవచనములు వేదమునకు భిన్నమైనచో వేద ప్రతిపాదితముగా కాసనము కంటె నవి యొక్కవని చెప్పుటకు వీలులేదు. ఆయా స్మృతులు ఆయా కాలములకు తగినట్లు చేయబడినవనియు, అవి సలహాలు గావనియుమాత్రమే చెప్పదగను.

(17) స్మృతులు ఎంతవరకు శాసనములు, ఎంతవరకు సలహాలు?

స్మృతులలో కేవలము సలహాలుగా నున్నవి అనేకములు కలవు. వేదమతమును అనుసరింపదగినవారు అవలంబించుటకు గాను అవి యుద్దేశింపబడినవి. కొన్ని నీతిబోధకములు. ఇట్లు చేసినచో నింకొకవిధముగా చేసినదానికంటె హెచ్చుఫలము లభించునని చెప్పువచనములు కొన్ని. మరికొన్ని తప్పకచేయవలె ననునవి.

(18) స్మృతులలో కేర్పొనబడిన సంస్కారములు తప్పకచేయవలసినవేకాని వాని నాచరించవలసిన కాలముమాత్రము అట్లు కాదు. ఉదాహరణ. ఇన్నేళ్ల కు పూర్వము బాలికకు వివాహము జరుప నలెననునది సలహాపూర్వకము. ఇన్ని సంవత్సరములలోగా నున్న బాలుని మాత్రమే పెంచుకొనవలె ననునదిగూడ నిట్టిదే.

ఈ యీ యంతరములలో వివాహము నిషేధమునది కాసనపూర్వకము. ఆయోజితరములను మించినచో వివాహము చెల్లదు. కాని ఐదువు సుస్వభావయు, ఆరోగ్యవతియు నుండవలెనని మనువుచెప్పుటయు, పిల్లకు అన్న యుండవలెననియు, వయస్సు తక్కువగా నుండవలెననియు, రోగములేనిదియు, బహుభాషిగా నుండరాదనియు, యాజ్ఞవల్క్యుడు చెప్పుటయు సలహాపూర్వకములే గాని శాసనపూర్వకములు కావు.

(19) స్మృతులు నిషేధించిన యాచారములు యిప్పుడు ఆచరణలోనున్నవి పెక్కుగలవు. ఏకపుత్రుని దత్తు యవ్యరాదని యున్నది. దీనిని ఉన్నతితోగల సలహాపూర్వక మని యెంచుచున్నది. అన్నకు పెండ్లిగానిది తమ్ముడు పెండ్లిచేసికొనరాదని యున్నది. ఇతర

రిట్టారకొనుచున్నారు. ఇట్లు చేసినవారు పతితులుగా పరిగణింపబడవలెనని కూడ స్మృతులలో కలదు. కాని యిది కేవలము సలహాపూర్వకమేగాని శాసనపూర్వకమని తలచబడుట లేదు. మనువు మేనమామకుమార్తెను పెండ్లిచేసికొనగూడదని శాసించినాడు. దక్షిణదేశములో మేనమామల కూతుండను వివాహము చేసికొని ఆచారము ప్రబలియున్నది.

(20) నీతిగర్వములను, ఆరోగ్యగర్వములను పూర్వములు మత సంబంధముగా కేర్పొని వానికి ప్రాయశ్చిత్తములు, శిక్షలు యేర్పరచిరి. సివిల్ సంబంధములైన వానిలో గూడ మన్యాదులు శాసించి ఆచరింపకపోయినచో ప్రత్యనాయకు సంభవించునని చెప్పిరి.

(21) రజస్వలకు పూర్వము వివాహము చేయవలెనని విధియు, రజస్వలయైన మూడు సంవత్సరములలోగా తండ్రి వివాహము చేయనిచో బాలిక వివాహము చేసికొనవచ్చుననియు, చెప్పుట మత సంబంధమైన విధులంతమాత్రమును కావు. కంచీసమనందును, తిరువాదియందును చేరిన పండితులు రజస్వలాపూర్వ వివాహమును ముఖ్యకల్పముగా నంగీకరించిరి. రజస్వలానంతర వివాహమును గోణ, లేక ఆపత్కల్పములుగా నంగీకరించిరి.

(22) పాపమునంభవించునను భయము

బాలికకు రజస్వలయైన తరువాత వివాహము చేసినచో పాపము సంభవించుననునది మనువు తరువాత ప్రచారము లోనికి నచ్చెను. మను స్మృతిలో నీవిషయమేమియులేదు. బాలికలకు తగిన వరుడు దొరకనప్పుడు బాలికను రజస్వలయైన మూడుసంవత్సరములవరకు నట్టిపెట్టవచ్చునని మనువు నిర్దేశించెను. మనువు, బోధాయన మొదలగు స్మృతికారులు యిట్లుచేయుచున్నవని తలచుచున్నారు.

(23) భార్యను కలియవలసినవిధి

విత్తాణమును దీర్చుటకై సంతానము కావలెను గనుక ముట్టువల్లగానే భర్త భార్యను కలియవలసినవిధి యేర్పరపబడినది. మగశివు కావలసినచో సరిరాత్రులయందు కలియవలెను. ఇది ఆజ్ఞాపూర్వకముకాదు. ముట్టునెలలో మొదటి నాలుగురోజులను, 11, 13, 15 రాత్రులను తప్ప తక్కినరాత్రులయందు భర్త భార్యను పొందవచ్చునని మనువు చెప్పుచున్నాడు కొన్ని పర్వదినములను నిత్యకినరాత్రులయందు భార్యయిష్టానుసారము సంగమము చేయవచ్చునని యాజ్ఞవిల్క్యుడు చెప్పుచున్నాడు. ఋషులకు లోకాధికారములేదు. పాపమును, నరకమును పొందుదురని చెప్పుటవలన మాత్రమే వారు ధర్మమును ప్రజలచే నవలంబింప చేయజాలిరి.

కాలానుసారముగా మార్పులు

24. వివిధ యుగములకు వివిధ స్మృతులు వేరువేరు ధర్మములను నిర్ణయించుచున్నవి. సాంఘికావసరములను బట్టియు క్రొత్త ఆచారములనుబట్టియు స్మృతులు మారెను. మహర్షుల శిష్యులు తమ గురువర్త్యుల పేర్లను లోకములో స్థిరముగా నుంచ దలచి స్మృతులను వ్రాయుచు కొన్నికొన్ని మార్పులను తెచ్చి పెట్టిరి. ఈ విషయమును సర్ గురుదాస్ వెన్కీగారు బాగుగా వివరించుచున్నారు.

25. హిందూ శాస్త్రములయందలి నిబంధనలు కేవలము జడపదార్థములవలె కావనియు, వానిని సమయానుకూలముగా మార్చవచ్చుననియు గోలాప్ చంద్ర సర్కారు గారు వ్రాయుచున్నారు.

సాంఘిక మార్పులవలన ధర్మశాస్త్రములలోను, ఆచారములలోను మార్పులు యిదివరలో జరిగియుండెననియు యిప్పుడు అవసరమైనచో మరిల ధర్మశాస్త్రమును ఆచారమును మార్చవచ్చుననియు మహామహాపాధ్యాయ పండితప్రముఖుడగు తారకభూషణగారు (కాసి హిందూవిశ్వవిద్యాలయ ప్రాచ్యవిద్యాకళాశాలాధ్యక్షులు)నూయెదుట చెప్పుచున్నారు. కలియుగములో పరాకర్తస్మృతిప్రమాణముకాని కొన్ని విషయములయందలి ప్రమాణముగాగై కొని కొన్ని విషయములయందలి ప్రజల ప్రమాణముగాగై కొనకున్నారు. రజస్వలానంతరము కుమార్తెకు వివాహముచేసినవానిని బహిష్కరించి వానియింటికి భోజనమునకుబోక యిబ్బందిపెట్టుచు “నవ్వేమృతే ప్రవర్జితే క్షీణేవపతిశేషతే, పంచస్యాపత్యువారీణాం పతిరన్యో విధ్యయేతే” యను శ్లోకము నెవ్వరును అనుసరించుటలేదు.

చంద్రా నర్సరీటోటలు- నెలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమాడిచెట్టు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, దబ్బా రు 7½. బామ, దాల్చి, అంజూరు, అంగూర్, గులాబి, క్రొటన్ను, పూలచెట్టు దబ్బా రు 5. స్వదేశీ తర్పాగిరి, పూలచెట్టు, స్వదేశీ తర్పాగిరి, ఫలస్పృశివత్తులు, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాటలూగ ఇతాం. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

దేశీయవైద్యము

ప్రభుత్వ వైద్యపాఠశాల

దక్షిణభారతమున ప్రచారము నందియుండు దేశీయవైద్య విధానము నాగార్జున అగస్త్య సంప్రదాయములకు చేరిన రస తంత్రపద్ధతులతో ఆ తేయగవ్యంతరిసంప్రదాయములకు చేరిన వైజ్ఞానికవిషయములు జతజేసి ఏర్పరపబడినదై యున్నది. ఆంధ్ర, తమిళ, కర్నాట, మహారాష్ట్ర, ఉత్తర ప్రాంతములచే నాస్థులమై పిద్యకు దక్షిణమునందు భారతభూభాగమునందలి ద్వైద్యద్యులును పండిత వైద్యులును సామాన్యవైద్యులునుకూడ వైద్యగ్రంథములను కచించియు తద్విధానముల నాచరణమున నుంచియు తదనుసారము ప్రవర్తించియు ఈవిధానమునే ఇట్లు నడుపుచున్నారు. విధానము దక్షిణభారత వాస్తవ్యులగు జనులయొక్క ఆరోగవిహారములను ఆచారవ్యవహారములను సాత్త్విక సంప్రదాయములకును అనుగుణముగను భారతజాతీయ తన అనుసరించునదిగను నుండుటచే ఈవైద్యశాస్త్రము లగు పద్ధతులతో నుమారు వేయివిండ్లకుపైబడినకాలమునుండియు దక్షిణ భారత ప్రాంతము లన్నిటియందును ఈ విధానమే ఆచరణమున నుంపబడి నడుచుచున్నది.

దక్షిణభారతమున దేశీయవైద్యవిధానమును బలపరచుటా నినయెడల వైద్యులమునకు భంగము కలుగకుండ దోహద మొనర్చి పెంపొందించుట కేర్పయ్యెను. అట్లయినపుడే ఈవిధానము దక్షిణదేశపు భారతీయుల స్వరూప స్వభావములకును అలవాట్లకును అనుగుణమై జాతీయమై వారి కుపయోగింపగలుగును. అందుచే విద్యాలయములు వైద్యాలయములు మొదలగునవి వై సంప్రదాయములకు అనుగుణములై యుండుట అవశ్యక మగుచున్నది.

ప్రకృతము మద్రాసు దొరతనమువారు స్థాపించిన దేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు దేశీయవైద్య సంప్రదాయములతో ఆలోచనీయవైజ్ఞానికభాగములచేర్చి జలచేసి విద్యాశిక్షణ మొసంగబడుచున్నది. ఇది దేశీయవైద్యవిధానముయొక్క స్వరూప స్వభావములకు నడవడికి విరుద్ధమైనది. దక్షిణభారత వైద్య విధానపునడక కిదియొక క్రొత్తపుంత. చిరకాలముగ జరుగుచుండెడి అభివృద్ధి కిదియొక అభివనదోహదము. దేశవాస్తవమై యుండు దేశీయవైద్యసంఘమున నిదియొక క్రొత్తస్పృశి.

ఈ క్రొత్తతెగకు చేరిన దేశీయ వైద్యసంఘము ప్రాత సంఘముతో చేరికనందజాలను. వారి ప్రోవేషరు. వీరిదారివేరు వారిపడకవేరు. వీరిపాకడవేరు. వారివై ఖరీదేరు. వీరివేషమువేరు. శాస్త్రముననుశీలమునను, సడకయందును, నానుడియందును, వేషముందును, భాషయందును పరస్పరము భేదించియుండు నీ రెండు తెగలకును ఒక్క వైద్యరంగమున పొందిక కలుగజాలదు. సరికదా; పాలకుల పోషణ ప్రోత్సాహములచే బలము కలిగి యుండు నూతన దేశీయవైద్య తెగ ప్రాతదానిని అణగద్రొక్కినాళ మొనర్చినను నొనర్పవచ్చును.

అట్లు జరుగుటయే మనకు సమీపముననియు ప్రాతదేశీయ వైద్యవిధానము అప్రభుత్వమైన దనియు దానికి విజ్ఞానభాగము శూన్యమనియు ఆయుర్వేద విజ్ఞానమునకు చేరినవని కొన్నియున్నను అవి సంప్రదాయములను అసంబద్ధములై యున్నవనియు కావున ప్రాత దేశీయవైద్యవిధానము నశించి నూతనవైద్య విధానము నెలకొనుట వాంఛనీయ మనియు అందులకై ఆలోచనీయ వైద్యవిజ్ఞాన సమీకృతముగు విధానమును తయారుచేయుట ఆవశ్యక మనియు కొంద రెంచుచుండ వచ్చును.

అట్లుగనే అయ్యది ప్రాచీన దేశీయవైద్య విజ్ఞానమున కభివృద్ధియని చెప్పుటకు వలనుపడదు. అయ్యది కేవలము ఆలోచనీయవైద్యవిధానముయొక్క అభివృద్ధియని చెప్పవలసియుండును. అట్లుగనే ప్రాతవిధానము నశించి క్రొత్తవిధానము నెలకొనును. క్రొత్తవిధానమునగ దేశీయావధభాగము చేరియుండు ఆలోచనీయవైద్యవిజ్ఞానముగదా. అందుచే ప్రాతపద్ధతియొక్క క్రొత్తపద్ధతి నచ్చుటయనగ దేశీయవైద్యమునశించి ఆలోచనీయవైద్యము నెలకొనుట కాగలను. ఇట్లు కొంతకాలమునకు పూర్వపు దేశీయవర్గము తరించి దేశీయావధములు వాడగలిగిన ఆలోచనీయవైద్యులు వ్యాపింతురు. ఇదినిజమునకు ఆలోచనీయవైద్యాభివృద్ధి యగుగాని దేశీయవైద్యశాస్త్ర కాజాలదు.

వైద్యవిద్యాన్ గాధిరాజు కోటంరాజు.

పెద్దపాలెం. ఏ. ఆర్. ఏ.సి.

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాజకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు మత్స్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతంజనము డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

నిషేధ ప్రచారము

మితపానమా లేక సంపూర్ణ నిషేధమా?

(4)

పై సమస్య పెక్కుర సెడుగొనుచున్నది. పాశ్చాత్యులలో పలువురు మితపానమునే బలపరచుచున్నారు. వారు చలి దేశములలో నుండుటచే యుష్ణము కలిగించుట కీమద్యపానమున సరముట. లేనిచో శీతలముచే బాధపడవలసి వచ్చునట. కాని అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంపూర్ణ నిషేధమే యమలులో నున్నది. అందువలన వారి కిటుచుంతయు నష్టము కలిగినట్లు కానరాదు. రష్యాదేశములో కూడ సంపూర్ణ నిషేధమునకే ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంగ్లండు దేశములో కూడ మత్తుపదార్థముల విక్రయము తగ్గుచున్నది. 1928 సంవత్సరపు నిషేధకను గమనించిన యెడల, పూర్వము కన్న మద్యవిక్రయ మెట్లు తగ్గెనో బోధపడగలదు. 1918 సంవత్సరములో కంటే 1928 సంవత్సరములో వీరు 55, స్పిరిట్సు 42, నూటికి తక్కువగా తయారు చేయబడెను. ఇందును బట్టి ఇంగ్లండులో కూడ మద్యపానమును నిరసించుచున్నట్లు తేలుచున్నది.

శీతల ప్రదేశములం చెలులున్నను, ఉష్ణప్రదేశమున మన దేశమున కీమితపాన సమస్య పనికిరాదు. మనకు సంపూర్ణ నిషేధమే కర్తవ్యము. మద్యపానము ప్రభువునకు మితముగా నున్నను, రాసురాసు అమితముగట తప్పదు. అందువలన దేశీయ చార్జీకముగను, సైతికముగను చెబుదురు. ఇంగ్లండు దేశపు నిషేధకను బట్టి మద్యవిక్రయము తగ్గినకొలది, నేరములును, మరణములును, శిశుమరణములును, సమ్మెలును, తగ్గినట్లుల పుట్టె మగుచున్నది. అందువలన ప్రజలయొక్క యభివృద్ధి యెటులున్నదో యాలోచించవలసి యున్నది. సంపూర్ణ నిషేధమునే యమలుపరచినయెడల, ప్రభుత్వపు రాబడితోపాటు, వ్యయము కూడ తగ్గును. ప్రభుత్వమువారి యెక్కువసంపాదములు తగ్గును. ప్రజలభివృద్ధి నొందితగునాగరికతను, జ్ఞానమును పొందుదురు.

ప్రస్తుతమున మనదేశములో తాగుదెక్కువగుటచే నేరములసంఖ్య యెక్కువగా నున్నది. సమ్మెలు నియమము తప్పినవగుటచే కొట్లాట లభివృద్ధి నొందినవి. ప్రభుత్వమువారు గొట్లాటలూచుటకు ప్రయత్నించుచున్నను, సఫలము నొందజాలకున్నారు. బొంబాయి యల్లరులకు ప్రోత్సహించిన దీమద్యపానమే యని చెప్పవచ్చును. మద్యపాన మొనరించినవాడు తెలివి కలిగియుండక పోవుటనుబట్టి వాడెట్టికార్యమునకైనను సాహసించగలడు. నిషా తగ్గినపిమ్మటనే వానికి బాధకలిగినట్లు తోచును. మద్యము విషముకంటే నెక్కువ హానికరము. మితముగనైనను మనము విషమును త్రాగినచో మనగతి యెమరును? కనుక మితపానమునది ఆనావశ్యకమని నాతలంపు.

అదిగాక మద్యము వేడిని కలిగించునట సత్యమారమని కొందరు తలచుచున్నారు. మద్యము శరీరమునకు శక్తినికూడ కలుగజేయజాలదు. కాని రక్తమును పాడుచేయును. మద్యపానము చేయువారు హృదయరోగముచే మరణించుచుండుట విదితమే! మద్యపానమువలన గ్రామస్థులెటుల హీనస్థితిని బొందుచుండిరో శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారి గోవిందాచార్యులుగారు తమ "సత్యాగ్రహి"లో వ్రాసియున్నారు. తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోని ఒక గ్రామమెట్లు కల్లంగడి నేర్పరచినపిమ్మట నయిదు నెలలములలో ననే యెట్టిబీదరిక సుఖభవించుచున్నదో తెలియుచున్నది. ముఖ్యముగ యీత్రాగుడు కూలివారిలోను, ధనవంతులలోను మిక్కిటముగ కలదు. మద్యతరగతులవారిలో లేదని చెప్పగలము. కూలివారి రెట్టి బీదరిక మనుభవించుచున్నారో వారి కుటుంబములెట్లు దుఃఖించుచున్నవో, యాభగవంతునికే యెరుక. ధనవంతులలో త్రాగుడు నభ్యసించువారిచిరకాలములో బీదరికమును బొందుచున్నారనుటకు సందేహములేదు గనుక మితపానమును కల్ల, సంపూర్ణ నిషేధమే మనకు ముఖ్యము. శీతలదేశములలోనే సంపూర్ణ నిషేధ మమలునందుంచునపుడు, హిందూదేశములోనా మితపానము? అట్లుచేయుట నెన్నటికిని లాభములేదు.

వోలేటి నరసింహస్వామి.

సంబిది

సంపాదకుడు శ్రీయుత గాజేపల్లి సుబ్బారావుగారు రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం

ఇదియొక నూతనాంధ్ర, మాసపత్రిక 1929 సెప్టెంబరు నెలలో మొదటిసారిక వెలువడినది. ఇందు 16 పేజీలును వ్యాసములునుకలవు. సాలుచందా ఒకరూపాయమాత్రమే.

4 లక్షల రూపాయలు వెట్టుబడిచేతయారు చేయబడిన నాటకము

ఏకులజడైనను భగవద్భక్తుడైన ఎల్లరిచే పూజింపబడును అను లోకోక్తిని నిరూపించు నాటకము.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల వ్యత్యాసమును పారదోలు నాటకము

తత్కాల దేశీయస్థితికి తగుమైన నాటకము.

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారి గొప్పసంగీతగానములు ప్రారంభము మొదలు అంత్యమువరకు నిండిన గొప్ప నాటకము.

సి. కన్నయ్య కంపెనీ వారు.

1929-వ సం॥ సెప్టెంబరునెల 28-వ తేది శనివారం మొదలు ఒకనెల పర్యంతం ప్రతిదినము రాత్రి 9-30 ఘంటలకున్న ప్రతిదినవారం సాయంత్రం 5-30 ఘంటలకున్న, బెజవాడలో నవీననిర్మాణ శ్రీ దుర్గాకళామందిరమున

శ్రీ ఆంధ్రా వివాహము

శ్రీ రామానుజుల వైభవము

అను రెండు దివ్యచరిత్రములను నాటకరూపమున ప్రదర్శింతురు.

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారు—శ్రీఆంధ్రా, శ్రీరామానుజుల పాత్రలను ధరింతురు.

స్త్రీలకు, పురుషులకు ప్రవేశకట్టు ములు:—రు. 3,2,1. అ. 8. స్త్రీలకు 4 నీట్లుగలబాక్సు రు. 13.

స్థలము నిండిన వెనుక టిక్కెట్లు అమ్మబడవు.

భగవంతుని చరిత్రము ప్రదర్శించుటచే దయచేసి లోన చుట్టలు వగైరాలు నాటకశాలయందు కాల్చకూడదు. బాలురకు ఆర్థచార్జీలేదు. మొదటి తరగతిలో రిజర్వచేయకొనుటకు నీటు ఒకటికి అ. 4, ముందుగా యిచ్చి రిజర్వ చేసుకొనలెను.

దశావతార కథాసంగ్రహము (తెనుగు) పాటలతో అ. 2.

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ నాటకమును ఇచ్చట 40 రోజులవరకు ప్రదర్శించ యేర్పాటుచేసియున్నను, రాబోవు నవంబరునెల మొదటి తారీఖునుండి ఆంధ్రప్రావిన్షి యల్ కాన్ఫరెన్సును, ఖద్దరుప్రదర్శనమును శ్రీదుర్గాకళామందిరమునందు జరుగుటచే 27-10-29 తేదితో ఖండితముగా మాకడపటి నాటకమని తెలుసుకొనప్రార్థితులు. ఆ మరుదినమే ఈకంపెనీవారు బహుటిపూరికి నిశ్చయముగా ప్రయాణ మయ్యెదరు.

రు. 5-8-0

రు. 500 లు.

రు. 6-8-0

రు. 500 లు.

మా "ఉచిత భీమాపద్ధతి" లో వీరిరువురను సభ్యులు కానిచో కలలోకూడ ఇంబ ధనమును తమసంసారములకు సమకూర్చుకొనియుండదు. కాన ప్రతివాడును నేడే దీనియందు సభ్యుడై తమసంసారమునకు అండకలుగచేసికొనుడు.

1. 18 మొదలు 55 సంవత్సరములవరకు ఆరోగ్యవంతులైరును చేరవచ్చును స్త్రీలుకూడ చేరవచ్చును.
  2. సభ్యుడగుటకు ప్రవేశదసుము రు 5-8-0 లు మాత్రమే.
  3. డాక్టరుపరీక్ష, నయస్సు నిర్ధారణలేదు.
  4. తోటి సభ్యుడు చనిపోయిన చెల్లింపవలసినది నెలకు ఒకరూపాయమాత్రమే. చావులు లేనిచో యేమియు చెల్లింపనక్కరలేదు.
  5. ఇట్లు చెల్లింపవలసినది 12 సంవత్సరములు మాత్రమే.
- కమీషన్ కొరకు గాని లేక నెల జీతములకు గాని పనిచేయు తాలూకా యేజిల్లు కాలయను, ఇతర వివరములకు.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్త్రియల్ అండ్

జెనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసులు:—బెజవాడ, ఏలూరు, నెల్లూరు, కాళహస్తి, గుంటూరు, బళ్లారి, తాడిపత్రి, నంద్యాల, కావలి, నగయిరా.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ బ్రాంచి

కాకినాడలో యాభ్యాంకునకు బ్రాంచిపెట్టు సందర్భములో, కాకినాడ పట్టణ వాస్తవ్యులకు మాత్రమే 300 వాటాలు యిచ్చుటకు తీర్మానించ బడినది. కాకినాడ వాస్తవ్యులయొక్క వాటాదరఖాస్తులు తప్ప యితర గ్రామ స్థుల దరఖాస్తులు అంగీకరించబడవు. ప్రతి వాటావిలువ రు. 100/-లు సగము వాటాలకు దగఖాస్తులు గచ్చియున్నవి. క్రిందటి సం॥రం యాభ్యాంకు 120/0 డివిడెండు పంచిపెట్టినది. ప్రస్తుతం ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లమీద నూటికి సం॥రం 60/0 లు వడ్డీ యిచ్చుచున్నది. వలయువారు యితర విషయములు కేక్రటరీగారి పేర వ్రాయవలెను

మీ భాగ

మెం త ?

1929 బో న స్.

31 డిశంబరు 1929 తేదిన లాభములతో కూడిన పాలసీ లన్నిటికి 1 సంవత్సరపు బోనస్ యివ్వబడును. క్రొత్తగా పాలసీలు పుచ్చుకొని, మొదటివాయిదా చెల్లించిన వారికికూడ యిది వర్తింతును.

PRUDENTIAL

తో యిస్తారు చేసుకొనుడు.

పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు:—

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LTD.,
CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA.

or to

Branch Office:- C/o GILLANDERS ARBUTHNOT & Co.
(Post Box No. 261,) North Beach Road, MADRAS.

Inspectors: M. M. NATHAN North Beach Road, Madras.

G R. NARAYANA IYER Visveswarpuram

Bangalore City.

P. V. 17

S. N. K. SUNDAREM, BEZWADA.

భూమిపన్ను విధానసంస్కరణము

ఉపసంఘము 27 వ తేదీని చామర్ల కోటలో

సమావేశమగును

భూమిపన్ను విధాన సంస్కరణమునుగూర్చి మహాసభ సమావేశపరచుటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఉపసంఘమును నియమించిరి. సదరుసంఘమువారు ది 8-9-29 సం॥రం తేదీని బెజవాడలో సమావేశమై, శ్రీయుతులు న్యాం సుబ్బారావుపంతులు, మో. రామచంద్రారావుపంతులు, బి. మునుస్వామినాయుడు, బి. వెంకటపతిరాజు, బి. రామచంద్రా రెడ్డి, చా. రామసోమయాజులు, దు. నూర్యప్రకాశరావు పంతులుగారునుకూడ ఉపసంఘమునకు చేర్చుకొనబడిరి. 8వ న్యూవిధానసంస్కరణయొక్క స్వరూపనిర్ణయమును గూర్చియు ప్రజలక ర్తవ్యమునుగూర్చి యోచించుటకై, అభిలాంధ్రరై త్వరీ రయిసులసభ ఆంధ్రసభలతోపాటు బహుళః నవంబరు 5 వ తేదీని సమావేశము కాగలదు. ఈ మహాసభకు అధ్యక్షతవహించుటకు పూర్ణాధికారి బాడ్గోలీపీఠుడు సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారు. అందుచే వారికి అధ్యక్షతవహింప తలఁపియున్నది. ఈలోపుగా న్యూసభలేనందున ఉపసంఘమువారు పటేలు గారు రాజాలనితో యెవరిని అధ్యక్షులుగా నియమింపవలెనో యోచించుటకును, మహాసభ కార్యప్రణాళిక నిర్ణయించుట కును, ఈనెల 27 వ తేదీని చామర్ల కోటలో సమావేశమగుదురు. సభ్యులను, అభిమానులను విచ్చేయప్రార్థితులు.

రే. మండేశ్వరశర్మ,

21-10-29.

సమావేశకర్త.

ఆరోగ్య ప్రచారము

చెన్నపురి ఆరోగ్యశాఖవారి కార్యక్రమము

అక్టోబరు 27 వ తేదీతో ఆంధ్రమున వారమును ప్రతి నాయంకాలము 6-30 గంటలకు యాదిగువవీతిగా ఉపన్యాసము లొనగబడును.

ఉత్తర రేంజి.

తేది.	స్థలం.	ఉపన్యాసవిషయము.
23	బార్లిబువున, మిట్టిమేట్రి వీధి,	మహాచిక్కుము.
"	ముత్యాలపేట, ఆర్మీగా చెరి, తుయర్గోగము.	
24	భావ్యకార్లు నాయుడు వీధి,	
	మింటు బిల్లింగన్స్ కలరా.	
"	ముత్యాలపేట, కన్నీకోవలచేరి, మలేరియా.	
25	బార్లిబువున, ఈకరు జస్సనులేను, మహాచిక్కుము.	
"	అన్నా పిళ్ళే మాడల్ స్కూలు, కలరా.	
26	పాల్కబువున,	
	సుందర మొనలి చేరి, కలరా.	
"	బార్లిబువున, ఆదియప్ప నాయక వీధి, కార్వో	త్రాగుడువలన నష్టములు.
	కేమరు డిస్పెన్సరీ హాలు,	
27	గజేశ్వరం, న్యాంసర్వాడిదగ్గర, దేవోగ్య శాస్త్రము.	
"	బ్రాడ్వే లోనుస్పెర్వరు, మహాచిక్కుము.	
	దక్షిణ రేంజి.	
28	మైలాపూరు, నాడుకుప్పం, మహాచిక్కుము.	
"	తిరువల్లి క్షే.జి, కెట్టి గార్డెను, కార్వోరేషను స్కూలు,	ఫిలేరియాసిస్.
24	మైలాపూరు, నోచికుప్పం, మహాచిక్కుము.	
"	రాయపేట, బానిజునఖాను	
	కోడ్లు, కార్వోరేషను స్కూలు, మలేరియా.	
25	మైలాపూరు, జోమింగుకుప్పం, మహాచిక్కుము.	
"	తిరువల్లి క్షే.జి, మత్తెనుకుప్పం, కలరా.	
26	మైలాపూరు, మల్లిపచేరి, మహాచిక్కుము.	
"	రాయపేట, సుబ్బాబాబి గార్డెను, ఈగలు.	
27	మైలాపూరు, నోచికుప్పం, కలరా.	
"	పంకంబాకం,	
	కార్వోరేషను స్కూలు, కలరా, ఈగలు.	

హిందూ హైస్కూలునుబాలకశాఖ

దైనింది యాజుశాస్త్రమున ది 25/10/29 తేది శుక్ర వారము నాయంకాలము 8-45 గంటలకు మహారాజశ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతముగారు (B. A.) 'ప్రాచీన కాలముందలి తెలుగుకవి త్వము' (Ancient Telugu poetry) నుగూర్చి ఉపన్యసించుదు. ఆంధ్రభాషాభిమాను లెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కా॥ బుచ్చయ్య

కార్యదర్శి.

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు నువ్వనతో ఉడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదో యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటినుండియు వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడ నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకున్నవలె, నుమ్మదరక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈనులభిషగ్గతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధి కృష్టము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను, దుకాణాచారలందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివర్తకులయొద్ద కొనుపవచ్చుడు.

కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0; పొట్టిజీ 0-8-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0; పొట్టిజీ 1-0-12-0.

ఓ టో డి ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవరకు.

మీదునులమీదగాని, జేబు దుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోడిల్ బ హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైతీపువ్వుల పరిమళములను, చెదజల్లి నుట్టినరంగును, పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోడిల్ బహారు తప్ప మరెవరియూ కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 ఔన్సు ఓటోడిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 డ్రామా " "	" 0-12-0

సమూహాసీసా రెండణాలప్రోప్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, కామ్రూనుగేరు మార్కెటు, బాంబాయి. నెం. 2.

మైసూరు (అసెంబ్లీ) శాసనసభ

విశంతూ వివాహ శాసనమును, పశుహింసా

నిరోధక శాసనమును ఆమోదించబడుట

ఈనెల 21 వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు దివాను మహమ్మదు మీర్జా యిస్మాయిలుగారి అధ్యక్షతక్రింద మరల మైసూరు అసెంబ్లీ సమావేశము జరిగినది. "హిందూ విశంతూ పునర్వివాహములను వ్యాయసమృత్తులుగా జేయుటకు అనవసర మగు శాసనమును చేయుటకు సంస్థాన ప్రభుత్వమువారిని కోర వలెను" అను తీర్మానమును జి. చెన్నప్పగారు రుపపాదించిరి. పున ర్వివాహము చేసికొనిన విశంతువులకు కలిగిన విడ్డూలు ఆస్తికి హక్కు-దారు లగుదురనియును వారు అక్రమసంతానము కారని యును శాసనమువలన స్థిరపరుపవలెనని చెన్నప్పగారు నుడివిరి. ఈ తీర్మానమును బి. ఎన్. పుట్టుసామిగారు రనువదించిరి. ఇది సంఘసంస్కరణముకొర కుపపాదించబడ లేదు. వివాహము చేసికొని గోరిన విశంతువుల కందువలన నష్టము కలుగకుండ జేయుటకే ఉపపాదించబడినదిని పుట్టుసామిగారు నుడివిరి.

5. నారాయణయ్యగారు ప్రతిపాదించుట మాటలాడిరి.

అన్ని వర్ణములలో విశంతూ వివాహములు శాస్త్రనిషిద్ధములు. అట్టివర్ణముల కన్నిటికిని ఈసభలో ప్రతినిధులు లేరుగాన ఇది ఆమోదించబడగూడదని వీరు నుడివిరి.

విశంతూ వివాహములు హిందూధర్మశాస్త్రములచే నిషేధింపబడెను గాన ధర్మశాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయములను తెలిసి కొనకుండ యీ చట్టము నామోదించగూడ నని ఎలందూరు వై. శ్రీనివాసయ్యగారు నుడివిరి.

బ్రిటిషు యిండియాలో 22 రోజులక్రితమే యిట్టిచట్ట మామోదించబడెను గాని యెట్టి ఉపద్రవమును ప్రళయమును దానివలన కలుగలేదని సి. ఎన్. బాలసుందరం అయ్యగారు నుడివిరి.

విశంతువు లందరును విధిగా వివాహములను చేసికొన వలెనను నిర్బంధ మెంతమాత్రమును లేదు గాన దీనివలన నెట్టి హానియును కలుగదని బి. నరసింగరావుగారు నుడివిరి.

విశంతూవివాహములు నిషిద్ధములు గాన విశంతువును వివాహము చేసికొన గోరు పురుషుడు కుటుంబములో తనకు గల ఆస్తిని వనలుకొనియే అట్టి వివాహములు చేసికొన చలె నని శృంగేరిలో ఆచారవిచారాకర్త ఐ. రామేశ్వరకృష్ణుని నుడివిరి. తీర్మాన మామోదించబడెను.

జంతుహింసానివారక శాసనము

గ్రామదేవతల ఉత్సవములు ముప్పునువానిలో జంతు వులను నిధింపకుండ నిరోధించుటకు శాసనము చేయవలె నని కె. మహదేవప్పగారు రుపపాదించిరి.

బహిరంగస్థలములో కాకుండా ఆవరణ గల ప్రదేశము లో జంతువులను నిధింపవచ్చు నని సి. ఎన్. బాలసుందర మయ్యగారు నుడివిరి.

జంతుహింసలన పారిశుధ్యమునకు గూడ భంగము కలుగును గాన ఆవరణగలప్రదేశములలో వైనను జంతుహింస జరుగగూడ నని జి. ఎన్. మల్లప్పగారు నుడివిరి.

ఇందులకు ప్రజలకు బోధించుటయే కర్తవ్యము. అందుల కిపుడు ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఇట్టిచట్టమును చేయు లువలన ప్రజలలో నసంతృప్తి కలుగగల నని కేనూరెడ్డిగారు నుడివిరి. తీర్మాన మామోదించబడెను.

44 వ భారత జాతీయమహాసభ

సన్మానసంఘమువారి ప్రకటన

కాంగ్రెసు-ప్రదర్శనశాల ఆవరణములందు ఉపాహార ములను విక్రయించుటకు కంట్రాక్టు పుచ్చుకొనగోరువారు వెంటనే జనరలు సెక్రటరీకి వ్రాయవలెను.

కాంగ్రెసు-ప్రదర్శనశాల ఆవరణమునందు సినీమాఫిల్ము లను కయారుచేయుటకును వానిని ప్రదర్శించుటకు కంట్రాక్టు పుచ్చుకొనగోరువారు వెంటనే జనరలు సెక్రటరీకి వ్రాయవలెను.

ప్రదర్శనమునకు సంబంధించు సామగ్రిలను తక్కువవేలములకు లాహోరు తీసికొని వెళ్లుటకు బి. బి. అండు సి. బి. ఎన్. ఐ. ఎ. డబ్ల్యు. యి. మూడు రైల్వే కంపెనీలవారును అంగీకరించిరి. తక్కిన రైల్వేకంపెనీలవారుగూడ ఆమోదించ వచ్చును. అని ప్రచురణ శాఖాధికారి ప్రకటించెను. కాంగ్రెసు-ప్రదర్శనసంఘముల కార్యాలయములు లాహోరులో గణపతిరోడ్డునం దున్నవిగాన ఆ ఆదేశముకు వ్రాయవలెను (అ. ప్రె.)

హిందూ సాంప్రదాయముల కనువగు చక్కని నగలు

నవరత్న బంగారము

కొనువారల స్వంత బంగారముచేతను, రాళ్లచేతను తయారొనర్చి యిప్పించబడును

డి 4818 దిద్దులు రవ్వలచే కూర్చబడినవి. జత రు. 2000 పట్టిన కంపులచే కూర్చిన జత రు. 375.

డి 4909 సాంపైన గాజు. జతకు 3 నుంచి 5 సవరములవరకు పట్టును. చేదారం 5% కూలి జతకు రు. 22.

డి 4815 దిద్దులు రవ్వలచే కూర్చబడినవి. జత రు. 925 పట్టిన కంపులచే కూర్చిన జత రు. 175.

డి 5029 ఉంగరం రు. 5. బంగారు పూతపూసిన ఎలి ఫెంటు హెయర్ రింగు.

డి 4910 చక్కని గాజు. జతకు 3-5 సవరముల బంగారు కూలి రు. 22. చేదారం 5%.

డి 5034 ఉంగరం రు. 2. బంగారు పూతపూసిన ఎలి ఫెంటు హెయర్ రింగు.

రవ్వలు కూర్చిన కంకణములు

డి 4925 రవ్వలచే కూర్చబడినది. రు. 775. జత పెట్టెతో నమిచ్చినది. రు. 1550. కూలి 1-కి 100.

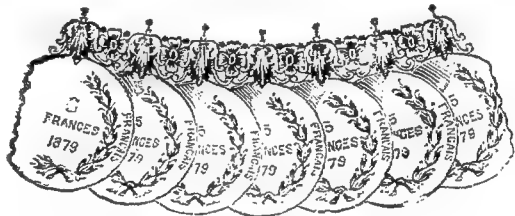

డి 4835 రవ్వలచే కూర్చబడినది. రు. 1500 పెట్టెతో పెట్టబడిన జత 3000 కూలి 75.

కాశీమాల

3

క్రింద కనువరచిన చార్జీలు కొనువారలే భరించుకొనవలెను.

స్వంత బంగారు

స్వంత రాళ్లు.

డి 4988 కాశీమాల 70 (5 ప్రాంకుల నాణెములు).

మూలకు కావలసిన బంగారం

నవరత్న మొత్తం సుమారు 14. చేదారం 5% కూలి రు. 100 నాణెములు 18 క్యారట్ రు. 90. 22 క్యారట్ 5% కూలి రు. 90. నాణెములు బజారు బజారు ధర. రు. 95. కూలి రు. 20.

ఉంగరం

డి. 4988 కాశీమాల 60 (5 ప్రాంకుల నాణెములు).

మూలకు కావలసిన బంగారం

నవరత్న మొత్తం 12. చేదారం 5% కూలి రు. 100 నాణెములు 18 క్యారట్ రు. 90. 22 క్యారట్ 5% కూలి రు. 90. నాణెములు బజారు బజారు ధర. రు. 95. కూలి రు. 20.

Post Box No. 317. P. ORR & SONS, Ltd., Mount Road, Madras.

మీ వెంట్రుకల ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

మీ వెంట్రుకలు రాలిపోయే బంతనకు వేచియుండకుడు మీకు టూనిక్ అవసరమని తోచును. నిత్యమువయోగించిన వెంట్రుకలు ఆరోగ్యమైన స్థితియందుండును. మెదడు చల్ల గానుండును. ఇండియా షిప్ షిప్ సిటికి ముఖ్యముగా అనవసరము. ప్రతిదినము ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండు గ్లిసరిక్ టూనికెట్ క్రిము నుపయోగించుట టూనిక్. లన్నిటిలోకి శ్రేష్టమైనదిదియే.

ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండు గ్లిసరిక్ వెంట్రుకలకు మెత్తపరచి పట్టు కుచ్చవలె యొనర్చును. వెంట్రుకలు వృధాగా రాలి పోనీయదు వేసవికాలమందు సహితము మెదడును చల్లగా నుంచును.

మీ కెమిస్తునద్దనుండి నేడే ఒకసీసాను తెప్పించుడు. రేపటి నుండియే నాడు టూరంభించుడు. అయితే కొనేటప్పుడు మాత్రం సీసామీద ఈవెన్స్ అని కేరు, ఎట్టని సీలు ఉన్నట్లు గమనించుడు.

EVANS' LIMES & GLYCERINE

Made in England by EVANS' SONS LESCHER & WEBB Ltd., Liverpool and London.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వైద్యశాల దేవస్థానములకు 1-11-29 ది లాగాయితి నాలుగునెలలకు రమా రమి 700 మణుగులు మేలురకం నెయ్యి సప్తై చేయు హక్కును కోరువారు 960 తులములు గల మణుగు 1 కి తమ అంగీకార రేట్లను వుదహరిస్తూ శీలువేయబడిన కవర్లలో పెండ్లర్లు శ్రీ ఇంటెరిం విచారణకర్తలవారి చిరునామాకు 28-10-29 ది సాయంత్రం 5 ఘంటలలోపున చేరునట్లు పంపుకోవలెను.

2/- ప్రతి పెండ్లర్లు కవర్లపై "నెయ్యి పెండ్లర్లు" అని వ్రాసుకొనవలెను.

3/- సరుకు తిరుపతిలో దేవస్థానం జనరల్ స్టోరు వద్ద సప్తై చేయవలసి వుంటుంది.

4/- ప్రతి పెండ్లర్లతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సినోటు రూపముగాగాని రూ. 100 ధరావత్తు పంపవలెను. నోటుయొక్క నెంబరు వైద్యశాల తప్పిల్లు పెండ్లర్లలో నమూదుచేయవలెను.

5/- పెండ్లర్లు మంజూరైన సవాల్ దారుడు మంజూరు వుత్తరువు చేసిన 5 రోజులలోగా ఫర్ దర్ డిమాండ్లుగా రూ. 500 చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపులో ఇంకా యితర మామూలు పరత్తులతో అగ్రిమెంటు వ్రాసియ్యవలెను. సదరు అగ్రి మెంటు పరత్తుల నమూనా తిరుపతి దేవస్థానం ఆఫీసులో చిక్కును.

6/- ఏ పెండ్లర్లుగాని కారణము తెలుపకనే తోసివేయుటకు శ్రీ ఇంటెరిం విచారణకర్తల వారికి స్వతంత్రము కద్దు.

7/- పెండ్లర్లదార్లు తమపేరు చిరునామా పోస్టల్ అడ్రెసు వైద్యశాల తప్పిల్లునీయు విరళముగా పెండ్లర్లలో నమూదు చేయవలెను.

కడపజిల్లా వర్తకుల పెండ్లర్లకు యెక్కువ ప్రోత్సాహము ఇవ్వబడును.

Sd/- Sri RAMACHANDRA DOSS,
Interim Vicharanakartha.

“పాలిన్స్ గనోమికల్”

గనోమియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తి గలుగును,
2. 12 గంటలలో నవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణ మునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 3/-
పోస్టేజ్ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

ఆంధ్ర సారస్వతమహాసభ

దేశీయులసాహాయ్యము - భాషాసేవకు దోడ్పడుచు ఇదివఱకొకపర్యాయ విశభావిషయము వ్రాయుచు దేశీయుల సాహాయ్యమును గోరియుంటిని. శాస్త్రగ్రంథములకు పారిభాషికపదముల వ్రాయించునెంచి ప్రథమమున గణితశాస్త్రమునకు పారిభాషికపదములను రాజమహేంద్రవర నివాసులు శ్రీయుత భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారిచే వ్రాయించుచుంటిమి. చెన్నపురియందలి ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయము నందును తంజావూరునందలి సరస్వతీ మహాలలోను గల యముద్రితాంధ్ర గ్రంథములను ఆంధ్రలిపిలోనున్న సంస్కృతగ్రంథములను గ్రమికిటకములకు దానములయి రూపు చెడుచున్న కారణమున సభాపక్షమున నెవరినేని బంపి తిద్దగ్రంథములకు బ్రతుల వ్రాయించి తెప్పించుటకు బ్రయత్నించుచుంటిమి. ద్రవ్యాభావమున దృష్టికరమగు పనిచేయజాలక పోతిమి కదాయని యనుకొనుచుండ గుంటూరు వాస్తవ్యులను అగ్రహారముదారులను నగు శ్రీయుత చట్టి నరసింహారావుగారు తమసొంతవ్యయముపై యి తంజావూరున బోయి క్రమికిటకములకు దానములగుచున్న యముద్రితాంధ్ర గ్రంథములకు బ్రతులువ్రాసి తెచ్చెడిననిచెప్పి వారు డి నెంబరు నెలలో బోయి సభాపక్షమున బ్రతుల వ్రాయించుదురు. ఇక సభాదర్శకులలో నొకటి సమగ్ర వ్యాకరణ నిర్మాణము, పండితు నియమించి నన్నయమొదలు నేటిదనుక గల గ్రంథముల బరిశీలించి భాషామహాద్యులను దేశీయుల సలహా

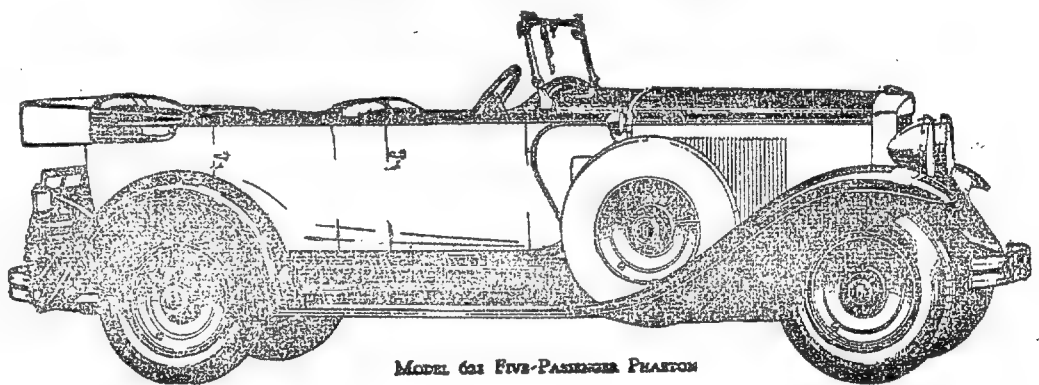
సాహాయ్యముల ననుసరించి సమగ్ర వ్యాకరణమును వ్రాయించులసియున్నది. ఈ పనివంతయో దృవ్యమనవరము. ఆంధ్రదేశములోని నాటకసమాజములవారును సంగీతవిద్వాంసులును, పదాస్యలును రాజవ్యూలును మా యాదర్శములనుగని పెట్టి చేయూత నొసంగగోరుచున్నాము. వెనుక నేను గావించిన ప్రకటనము ననుసరించి గుడివాడ వాస్తవ్యులను సుప్రసిద్ధులగు నగు శ్రీ యుత డి. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారు మాత్రము బరంపురము నుండి తమప్రదర్శనమును సభాపక్షము కయి యుచితముగ నొసంగుదుమని తెలిపిరి. అంతయెకాని యాంధ్రదేశములోని మఱి యొక్కరేని యావిషయమున దోడ్పడెదమని తెలిపినవారు లేరు. దేశము గొడ్డుపోవలేదు. పదాస్యలు లేకపోలేదు. మాయావిన్నపమును గమనించి సంగీతవిద్వాంసులను నటశిఖామణులును, తత్వజ్ఞులును, మాకు దోడ్పడికొరుచున్నాము. భాషాసేవయే దేశకళ్యాణమునకు బ్రాతిపదిక కదా?

కోన వేంకటరాయశర్మ,
కార్యదర్శి, చెరుకూరు మార్గము బాపట్ల.

కేదరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధముగు ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరునుచదువ తగినది. సులభశైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నట్టే లక్ష్యనారాయణగారి అమూల్యముగు పీఠిక గలదు. ధర 0—4—0
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

Model 621 Five-Passenger Phaeton

నాలుగు స్పీడ్

లాభములు

గ్రహమ్-పేజిలో గోడ్ డ్రైవర్ కాబితో లెట్లు, కూప్-సాఫ్ట్ పీటన్స్, మాదిరీలు 5 ఛాసిస్లమీద 6,8 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ తేడాలు యుండునట్లుగా తయారైనవి. 125 మాదిరీలో తప్ప మిగత వన్నిటికి 4 స్పీడ్లు ఫార్వర్డ్ల అమర్చబడినవి.

{ రెండు హైస్పీడ్లు
స్టాండర్డ్ గియర్ పిప్లు }

నాలుగు స్పీడ్లు ఫార్వర్డ్లతో మోటారును నడుపుటచే ఒకదానికిబదులు రెండు హైస్పీడ్లులుండును. గియరు పిప్లు పరిమాణముగా నున్నది. రెండవదానిలో ప్రారంభించి, మూడవదానికి, తరువాత నాలుగవదానికి బోవుదురు. మొదటి ప్రత్యేకించుచుండును, తక్షణమే ఉపయోగించవలెగలదు. అయితే సకృతుగా ఉపయోగించబడుచున్నది. నాలుగు స్పీడ్లు ఫార్వర్డ్ల మీరు మోటారును నడపునప్పుడు గగ్గర్లును గలిగించును. దీనిని అనుభవించుటకై మిమ్ములను మేము ఆహ్వానించుచున్నాము.

Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Ray Graham

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—వ్రాడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ.

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్స్పెక్టర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎన్స్పెక్టర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డు, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి. పెన్టకోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డన్నింగ్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరువనంతపురం 1712

GRAHAM-PAIGE

ఇన్ సావ్యంటు!

న వ రో జి ర క్ష!

సంగతి తెలిసియున్న టైలే యిట్లా సంభవింపదు

“నేను ఎంతో కష్టపడితిని కాని చేతికి డబ్బు చిక్కింది కాదు. నేను చాలాశ్రమపడి పనిచేసితిని అంతయు నిష్ప్రయోజనము, ఇంతకు అదృష్ట మనేది లేదు. చేసినపని అంతా వ్యర్థమైపోయింది.”

ఈ సంగతి ఎంత తరచుగా వినెదము? ఎంతో కష్టపడి పనిచేసెదనని చెప్పే సంగతులన్నియు, అదృష్టము కలసిరానిది ఏమి లాభములేదు. దీనిని ఆధీనమందుంచుకొనుటకు ఋషులు బహువిధముల ప్రయత్నములొనర్చియుండిరి.

ప్రపంచమందు కీడు నడంచుటకు ప్రతిహతి.

న వ - రో జి ర క్ష

నవరోజు గత 50 వత్సరములనుండి తప్పిపోలేదు.

మీరు బడ్జెట్ గాని లేక జ్యూరీ గాని కావచ్చును (అందుకు నిదర్శన మీదు గలదు)

1. నేను ఉన్న పరిస్థితులబట్టి నేను నోక రక్ష నోట సిటీ మాజీ ప్రేమిగా నుద్ఘోషింపబడితిని. ఈ రక్షకు యొక తొమ్మిదిమాసములవరకు ప్రభావ ముండును. ఇట్టి స్వల్పకాలములోనే యంత మేలు చేశారెను. దీనివల్ల చాలమంది బాగుపడగలరని ఆశించెద. (సం.) షేక్ కరీం బక్ష్, అడివనల్ సిటీ మాజీ ప్రేమి, 24-5-29 హైదరాబాదు, సింధు.

2. మీకు బహుశా జ్ఞాపక ముండవచ్చు. నే నోక రక్ష నెం. 2 మీ వద్ద కొనియుంటిని. 10 రోజు లుపయోగించినా నో లేదో అప్పుడే దాని మహిమను కనుగొంటిని. రు. 25 నెలగల నెం. 3 రక్ష నోకటిని పంపుడు. ఇతర తాంబూల సుపయోగించుచుంటిని. వాటి సుపయోగించుట దీని కడ్డకమైనచో వాటిని విడిచిపెట్టి మీదే యుంచుకొనెదను.

(సం.) కె. ఆర్. కృష్ణయ్యర్, 28-6-29 స్వామివిలాస్, ఎగ్మోరు, మద్రాసు. 3. మీ రిదివరలో యిచ్చిన రక్ష మంచి గుణ మిచ్చినది. మంచిరక్ష నోక దానిని ఎత్తిపెట్టుము. (సం.) ఆర్. కృష్ణస్వామిపిల్లై, అడివనల్ మన 20-5-29. సబుకోర్టు, అట్టుంగల్, తిరువాన్కూరు.

4. ఒక నెలక్రిందట నవరోజు రక్ష నోకటిని మీ వద్ద కొంటిని. దాని ప్రభావమును కనుగొంటిని. మరియొకటి పంపుడు. (సం.) పి. యమ్. తామస్, ప్రాప్రైటరు, వలన్ యార్ బ్యాంకు,

6-4-29 వలన్ యార్ భవనము, కొట్టాయంపాస్టు.

5. నెం. 2 రక్ష పంపమని వ్రాసియుంటిని. మీ రక్షయందు నాకు గట్టి నమ్మకముగలదు. మీ రిది వరలో యిచ్చినదానితో పంపుప్రతి నొందితిని.

(సం.) వి. కొండస్వామి అయ్యర్, బి.వి., సబ్ రిజిస్ట్రార్,

22-1-29 ముత్తుపాట్, తంజావూరుజిల్లా.

6. నా రక్షయొక్క ప్రభావము ఏప్రిల్ తో పోవును. మరియొకటి కావలెను. ఇదివరలో యిచ్చినది మంచి గుణ మిచ్చినది. అందుకు మీకు కృతజ్ఞుడను. నా స్నేహితులకొరకు మరికొన్ని పంప గోరెదను. సలాములు.

(సం.) మహమ్మద్ అన్వార్ అల్లీ, బి.వి., ప్రా ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్, 20-8-29 అమిన్ లాడ్జ్, తిరునల్వేలి రౌస్.

రక్షలు

మీరు కొన్నా సరే కొనకపోయిన సరే జాగ్రత్తగా ఆలోచింపుడు.

రక్ష నెం. 1.—6 నెలలవరకు పనిచేయును. వ్యాపారమునం దభివృద్ధి గలిగించును. రు. 2.

(1 లాభం మాత్రం) రక్ష నెం. 2.—మొదటిదానికన్న ఎక్కువ ప్రభావముగలది. 1 వత్సరమువర కుండును. 1-7 వరకు లాభములు గలిగించును.

రక్ష నెం. 3.—ఈ రక్ష మంచి ముహూర్తమున తయారుకాబడినది. ఇది ఆశీర్వాదరమైన ఫలితముల నిచ్చును. అన్నివిధముల లాభమును చేకూర్చును. జీవితమును కాపాడు దేవదూత అని నొప్పును. ఆరోగ్యము, సంపద, గలిగించును. శత్రువులను జయించగల శక్తి నిచ్చును. చక్కని బంగారు వస్త్రముల పెట్టెలో నుంచబడును. నెల 1-3 రు. 25 అన్ని లాభములను చేకూర్చును.

1870 సం. ప్రాంతములో ఒక గొప్ప యోగిచే ప్రపాదింపబడినది. సంవత్సరములో ఒక రోజున మాత్రం తయారు కాబడును (21 మార్చి) సంవత్సరములో కెల్ల యీతేది మంచిరోజు నూర్యుడు మొదటిరాసిలో చేరును. సంవత్సరములో కెల్ల మంచిచెడ్డ తేల్చుటకిదే రోజు.

రక్షలను తయారుచేయుటకు ఒకస్వధు ప్రాణహాని కూడ సంభవించును.

నవరోజు చేసేపని ఏమిటి?

(1) నిరుద్యోగులకు, ఉద్యోగములు వ్యాపారస్తులకు లాభములు త్వరలో చేకూర్చును.

(2) అన్యోన్య ప్రేమగల భార్యారత్నంతోటి సౌఖ్య మందగలవు.

(3) దావాలున్నవారికి, గెలుపుగలుగును.

(4) ఉద్యోగములో నున్నవారికి జీతపు హెచ్చింపులు తప్పక నవరోజీవల్ల గలుగగలవు.

(5) పరీక్షలలో జయముగలిగించుట.

(6) నిత్యపు ఆదాయం హెచ్చగుట.

(7) శత్రుపరాజయము.

(8) దీర్ఘవ్యాధులు తీరిపోవుట.

(9) అధికారుల మన్ననలు దర్బారులలో సన్నాహములు.

(10) అనుకోనిచోట్లనుండి ధనలక్ష్మి చేకూరును.

(11) జీవితమునందు మనశ్శాంతి.

(12) నవరోజీ - ప్రాణరక్ష విశిష్టతలనుండి కాపాడును.

గ్యారంటీ: హబిబుల్లా సాహెబుగారు నవ

రోజు రక్షలతో జయముగలుగునట్లు గ్యారంటీ యిచ్చెదరు. లాభమగుపడనట్లు ప్రమాణమొనర్చిన పూర్తి సామ్యు వాపసివ్వబడును. అనునవరణపద్ధతులు క్రొత్తనే మిలేవి. నిర్బంధనము లేవియులేవు, నవరోజీ తప్పినచో సామ్యు వాపసివ్వబడును.

నవరోజీ రక్షనోకటి ఆర్డరిమ్మ ఒకటే అడ్డను.

Habi-Bullah Sahib,

A. P. (P. O.) BANDRA, BOMBAY.

మద్రాసురాజధానినుండి మరికొంత సాక్ష్యము

7. మీ రక్షనుధరించిన 15 రోజులకల్లా నాకు గొప్ప శుభముగలిగెను. మరియొకరక్షను పంపుడు. (సం.) యన్. రామచంద్రన్, 15-8-29 18, న్యూస్పీట్, జి. టి. మద్రాసు.

8. రక్షనుధరించిన కొద్దిరోజులకే స్టేషన్ మాస్టరు పదవి లభించెనని తెలుపుటకు సంతసుడ, మీ రక్షకు గొప్ప ప్రభావమున్నదని నొక్కి వక్కాణింపగలను. (సం.) పి. రాజగోపాలాచారి, 2-8-29 స్టేషన్ మాస్టర్, గంగై కొండం.

9. క్రిందటి నెలలో పంపిన నవరోజీ రక్ష మంచి గుణ మిచ్చినది. (సం.) పి. రంగనాథన్, బి.వి., బి.యల్., అడ్వకేటు, 6-8-29 యుదామల్ శేట, కోయంబటూరుజిల్లా.

10. 3 వత్సరములక్రితము నేను పొందిన మీ రక్షలు నా జీవితములో అద్భుతములను గలిగించినది. మీ రక్షలయొడ ఎక్కువ భక్తిగలవాడను, మీ రక్ష లేనిది కులాసాగా నుండుటలేదు. గావున మరియొకటి పంపుడు. (సం.) వి. యన్. రెడ్డి, 31-7-29 రాతిబరన్, పత్తికొండం.

11. 10 రోజులు ధరించిన తర్వాత మంచిగుణ మగుపడినది. (సం.) రామస్వరూప్, 28-7-29 రాజ్ గాయనగర్, రామనగర్ పాస్టు.

12. నేను కొద్దిరోజులక్రిందట పుచ్చుకొనిన రక్ష మంచి గుణమిచ్చినది (సం.) జె. బాన్స్, 26-7-29 ఇబ్రహీంపాడి ఎస్టేటు, వల్ పరై పాస్టు.

13. నిజముగా నాకు వ్యాపారమునందు మంచి లాభము గలుగుచున్నది. ఎల్లచోట్లను గౌరవింప బడుచుంటిని. హాయిగా నుంటిని. మరియొక రక్ష కావలెను. (సం.) వి. యం. బూట్ జీ, హెచ్.యం.వి. గోమాపతి పెండిట్ హాల్, 28-7-29 యన్ పరార్.

14. క్రిందటివత్సరం నాకు మంచిరోజులుగా నుండలేదు. ఈరక్ష నాకు చాల సహాయమొనర్చినది. శత్రుపక్షమును తొలగించినది. (సం.) వి. వైద్యనాథయ్యర్, 26-6-29 మల్లాశేరి, మంభకోణం.

ఇంకా యోగ్యతాపత్రములు చూడవలెనన్న ఒక ఆణాస్తాంపు పంపుడు.

ప్రత్యేకపు హాబి రక్ష

రక్ష నెం. 4.—హాబి రక్ష యిచ్చు గుణములకు పదింత లిచ్చును. కొన్ని అమూల్యమాలికలు గలవు. కొండలలో రహస్య ప్రదేశములనుండి తేబడినవి. కొద్ది మాత్రమే ఉన్నవి. నెంటునే గుణమివ్వగలవు. నక్షత్ర బలిహినబట్టి ప్రభావము కనపడగలదు. పుట్టురాయి కూడ యందు నువ్వరసాపితమై యున్నది. ఆర్డరిచ్చు సప్పును ఉత్తరం చేతితో వ్రాసి పంపుడు. పుట్టిన కాలము, గంట తెలిసినచో వ్రాయుడు. లేనిచో వ్రాయకాలము నుదాహరింపుడు. రక్షచల రు. 75. అవ్యాప్తగా రు. 20 పంపవలెను.

విదేశములకు.—పూర్తి సామ్యు మందుగా పంపవలెను. రక్ష నెంటునే స్వయి చేయబడును. నెం. 1. 4 పి. నెం. 2. 10 పి. నెం. 3. 2 పి. 10 పి. నెం. 4. 5 పి. (పోస్టేజీచేర్చి).

నేరులోనిచ్చి సలహా కొరుటకు ఫీసు రు. 5. పోస్టుద్వారా సలహా ఉచితముగా పంపబడును.

మీకు సంతానం, అనర్థకం,
అనవసరం, అయితే
'కాంట్రా సెప్టన్'
ఒక్కటే

నిరపాయమైన, అమోఘమైన
ఉపాయం

ఉపయోగించండి!! తెలుస్తుంది.

వెద్దవెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది
16 మోతాదుల ట్యూబు రూ. 1-12-0

ట్యూబులకు, ఇతర విషయాలకు, ఈ దిగువచిరునామాకు
ప్రాయండి.

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.
1/3 బంజర్స్ వీధి, (ఇంగ్లీషు ట్యాప్ కంపెనీ వద్ద)
బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

దుర్గామెడికల్ హాల్
గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గణేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచునపుడు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజన్ ను
బలోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పుకు కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఛార్పిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఛలైనను యెన్నిసంఖ్య
స్పర్శములనుండియున్న మూర్ఛలైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తెలము 131

(3) ఈ తెలము తెల్లపొడలనే గాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

"గుంటూరు జిల్లాకు యేకైంట్లు: ఇండియన్ యిండ
స్ట్రీయట్ హోమ్ గుంటూరు."

ఏకైంట్లు కావలెను. 131

మాన సోల్లాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వల సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!

కరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి తైత్త్యకాల
కిమాత్రలు దివ్యామృతము. అతిర్లము, అరుచి, ఆపులింతలు,
అగ్నిమాండ్లము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను
పోగొట్టి హోమను మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నీజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (93)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రకటన

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయ
బడిన ఆయుర్వేదోషధము లన్నియు మావద్ద దొరుకును.
రాజవైద్య పి. పూర్ణయ్య,
గంటలపల్లి చెట్టువద్ద, గుంటూరు.

135-3

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు
(23-10-29)

సీమజవుళి ధినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. పై

కొరికంముల్లు:— "ముంగిసమారు" 22 X 22 (బి) రు 8-2-0
సాధారణరకము రు 7-7-0 "సింహము" 22 X 22
(బి) రు 7-14-0 సాధారణరకము రు 7-3-0 "ఇంజను"
22 + 22 (బి) రు 7-14-0 "సింహము పాము" 22 +
22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణరకము రు 7-2-0
"అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 7-14-0

చలన:— "ముంగిస" 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యరక
ము రు 8-2-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-10-0
సామాన్యరకము రు 7-18-0 "సింహము, పాము"
22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యరకము రు 7-18-0
"అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 8-8-0 సామాన్యర
కము రు 7-11-0 "ఏనుగు" 22 + 22 (బి) రు 8-9-0
సామాన్యరకము రు 7-11-0.

చలనములు:— 1708 (నెట్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0
1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 చై 4
రు 6-10-0 పై 5 రు 7-6-0 78078 రు 7-12-0
జి. జి. 78 రు 7-18-0

గూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టలు)—టాక్రి రు 5-11-0
"బంబ (కొంగ)" చలన ("ఎనిటిక్స్-టో") రు 7-2-0
చలన (నాగకన్యక) రు 6-6-0 చలన (గుస్తీ) రు 6-7-6 చలన
(గ్రద్దజెండా) రు 6-6-6 వచ్చుగుట్టము (ఎట్ట)
టి. రెడ్ సిక్స్టీ ఆనాని రు 8-5-0.

40 జవాక్ (పదిపానులకట్ట) అయిదు నత్తత్రములు:
కలర్ బాట్ రు 11-9-0. నెట్ 5

60 సీమ (5 పానులకట్టలు)—అడకతైర రు 14-4-0
జి. (ఎట్ట) "పాట్టెలుతల" మారు రు 11-6-0
ఏ చదుకారము రు 8-8-6 ఎద్దుగడియారము

హబ్బుజిల్లు రు 8-4-0
పెన్నిల్లు రు 8-4-0
సిరాబుడి రు 8-2-0
తెల్ల "కంగారు" రు 10-4-0
ఇండియా (టెటానియామారు) తెల్ల రు 10-4-0
ఇత్తడికేళలు—(డిట్ మేక్) రు 250
డిట్ (మసాయర్) రు 248
రాగితము రు 825

సిమెంటుపీచా వేలం:

గోల్డ్ ఫీల్డ్ ("చెయ్యి") రు 11-6-0
జర్మన్ "స్టాక్" రు జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0

చక్కెరమూటయొక్క ధర:

బావా"రెడి" రు 25-9-0, నవంబరు 25-10-0 డిసెంబరు
25-12-0, జనవరి రు 25-15-0, ఫిబ్రవరి 26-2-0, మార్చి
26-4-0.

వేరుసెనగ నూనె
పీపాలలో రు 102-0-0

అముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 108.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (8 టు 9) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-15-0 టు 0-15-6
" (తేలిక) " రు 1-1-8 టు 1-2-10
" (7 - 8 1/2) బెంగళూరు రు 0-15-6 టు 1-0-9
" (తేలిక) " రు 1-2-0 టు 1-2-10
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడు రు 1-0-0 టు 1-0-6
" (8 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-0-8 టు 1-1-8
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-6
" డెతోలు రు 0-10-9 టు 0-11-0
" జేమాడతోలు రు 1-2-0 టు 1-2-6
" అవుడతోలు రు 1-10-6 టు 1-12-0

అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములన్నూ యితర ఫల: ఫువ్వ, పుత్రజాతులు అమ్మకము
నకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.
రావు చిన్నారావు & సన్సు,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ధాన్యముల ధరలు
(23-10-1929)

మంచెలియ్యము

బస్తా 1-కి	రు. అ. పై.
బెజవాడ "డిల్లీ"	164 16 8 9

ఉప్పడులియ్యము

ఉప్పడులియ్యము	164 పానులు మిమన్	12 12 9
---------------	------------------	---------

లియ్యము నూక

రంగూన్	ప 1	200	"	15 4 9
"	ప 2	"	"	14 0 9
"	ప 8	"	"	18 0 9
"	బి 1	"	"	14 8 9
"	బి 2	"	"	18 0 9
"	బి 8	"	"	12 0 9
"	సి 1	"	"	18 12 9
"	సి 2	"	"	12 8 9
"	సి 8	"	"	11 8 9
సింగపూరు	ప 1	240	"	"
నైగోక్ నెం 1	216	"	"	15 8 9

గోధుములు

కందువా	205	"	"	16 8 9
--------	-----	---	---	--------

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (నూజ్)	174	"	"	16 0 9
బటాణి గింజలు	205	"	"	17 8 9
"	164	"	"	14 10 9
ఎట్ట బీన్సు	195	"	"	12 8 9
కందులు (అరా)	205	"	"	15 0 9
కందిపప్పు (కలకత్తా)	"	"	"	20 0 9
" (కాన్పూరు)	"	"	"	21 0 9
మినుములు (రాయపూరు)	225	"	"	17 12 9
" (రాజనంగ)	225	"	"	18 2 9
సెనగలు (బెంగాల్)	200 పానులు	"	"	16 0 9
" (పంజాబు)	205	"	"	17 4 9
శనగలు (రంగూన్)	195	"	"	18 8 9
" (కరాచి)	205	"	"	21 8 9

ఆస్టిన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

BABY AUSTIN 7 H.P.

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి.
ఆస్టిన్ ఫ్యాక్టరీవారినుండి లైసెన్సును పొంది అమెరికా,
ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేనవేలు
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంతకు
మెగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియాను వేనవేలు కారులు
నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థల
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట
నిజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్పిరింగ్ తో తయారైన మాడె
లులు చెడుబాటలకు తగినవి.

కచ్చితముగా వంతుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

చంపకమాలిని (నవల)

రచయిత-(శ్రీ)మతి అ. రాజమృగానుఁ చెన్నపురి
తిరువల్లిక్కేణిలో వెలింగుడు లేడిను క్రెయిసింగు
కాలేజీలో సంస్కృతోపాధ్యాయిని

ఈ సోదరీమణిచే మిగుల రసవత్తరముగ వ్రాయబడిమెన్న
ర్యు. ఇన్. శివఅండుకో (అడయారు, మదరాసు) వారిచే విక్ర
యింపబడుచున్న యీ సూత్రసాంధ్రనవలను కృతజ్ఞతతో నందు
కొంటిమి, దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు
గారి గ్రంథము సుచితముగా తమ ముద్రాలయమున నచ్చొత్తిం
చిరిని ఉపాధ్యాయునందు వివరింపబడెను. ప్రాచీన రాజపుత్ర
చరిత్రను ముఖ్యముగా ఉదయపూరు సంస్థానమునకును సంబం
ధించిన గాథయే యీ నవల కథారము. కథానాయిక చంపక
మాలిని ఉదయపూరు రాజాయగు ప్రతాప సింహునిపాత్రప్రతా
పసింహుని అగ్రగుతుడగు విక్రమ సింహుని యేక పుత్రిక.
ప్రతాపసింహుని ప్రథమ కళత్రమును విక్రమ సింహుని జన
నియు నగు రత్నాదేవి మరణానంతరము డిల్లీకృతుడగు (పుష్ప
రాజుకుమారుడు) ననంగపాల సార్యభౌముడు తనపీయ
మిత్రుడగు ప్రతాప సింహుడు మరల
పెండ్లి చేసుకొనుట కంగీకరింపకున్నను నిర్బంధించి ము
రళాదేవి నిచ్చి డిల్లీలోనే పెండ్లిచేసెను. ఈ మురళాదేవితో
ఆమె సోదరుడగు మదనపాలుడును, ఆప్త పరిజనుడగు ఫల్గుణు
డునుగూడ ఉదయపురమునకు వచ్చిరి. రాజా ప్రతాపసిం
హుడు తన కుమారుడగు విక్రమసింహుని యువరాజు నొనరిం
చెను. విక్రమసింహుని భార్య హేమప్రభాదేవి, వీరికి చంపక
మాలిని యను కుమార్తె కలిగినది. ఇట్లుండ మురళకు సవతి
కొడుకగు విక్రమనిపై ద్వేషభావము కలిగినది. ప్రతాపసిం
హుడు ఆకస్మికముగా మృతినొందెను. అతని నెనరో పాడిచి
చంపినట్లు నిదర్శనములు కనబడెను. యువరాజు తండ్రిని వధించె
నని మురళ తన కాపుడగు అనంగపాలసార్యభౌమునకు తెలి
పెను. అతడు విక్రమసింహునికి మరణదండన విధించెను. కారా
గృహమునందుంచబడిన నిరపరాధియగు యువరా జెటులనో
తప్పించుకొని తన చిన్నికుమార్తెయగు చంపకమాలినిగూడ
రహస్యముగా వెంటగొని బంధదేశమున కేగి అచట నొకదీవిలో
మిత్రానందుడను పేరుతో గొప్ప భూస్వామియై యుండెను. అ
తడు చంపకమాలినికి ఇందిరయని మారుపేరు పెట్టెను. తనభర్త
మృతినొందెననియు, తన పుత్రికను చోరులు హరించిరినియు,
వదంతులు బయలుదేరుటచే విక్రమసింహుని పత్నియగు హే
మప్రభాదేవి దుఃఖభాగినియై యుండెను. మురళాదేవి సోద
రుడు రాజ్యాధికారమును వహించెను. మురళాదేవి దుర్బోధనల
వలన తన్ను పెండ్లి యాడుమనియు, వితంతువులు పునర్వివా
హము చేసికొనుట కాస్త్రమూఢ్యముకాదనియు ను హేమ
ప్రభాదేవి కతడు బోధింపసాగెను. ఇంతలో దైవ సంకల్పమున
మాలవదేశాధీశుడగు లలిత కుమారుడు మిత్రానందుడు
న్న ద్వీపమునుచేరుట తగ్గుర నాయకునిచే బంధింపబడి వ
ధింపబడనుండగా యిందిర అతని విడిపించుట లలితుడు మిత్రా
నందుని గృహమున కొన్ని నెలలపాటు నివసించి ఆరోగ్యమును
బడయుట ఇందిరకును లలితునకును పరస్పర ప్రేమ కలుగుట
దానిని వారు మిత్రానందున కెరిగించుట తనకు ప్రాప్తించిన
కళంకము తొలగునరకును వివాహము జరుగ పిలువేనని మిత్రా
నందుడనుట మున్నగునవి జరుగును. పిమ్మట
లలితుడు తానంతవరకును వేచి
యుండెనని చెప్పి నిజరాజ్యమునకు వెడలును. తన్ను పెండ్లి
యాడుమని దొంగలనాయకు డిందిరనడుగుటచే అతిరహస్యము
గా నామెయును మిత్రానందుడు నాదీవిని వదిలి నౌకలో కల
కత్తాచేరు. ఇందిర ఉదయపురమున కేగి మారు వేషమున
తనతల్లియగు హేమప్రభాదేవి వద్దనే దాసిగాచేరును. మిత్రా
నందుడచటి భూగర్భగృహమునందుండును. అపుడు పృథ్వీరాజు
ధిల్లీ సార్యభౌముడగును. లలితుడు నిందిరయు నుదయపురమున
కలుసుకొందురు. వీరందరును నిదర్శనములను సంపాదించి విక్రమ
సింహుడు (మిత్రానందుడు) నిర్దోషియని ఢిల్లీకృతుని కెరిగించె
దరు. అతడు విచారణచేసి ఉదయసింహుడు నిర్దోషియనియును
మురళకు ఆంతరంగిక పరిజనుడగు ఫల్గుణుడే అపరాధియనియు
నిర్ణయించి వానికి శిక్షవిధించును. విక్రమసింహునికి రాజ్యాధి
కారమొసంగును. చంపకమాలికిని (ఇందిర) లలితునకును వివాహము
జరుగును. మురళ పశ్చాత్తాపముచెందును. ఈ రీతిగా నీ నవలక
థ్యాముతోను పట్టాభిషేకముతోను ముగింపబడినది. తెలికడు
లలితముగా నున్నది. దీనివల బిరూపాయి.

1 శేష రూ 1-12-0
5 శేష రూ 7-8-0

నాలామి త్రి సంజీవి

(రిజిస్టర్డ్)
1 శేష రూ 1

84 చేట్ల దినుసులు అపుకేయి కలిసిన లేహ్యము. మేహపాడలకు సవాయి, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు ఆమోఘము.
ఝిర్లు ఉడుకులకు, శుక్ల నవ్వుము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు వ్యాయోజి.
జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

అష్టాదశకుష్టురోగసంహారిణి.

అనేక హిమాచల పర్వతము మహాదారుణరోగములు నివారణచేయు అమృతమని నమ్మవలెను. దీని మూలమున మీ
వ్యాధినిర్మూలము కానిచో మీ సొమ్ము మీకు తిగి పంపుటకు, భృత్యులనుచున్నాను. యెట్టి కఠిన వ్యాధి నైనను. పూచీగా
నివారణ చేయుటకు కంకణదారులమై ప్రతివారికి మనవిచేయుచున్నాము. మాయపటాటోప ప్రకటనలు చూచి 8 దమ్మిడిలు ఖరీ
దుగల నీరుడు గింజలును మైలతు త్రమున్ను నూరి మాత్రలచేతి డబ్బాలో యుంచి రు 8-0-0 లు ఖరీదు అనిన్ని ఆనీగుడు గింజలు
మైలతు త్రము నూరి నముద్దనే రు 0-8-0 లు ఖరీదు గల కేపుసిల్స్లో నూరి రు 15-0-0 లు ఖరీదు అనిన్ని అన్యము పుస్తకము
యెరగని దూరమునందున్న రోగులను మోసముచేసి ధనము సంపాదించు ఆశ్రమములు మా గ్రామములో కొన్ని బయలు
దేరి పత్రికలు నోటికలు కేట్లగులు ద్వారా ధన ప్రాణములు హరించుచున్నాడు. యున్న వ్యాధి పొగొట్టుకొనడమునకు బదులు
మరికొన్ని కొత్త వ్యాధులు కొని తెచ్చుకొన్నా మని విచారించి తుదకు నిజము తెలుకొని మాకు వ్రాసి మాయండును వాడి ఆరో
గ్యము పొందినవారు వ్రాయు యోగ్యతాపత్రికలు మా కార్యస్థానముకు స్వయముగా నడుచేయువారికి విశేషము కాగలదు. మా
అవుషధములు బాలురు వృద్ధులు స్త్రీలు సహా నేపించవచ్చును. పశ్యములేదు. మంగు తినుచున్నట్టి యింటిలో యున్న వారికిన్ని
తెలియకుండా నేవించవచ్చును. వివరము తెలుసుకొనదలచినవారికి కేట్లగులు పుచితముగా సంపబడును. ఈ చిరునామాకు
వ్రాశినచో మీకు యెట్టి మోసమున్ను యుండదు.

(శ్రీ) రామా యోగీశ్వర ఆశ్రమము.

పాప్రయిటరు, కె. ఎస్. ఆచార్యులు గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, (తూర్పు గోవావరీ జిల్లా)

లాలిలి లోహి
అనుటకు అర్థము—

పదములు సామాన్యమైనవే, అయితే మీరు తలచు
దానికంటెను ఎక్కువ అర్థముగలదు.

ఉన్ని నరకులను గురించి నిఘంటు తయారుచేయబడిన,
ఈదిగువ తెలుపబడినవి అందులో మీరు కనుగొనగలరు:—

లాలిలి లోహి, భారతదేశపు సుప్రసిద్ధమైన లోహి,
100/-ఉన్నితో తయారుచేయబడినది.

అనేక ఆకర్షణీయమైన రంగులలోగలవు, మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనది, దీర్ఘకాలమువరకుండును. దీనిని గుఱించి యోచించ
వనిలేదు.

LALIMIL
PURE WOOL

ధ ర లు

సం.	లోహిలు	తెలుపు	రంగులు	పొడుగు.	వెడల్పు.	ధర.
				x x	x x	రు. అ.
8	"	"	"	8—0	1½—0	8—0
26	"	"	"	2—15	1—6	6—12
26	"	"	"	2½—0	1½—0	8—7
418	"	"	"	2—12	1—5	5—12
816	"	"	"	2—15	1—6	7—8
26	"	"	(చెక్కు)	2—15	1—6	7—8
60	"	"	(తెలుపురంగులు)	8—0	1—6	18—0

మరొక—వైజులన్నియు సినైనవి. చుట్టు అంచులు కొలతతో చేర్చబడవు.

THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS Co.,

(Branch of the British India Corporation Ltd.,)

Post Box No. 5 CAWNPORE.

జెంతులూ న జెన్నీ:—

మెసర్స్ కపూర్ చంద్ అండు కో., చిక్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ.

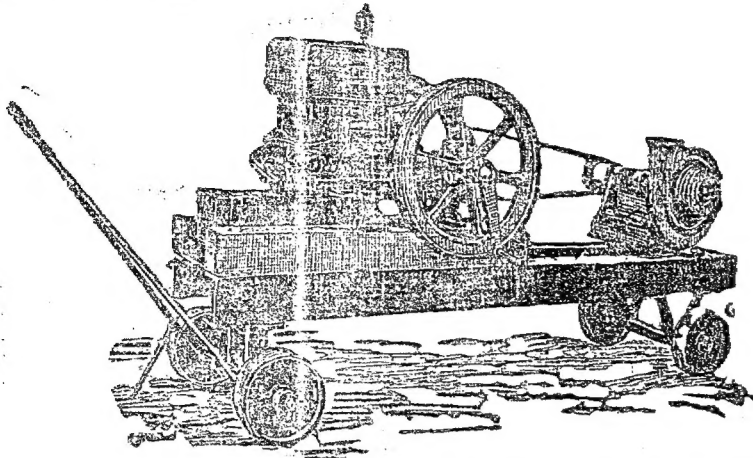
బెజవాడ న జెన్నీ:—

యస్. యమ్. వజీరుద్దీన్ అండు నస్, బెజవాడ.

USE ALWAYS
STANDARD INKS
Best for Writing
WANTED STOCKISTS
STANDARD INK WORKS MADRAS

విజయలక్ష్మి కావలెను—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు
ఫ్యాక్టరీని పేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్నిరంగుల సిరాలు ధరలు
తగ్గించి సప్లయచేయుచున్నాము. వివరములకు ఈ దిగువకొనవలసిన వ్రాయవలెను
సరసింహం అలడు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీనియ్ కాలనీ, మద్రాసు

వ్యవసాయదారులకు ఒక వర ప్రసాదము
బ్రిటిష్ పాల్వల్ అండ్ ప్రిన్సిపల్స్ పంపింగు సెట్లు, బహుమందున్న వాటిలో మిక్కిలి
శ్రేష్ఠమైనది అండ్ చాకడైనది.

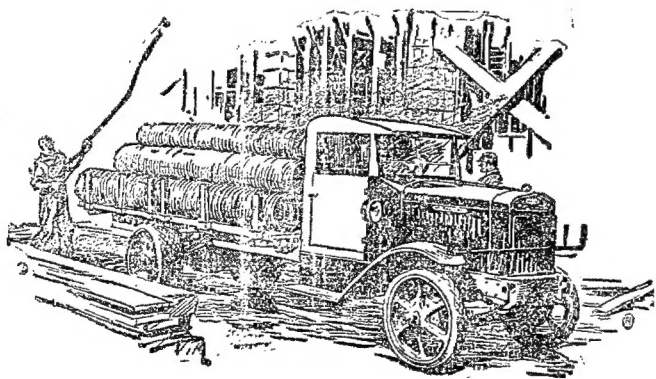
ప్రత్యేకలక్షణములు:—అల్లయిస్ట్రీట్, అండ్ ప్రిన్సిపల్స్ కంపెనీ, ముంబై మెకాని
జిన్, తక్కువ ధరలు ఉన్నందున గులభముగా మరొక స్థలమునకు తీసుకొనిపోవ వీలుగనుండుట,
అమోఘమైన విడిభాగములు సహాయము.
భారతదేశమునందు వేలకొలది ఈ ఇంజనులు నేడు పనిచేయుచున్నవి. ధరలయందు ఇతర
మైనవాటిని దీనితో పోల్చవీలులేదు. అన్నివైజుల సెట్లు తక్షణమే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నవి

BATLIBOI
ENGINEERS.
4/153, BROADWAY, MADRAS. FORBES ST. FORT, BOMBAY.

Sub-Agents for Andhra Province Agricultural Engineering
Gandhi Park Road, Bezwada.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY

1-1½ టన్ మాడల్ లు నవీనమైనవి
ప్లాకులో నున్నవి.

ఒక టన్ ట్రక్కు

ఒక స్టాండర్డు మాడల్

3,000 మైళ్లు దూరము సహారా ఎడారిని దాటినది

విడి భాగములు

తీసుకొనిపోవడలేదు లేక అవసరము లేకపోయెను.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

మద్రాసు మోటారు సేల్సు కంపెనీ.

28, జనరల్ ప్యాటర్న్ రోడ్డు, మద్రాసు.

AMRUTANJAN

Price!
424
Best
Indian Pain Balm
Sold Every Where

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. కుష్ఠనష్టమును
కట్టుటలో శేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికయి ప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని వినియోగించుట యోగ్యము లేదు. 25 నూ. 2-3-0
3-17 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

- ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు:—
1. శరభ రాజీయము:— బసవరాజీయమునం దిది, సులభయోగములు కలవు. 840 పేజీలు, క్యాటిగోరైండు నెల రు. 2/
  2. చారుచర్య:— ఆరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-8-0
  3. కూటముద్గరము:— త్రివిధ తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0
- ఆర్థ వైద్యగ్రంథముల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

గుణములకు పూచీ అమోఘమైన టానిక్

ఎ/4 అనగా నేమి? మీ దేహమును ఈ దినముననే తూచుడు. ప్రతివారమును తూచుడు ఈ ఎ/4 మందులో ప్రతిగ్రామునకు కోటి శీతరక్తణము లుండును. వారము వకు నాలుపానులును నెలకు 15 పానులును రక్తమాంసవృద్ధి నిచ్చును. తేయ, ధాతునష్టము, రక్తహీనము, బలహీనము మున్నగువానిచే పీడింపబడుచున్నవారికిని ఆరోగ్యవంతులకును కూడ అమూల్యము. సుప్రసిద్ధ డాక్టర్లును, గృహస్థులునుకూడ వాడుచున్నారు. సీసా 1 కి రు 8-0-0 లు పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. 12-4-29 తేది డా॥ జే. సి. ఏంటోగారు విక్రయి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“మీ ఎ/1, ఎ/2 ఔషధములు అన్ని కేసులలో మిగుల సందిగ్ధసమయములలోను, టైయిఫాయిడ్, ఇన్ ఫ్లూయెంజా జ్వరములలోను బాగా పనిచేసినది. మీ ఎ/4 రక్తవృద్ధినిచ్చు టానిక్ లన్నిటికన్నను నిరాఘాటకముగా ప్రయోజనదీ. దయచేసి యీ దినన ఔషధములను పంపుడు” 25-5-29 తేదీని జే. సి. యంగువారు పాతర్ డిహి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. “మీరు 10 దినములక్రింద పంపిన ఎ/4 నాకు మంచిగుణ మిచ్చుచున్నది. దయచేసి మరియొకసీసాను పంపి నా దేహదౌర్బల్యమును తొలగింపుడు”

డాక్టరు ఆర్. వెంకటరావు ఎండి, (బయో) విజయనగరం.

అష్టాదశ కుష్టురోగ నివారిణి

గుణము లేదని రుజువుచేయువారికి రు 500 లు బహుమానము) ఒక మహాత్ముని యజ్ఞవల్లన సీయాశ్రమము నెలకొల్పబడినది సర్వవ్యాధులకు, సర్వ కుష్టువ్యాధులకు మందు తివ్యబడును. కేటలాగునకు వ్రాయుడు.

మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0
20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0
ప్రాప్తికి వై. వెంకటరత్నంనాయుడు,
కోత్తపేట పోస్టు, తూర్పు గోదావరి } శ్రీరామాశ్రమం.
గోపాలపురం